

Přehled tematického okruhu

OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Právo na ochranu osobních údajů je jedním ze základních práv, jehož dodržování je důležitým cílem Evropské unie.

Je zakotveno v Listině základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), která v článku 8 stanoví, že:

„1. 1. Každý má právo na ochranu osobních údajů, které se ho týkají.

2. Tyto údaje musí být zpracovány korektně, k přesně stanoveným účelům a na základě souhlasu dotčené osoby nebo na základě jiného oprávněného důvodu stanoveného zákonem. Každý má právo na přístup k údajům, které o něm byly shromážděny, a má právo na jejich opravu.

3. Na dodržování těchto pravidel dohlíží nezávislý orgán.“

Toto základní právo mimoto úzce souvisí s právem na respektování soukromého a rodinného života zakotveným v článku 7 Listiny.

Právo na ochranu osobních údajů je rovněž zakotveno v čl. 16 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), který v tomto ohledu navazuje na článek 286 ES.

Co se týče sekundárního práva, Evropské společenství přijalo od poloviny 90. let minulého století různé nástroje k zajištění ochrany osobních údajů. Směrnice 95/46/ES o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů¹, přijatá na základě článku 100a ES, představovala v tomto ohledu hlavní unijní právní akt v dané oblasti. Zavedla obecná pravidla zákonnosti zpracovávání osobních údajů, jakož i práva dotčených osob a stanovovala mj. zřízení nezávislých orgánů dozoru v členských státech.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. 1995, L 281, s. 31, Zvl. vyd. 13/015, s. 5), znění konsolidované k 20. listopadu 2003, zrušená k 25. květnu 2018 (viz poznámka pod čarou 5).

Směrnice 2002/58/ES² následně doplnila směrnici 95/46/ES tím, že harmonizovala právní předpisy členských států týkající se ochrany práva na soukromí, zejména stran zpracování osobních údajů v odvětví elektronických komunikací³. Je třeba poznamenat, že unijní normotvůrce má v plánu tuto směrnici přezkoumat. V tomto ohledu Komise dne 10. ledna 2017 předložila návrh směřující k nahrazení uvedené směrnice nařízením o soukromí a elektronických komunikacích⁴.

Mimoto v oblasti prostoru svobody, bezpečnosti a práva (bývalé články 30 a 31 SEU) upravovalo rámcové rozhodnutí 2008/977/SVV⁵ do května 2018 ochranu osobních údajů v oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech.

Evropská unie provedla v roce 2016 v této oblasti reformu právního rámce. Za tímto účelem přijala nařízení (EU) 2016/679⁶ o ochraně osobních údajů, kterým se ruší směrnice 95/46/ES a které je použitelné od 25. května 2018 (dále jen „GDPR“), jakož i směrnici (EU) 2016/680⁷ o ochraně uvedených údajů v oblasti trestního práva, kterou se zrušuje rámcové rozhodnutí 2008/977/SVV a kterou měly členské státy provést do 6. května 2018.

A konečně, pokud jde o zpracování osobních údajů ze strany orgánů a institucí EU, jejich ochrana byla nejprve zajištěna nařízením (ES) č. 45/2001⁸. Uvedené nařízení umožnilo zřídit v roce 2004 Evropského inspektora ochrany údajů. V roce 2018 si Evropská unie vytvořila nový právní rámec v této oblasti, zejména přijetím nařízení (EU) 2018/1725⁹, které zrušilo nařízení č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES¹⁰ a které je použitelné od 11. prosince 2018. V zájmu soudržného přístupu k ochraně osobních údajů v celé Unii má toto nové nařízení za cíl co nejvíce sladit pravidla v této oblasti s režimem zavedeným GDPR.

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích) (Úř. věst. 2002, L 201, s. 37; Zvl. vyd. 13/29, s. 514), znění konsolidované k 19. prosinci 2009.

³ Směrnice 2002/58/ES byla pozměněna směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/24/ES ze dne 15. března 2006 o uchovávání údajů vytvářených nebo zpracovávaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo veřejných komunikačních sítí a o změně směrnice 2002/58/ES (Úř. věst. 2006, L 105, s. 54). Tato směrnice byla zrušena rozsudkem Soudního dvora ze dne 8. dubna 2014, Digital Rights Ireland a Seitlinger a další (C-293/12 a C-594/12, EU:C:2014:238), z důvodu, že představovala závažný zásah do práva na respektování soukromého života a ochrany osobních údajů (viz oddíl I.1 „Soulad sekundárního unijního práva s právem na ochranu osobních údajů“ tohoto informativního přehledu).

⁴ [Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o respektování soukromého života a ochraně osobních údajů v elektronických komunikacích a o zrušení směrnice 2002/58/ES \(nařízení o soukromí a elektronických komunikacích\), COM/2017/010 final – 2017/03 \(COD\)](#).

⁵ Rámcové rozhodnutí Rady 2008/977/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o ochraně osobních údajů zpracovávaných v rámci policejní a justiční spolupráce v trestních věcech (Úř. věst. 2008, L 350, s. 60), zrušené k 6. květnu 2018 (viz poznámka pod čarou 6).

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (Úř. věst. 2016, L 119, s. 1).

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV (Úř. věst. 2016, L 119, s. 89).

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. 2001, L 8, s. 1; Zvl. vyd. 13/26, s. 102).

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES.

¹⁰ Rozhodnutí Evropského parlamentu, Rady a Komise č. 1247/2002/ES ze dne 1. července 2002 o úpravě a obecných podmínkách výkonu funkce Evropského inspektora ochrany údajů (Úř. věst. 2002, L 183, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 43).

Obsah

I. PRÁVO NA OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ UZNANÉ LISTINOU ZÁKLADNÍCH PRÁV EVROPSKÉ UNIE	4
1. Soulad sekundárního unijního práva s právem na ochranu osobních údajů	4
2. Dodržování práva na ochranu osobních údajů při provádění unijního práva	7
II. ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ VE SMYSLU OBECNÉ ÚPRAVY DANÉ OBLASTI	9
1. Zpracování osobních údajů vyloučená z působnosti směrnice 95/46	9
2. Pojem „osobní údaje“	11
3. Pojem „zpracování osobních údajů“	13
4. Pojem „rejstřík osobních údajů“	18
5. Pojem „správce osobních údajů“	18
6. Podmínky legality zpracování osobních údajů	21
III. ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ VE SMYSLU SMĚRNICE 2002/58	29
IV. PŘEDÁVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ DO TŘETÍCH ZEMÍ.....	34
V. OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ NA INTERNETU	41
1. Právo na námitku proti zpracování osobních údajů („právo být zapomenut“)	41
2. Zpracování osobních údajů a práva duševního vlastnictví	42
3. Odstranění odkazů na osobní údaje	46
4. Souhlas uživatele internetových stránek s ukládání informací	49
VI. VNITROSTÁTNÍ DOZOROVÉ ÚŘADY	50
1. Rozsah požadavku nezávislosti.....	50
2. Určení použitelného práva a příslušného orgánu dozoru.....	53
3. Pravomoci vnitrostátních orgánů dohledu	55
VII. ÚZEMNÍ PŮSOBNOST PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ EU	58
VIII. PRÁVO VEŘEJNOSTI NA PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM ORGÁNŮ EVROPSKÉ UNIE	
A OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ	59

I. Právo na ochranu osobních údajů uznané Listinou základních práv Evropské unie

1. Soulad sekundárního unijního práva s právem na ochranu osobních údajů

[Rozsudek \(velkého senátu\) ze dne 9. listopadu 2010, Volker und Markus Schecke a Eifert \(C-92/09 a C-93/09, EU:C:2010:662\)](#)¹¹

V dané věci stáli proti sobě ve sporech v původních řízeních zemědělci a spolková země Hesensko ve věci zveřejnění osobních údajů, jež se jich jakožto příjemců finančních prostředků z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) a z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) týkaly, na internetových stránkách Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung (spolkový úřad pro zemědělství a výživu). Uvedení zemědělci se stavěli proti tomuto zveřejnění, a zejména uváděli, že nebylo odůvodněno převažujícím veřejným zájmem. Spolková země Hesensko měla zase za to, že zveřejnění uvedených údajů vyplývalo z nařízení (ES) č. 1290/2005¹² a 259/2008¹³, stanovujících rámec pro financování společné zemědělské politiky a ukládajících zveřejňování informací o fyzických osobách, jimž jsou poskytovány peněžní prostředky z EZZF a EZFRV.

Právě v tomto kontextu položil Verwaltungsgericht Wiesbaden (správní soud ve Wiesbadenu, Německo) Soudnímu dvoru několik otázek týkajících se platnosti některých ustanovení nařízení (ES) č. 1290/2005 a 259/2008, které stanoví zveřejňování takových informací, zejména prostřednictvím internetových stránek provozovaných vnitrostátními úřady.

Pokud jde o soulad mezi právem na ochranu osobních údajů uznaným Listinou a povinností transparentnosti v oblasti evropských fondů, Soudní dvůr uvedl, že zveřejnění jmenných údajů o příjemcích finančních prostředků a částek, které tito obdrželi, na internetových stránkách představuje v důsledku volného přístupu třetích osob na tyto stránky zásah do práva dotčených příjemců na respektování jejich soukromého života obecně, a konkrétně pak do práva na ochranu jejich osobních údajů (body 56 až 64).

Takový zásah musí být k tomu, aby byl odůvodněný, stanoven zákonem, respektovat podstatu těchto práv a na základě zásady proporcionality být nezbytný a skutečně odpovídat cílům obecného zájmu, které uznává Evropská unie, přičemž výjimky z těchto práv a jejich omezení se musí omezit na to, co je naprosto nezbytné (bod 65). V této souvislosti měl Soudní dvůr za to, že

¹¹ Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2010 (s. 11).

¹² Nařízení Rady (ES) č. 1290/2005 ze dne 21. června 2005 o financování společné zemědělské politiky (Úř. věst. 2005, L 209, s. 1), zrušené nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ze dne 17. prosince 2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky (Úř. věst. 2013, L 347, s. 549).

¹³ Nařízení Komise (ES) č. 259/2008 ze dne 18. března 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1290/2005, pokud jde o zveřejňování informací o příjemcích finančních prostředků z EZZF a EZFRV (Úř. věst. 2008, L 76, s. 28), zrušené prováděcím nařízením Komise (EU) č. 908/2014 ze dne 6. července 2014, kterým se stanoví pravidla pro uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o platební agentury a další subjekty, finanční řízení, schvalování účetní závěrky, pravidla pro kontroly, jistoty a transparentnost (Úř. věst. 2014, L 255, s. 59).

i když v demokratické společnosti mají daňoví poplatníci právo být informováni o využívání veřejných prostředků, nic to nemění na tom, že Rada a Komise byly povinny vyváženě poměřit jednotlivé dotčené zájmy, což vyžadovalo, aby před přijetím sporných ustanovení ověřily, zda zveřejňování daných údajů prostřednictvím jediné internetové stránky v každém členském státě nepřekročilo meze toho, co bylo nezbytné k dosažení legitimně sledovaných cílů (body 77, 79, 85 a 86).

Soudní dvůr tedy prohlásil za neplatná některá ustanovení nařízení (ES) č. 1290/2005, jakož i nařízení (ES) č. 259/2008 v plném rozsahu, jelikož stran fyzických osob, které jsou příjemci podpor z EZZF a EZFRV, daná ustanovení vyžadují zveřejňování osobních údajů o všech příjemcích, aniž činí rozdíl podle takových relevantních kritérií, jako je doba, po kterou takové podpory dostávali, frekvence podpor nebo jejich typ a výše (bod 92 a výrok 1). Soudní dvůr však nezpochybnil účinky zveřejňování seznamů příjemců takových podpor prováděného vnitrostátními orgány přede dnem vyhlášení uvedeného rozsudku (bod 94 a výrok 2).

[Rozsudek ze dne 17. října 2013, Schwarz \(C-291/12, EU:C:2013:670\)](#)

Michael Schwarz požádal město Bochum (Německo) o vydání cestovního pasu, avšak odmítl, aby mu při této příležitosti byly odebrány otisky prstů. Vzhledem k tomu, že město jeho žádost zamítlo, podal M. Schwarz žalobu k Verwaltungsgericht Gelsenkirchen (správní soud v Gelsenkirchenu, Německo), kterou se domáhal, aby byla dané obci uložena povinnost vydat mu cestovní pas bez odebrání otisků prstů. Michael Schwarz u uvedeného soudu zpochybňoval platnost nařízení (ES) č. 2252/2004¹⁴, které zavedlo povinnost odebírat žadatelům o vydání cestovního pasu otisky prstů, a mimo jiné tvrdil, že dané nařízení porušuje právo na ochranu osobních údajů a právo na soukromí.

V této souvislosti se Verwaltungsgericht Gelsenkirchen rozhodl položit Soudnímu dvoru předběžnou otázku, zda je uvedené nařízení v rozsahu, v němž ukládá žadateli o cestovní pas povinnost strpět sejmutí otisků prstů a jejich uchovávání v cestovních pasech, platné, a to zejména z hlediska Listiny.

Soudní dvůr na tuto otázku odpověděl kladně, když rozhodl, že odebrání a uchovávání otisků prstů vnitrostátními orgány, upravená v čl. 1 odst. 2 nařízení (ES) č. 2252/2004, sice představují zásah do práv na respektování soukromého života a na ochranu osobních údajů, avšak tento zásah je odůvodněn cílem ochrany cestovních pasů proti jejich neoprávněnému použití.

Takové zákonné omezení především sleduje Uníí uznaný cíl obecného zájmu, jelikož má bránit zejména neoprávněnému vstupu osob na unijní území (body 35–38). A odebrání a uchovávání otisků prstů umožňují dosažení tohoto cíle. Třebaže metoda ověřování totožnosti prostřednictvím otisků prstů není stoprocentně spolehlivá, výrazně snižuje riziko přijetí neoprávněných osob. Dále skutečnost, že se otisky prstů držitele cestovního pasu neshodují s údaji v tomto dokumentu, neznamená, že je dotyčné osobě automaticky odepřen vstup na unijní území, ale v důsledku takové neshody bude pouze provedena důkladná kontrola, která definitivně určí totožnost uvedené osoby (body 42–45).

¹⁴ Nařízení Rady (ES) č. 2252/2004 ze dne 13. prosince 2004 o normách pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech vydávaných členskými státy (Úř. věst. 2004, L 385 s. 1) ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 444/2009 ze dne 6. května 2009 (Úř. věst. 2009, L 142, s. 1).

A konečně pokud jde o nezbytnost takového zpracování, Soudní dvůr nebyl seznámen s existencí dostatečně účinných opatření, která by přitom do práv přiznaných články 7 a 8 Listiny zasahovala méně než metoda založená na otiscích prstů (bod 53). Článek 1 odst. 2 nařízení (ES) č. 2252/2004 nepředpokládá zpracování odebraných otisků prstů, které by překračovalo meze toho, co je k dosažení uvedeného cíle nezbytné. Uvedené nařízení totiž výslovně uvádí, že otisky prstů mohou být použity pouze k ověření pravosti cestovního pasu a totožnosti jeho držitele. Článek 1 odst. 2 nařízení navíc zajišťuje ochranu proti nebezpečí, že by údaje obsahující otisky prstů mohly číst neoprávněné osoby, a stanoví uchovávání otisků prstů pouze v samotném cestovním pasu, který zůstává výlučně v dispozici svého držitele (body 54–57, 60 a 63).

Rozsudek (velkého senátu) ze dne 8. dubna 2014, Digital Rights Ireland a Seitlinger a další (spojené věci C-293/12 a C-594/12, EU:C:2014:238)¹⁵

Uvedený rozsudek má původ v návrzích na posouzení platnosti směrnice 2006/24/ES o uchovávání údajů s ohledem na základní práva na soukromí a na ochranu osobních údajů, vznesených v rámci vnitrostátních sporů před irským a rakouským soudem. Ve věci C-293/12 byl High Court (Vrchní soud, Irsko) předložen spor mezi společností Digital Rights a irskými orgány ve věci legality vnitrostátních opatření týkajících se uchovávání údajů o elektronických komunikacích. Ve věci C-594/12 bylo Verfassungsgerichtshof (Ústavní soud, Rakousko) předloženo několik podání ve věcech ústavnosti požadujících zrušení vnitrostátního ustanovení provádějícího směrnici 2006/24/ES do rakouského práva.

Ve svých žádostech o rozhodnutí o předběžné otázce se irský a rakouský soud dotazovaly Soudního dvora na platnost směrnice 2006/24/ES s ohledem na články 7, 8 a 11 Listiny. Konkrétně se uvedené soudy Soudního dvora tázaly, zda povinnost poskytovatelů veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo veřejných komunikačních sítí, která je stanovena uvedenou směrnicí a spočívá v uchovávání údajů o soukromém životě osoby a jejích komunikacích po určitou dobu a v umožnění přístupu příslušných vnitrostátních orgánů k nim, představuje neodůvodněný zásah do těchto základních práv. V tomto ohledu jsou dotčnými údaji mimo jiné údaje potřebné k dohledání a identifikaci zdroje sdělení a jeho adresáta, ke zjištění data, času a doby trvání komunikace a k určení typu sdělení, k identifikaci komunikačního vybavení uživatelů a ke zjištění polohy mobilního komunikačního zařízení, tedy údaje, mezi něž patří mimo jiné jméno a adresa účastníka nebo registrovaného uživatele, telefonní čísla volajícího a volaného a IP adresa pro internetové služby. Tyto údaje umožňují především zjistit, s kým a jakým způsobem daný účastník nebo registrovaný uživatel komunikoval, stejně jako určit čas této komunikace a místo, ze kterého probíhala. Dále umožňují znát četnost komunikace daného účastníka nebo registrovaného uživatele s určitými osobami v určitém období.

Soudní dvůr nejprve učinil závěr, že v případě uložení takových povinností uvedeným poskytovatelům představují ustanovení směrnice 2006/24/ES zvláště závažný zásah do základních práv na respektování soukromého života a na ochranu osobních údajů zaručených články 7 a 8 Listiny. V této souvislosti Soudní dvůr ovšem konstatoval, že tento zásah může být odůvodněn sledováním cíle obecného zájmu, například boje proti organizované trestné činnosti. Poukázal zaprvé na to, že směrnicí uložené uchovávání údajů nemohlo zasahovat do podstaty základních práv na respektování soukromého života a na ochranu osobních údajů, neboť neumožňovalo

¹⁵ Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2014 (s. 60).

seznámit se s obsahem elektronických sdělení jako takovým, a bylo stanoveno, že poskytovatelé služeb nebo sítí musejí dodržovat určité zásady ochrany a bezpečnosti údajů. Zadruhé Soudní dvůr podotkl, že uchovávání údajů za účelem jejich případného předání příslušným vnitrostátním orgánům skutečně odpovídalo cílům obecného zájmu, konkrétně boji proti závažné trestné činnosti a v konečném důsledku veřejné bezpečnosti (body 38–44).

Soudní dvůr měl nicméně za to, že unijní normotvůrce překročil přijetím směrnice o uchovávání údajů meze diktované požadavkem dodržování zásady proporcionality. Rozhodl tudíž o neplatnosti směrnice, jelikož měl za to, že velmi rozsáhlý a zvláště závažný zásah do základních práv, který s sebou tato směrnice nesla, nebyl přesně vymezen natolik, aby bylo zaručeno, že se tento zásah omezí na nezbytné minimum (bod 65). Směrnice 2006/24/ES se totiž vztahovala všeobecně na každou osobu, každý prostředek elektronické komunikace a na všechny provozní údaje bez jakéhokoli rozlišování, omezení či výjimky v závislosti na cíli boje proti závažné trestné činnosti (body 57–59). Kromě toho směrnice nestanovila žádné objektivní kritérium umožňující vymezit přístup příslušných vnitrostátních orgánů k údajům a jejich následné využití pro účely předcházení, odhalování nebo stíhání trestných činů, které lze považovat za dostatečně závažné na to, aby takový zásah odůvodnily, ani hmotněprávní a procesní podmínky takového přístupu nebo takového použití (body 60–62). A konečně, pokud jde o dobu uchovávání údajů, směrnice stanovila dobu nejméně šesti měsíců, aniž jakkoli rozlišovala mezi jednotlivými kategoriemi údajů podle dotčených osob nebo podle jejich případné užitečnosti pro účely sledovaného cíle (body 63 a 64).

Co se týče požadavků vyplývajících z čl. 8 odst. 3 Listiny, Soudní dvůr konstatoval, že směrnice 2006/24/ES nestanovovala dostatečné záruky k zajištění účinné ochrany údajů proti riziku zneužití ani proti neoprávněnému přístupu k údajům a jejich protiprávnímu využívání a neukládala ani uchovávání na unijním území.

V důsledku toho uvedená směrnice plně nezaručovala dohled nezávislého orgánu nad dodržováním požadavků ochrany a bezpečnosti, který nicméně výslovně vyžaduje Listina (body 66 až 68).

2. Dodržování práva na ochranu osobních údajů při provádění unijního práva

[Rozsudek \(velkého senátu\) ze dne 21. prosince 2016, Tele2 Sverige \(spojené věci C-203/15 a C-698/15, EU:C:2016:970\)](#)¹⁶

Po rozsudku Digital Rights Ireland a Seitlinger a další, kterým byla směrnice 2006/24/ES prohlášena za neplatnou (viz výše), byly Soudnímu dvoru předloženy dvě věci týkající se obecné povinnosti uchovávat údaje o elektronických komunikacích, uložené ve Švédsku a ve Spojeném království poskytovatelům těchto služeb a stanovené zrušenou směrnicí.

Den po vyhlášení rozsudku Digital Rights Ireland a Seitlinger a další telekomunikační společnost Tele2 Sverige oznámila švédskému orgánu dozoru nad poštami a telekomunikacemi své rozhodnutí nadále neuchovávat údaje, jakož i úmysl smazat již uložené údaje (věc C-203/15). Švédská právní úprava totiž ukládala poskytovatelům služeb elektronických komunikací

¹⁶ Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2016 (s. 62).

povinnost systematicky a průběžně bez jakékoli výjimky uchovávat veškeré provozní a lokalizační údaje všech účastníků a registrovaných uživatelů, která se vztahovala na veškeré prostředky elektronické komunikace. Ve věci C-698/15 podaly tři osoby žaloby směřující proti britskému režimu uchovávání údajů, který umožňoval ministru vnitra uložit poskytovatelům veřejných telekomunikačních služeb uchovávání veškerých údajů o elektronických komunikacích po dobu maximálně dvanácti měsíců, s výjimkou uchovávání obsahu předmětné komunikace.

Na základě předběžných otázek předložených Kamarrätten i Stockholm (odvolací správní soud ve Stockholmu, Švédsko) a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (občanskoprávní senát odvolacího soudu pro Anglii a Wales, Spojené království) se měl Soudní dvůr vyjádřit k výkladu čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58/ES o soukromí a elektronických komunikacích, který členským státům umožňuje zavést určité výjimky z povinnosti zajistit důvěrnost elektronických komunikací a s nimi souvisejících provozních údajů stanovené danou směrnicí.

Ve svém rozsudku Soudní dvůr nejprve rozhodl, že čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58 ve spojení s články 7, 8, 11 a čl. 52 odst. 1 Listiny brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je švédská úprava, která za účelem boje proti trestné činnosti stanoví plošné a bezrozdílné uchovávání veškerých provozních a lokalizačních údajů všech účastníků a registrovaných uživatelů, které se vztahuje na veškeré prostředky elektronické komunikace. Podle Soudního dvora proto taková vnitrostátní právní úprava překračuje meze toho, co je naprosto nezbytné, a nelze ji v demokratické společnosti považovat za odůvodněnou, jak vyžaduje uvedený čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58 ve spojení s výše uvedenými články Listiny (body 99 až 105, 107, 112 a výrok 1).

Totéž ustanovení ve spojení s týmiž články Listiny základních práv brání rovněž vnitrostátní právní úpravě, která upravuje ochranu a bezpečnost provozních a lokalizačních údajů, zejména přístup příslušných vnitrostátních orgánů k uchovávaným údajům, a která v rámci boje proti trestné činnosti neomezuje tento přístup tak, aby byl umožněn výlučně pro účely boje proti závažné trestné činnosti, a nepodmiňuje tento přístup předchozím přezkumem ze strany soudu nebo nezávislého správního orgánu, a která nevyžaduje, aby dotčené údaje byly uchovávány na území Unie (body 118 až 122, 125 a výrok 2).

Soudní dvůr měl naproti tomu za to, že čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58/ES nebrání právní úpravě, která preventivně umožňuje cílené uchovávání údajů dané povahy za účelem boje proti závažné trestné činnosti, za podmínky, že uchovávání je omezeno na to, co je nezbytně nutné, pokud jde o kategorie údajů a komunikační prostředky, na něž se toto uchovávání vztahuje, dotčené osoby a dobu uchovávání. K tomu, aby byly tyto požadavky splněny, musí daná právní úprava zaprvé stanovit jasná a přesná pravidla umožňující účinně chránit tyto údaje proti riziku zneužití. Musí zejména uvádět okolnosti a podmínky, za nichž může být preventivně přijato opatření k uchovávaní údajů, čímž zaručí, že takové opatření se omezí na to, co je nezbytně nutné. Zadruhé, pokud jde o hmotněprávní podmínky, které musí vnitrostátní právní úprava splňovat, aby bylo zaručeno, že je omezena na nezbytné minimum, musí uchovávání údajů vždy odpovídat objektivním kritériím, která vymezují vztah mezi údaji, které mají být uchovávány, a sledovaným účelem. Takové podmínky musí v praxi zejména umožňovat účinné vymezení rozsahu opatření a v návaznosti na to i vymezení dotčené veřejnosti. Pokud jde o toto vymezení, vnitrostátní právní úprava musí být založena na objektivních skutečnostech, na jejichž základě lze vymezit okruh osob z řad veřejnosti, jejichž údaje mohou vykazat minimálně nepřímou souvislost

se závažnou trestnou činností nebo určitým způsobem přispívat k boji proti závažné trestné činnosti či k předcházení závažnému ohrožení veřejné bezpečnosti (body 108 až 111).

II. Zpracování osobních údajů ve smyslu obecné úpravy dané oblasti

1. Zpracování osobních údajů vyloučená z působnosti směrnice 95/46

[Rozsudek \(velkého senátu\) ze dne 30. května 2006, Parlament v. Rada \(C-317/04 a C-318/04, EU:C:2006:346\)](#)

Po teroristických útocích z 11. září 2001 přijaly Spojené státy právní předpisy, které stanovily, že letecké společnosti provozující leteckou přepravu do Spojených států, ze Spojených států nebo přes území Spojených států jsou povinny poskytnout orgánům Spojených států elektronický přístup k údajům obsaženým v jejich kontrolních systémech rezervací a odletů, nazývaných Passenger Name Records (PNR).

Komise měla za to, že tato ustanovení mohou být v rozporu s právními předpisy Společenství a členských států v oblasti ochrany údajů a zahájila jednání s americkými orgány. V návaznosti na tato jednání Komise dne 14. května 2004 přijala rozhodnutí 2004/535/ES¹⁷ konstatující, že Úřad pro cla a ochranu hranic Spojených států (United States Bureau of Customs and Border Protection, dále jen „CBP“) zajišťuje odpovídající úroveň ochrany údajů PNR předávaných ze Společenství (dále jen „rozhodnutí o odpovídající úrovni ochrany“). Dále Rada přijala dne 17. května 2004 rozhodnutí 2004/496/ES¹⁸, kterým se schvaluje uzavření dohody mezi Evropským společenstvím a Spojenými státy americkými o zpracování a předávání údajů PNR leteckými dopravci usazenými na území členských států Společenství CBP.

Evropský parlament podal k Soudnímu dvoru návrh na zrušení obou výše uvedených rozhodnutí, přičemž zejména tvrdil, že rozhodnutí o odpovídající úrovni ochrany bylo přijato *ultra vires*, že článek 95 ES (nyní článek 114 SFEU) nepředstavovalo vhodný právní základ pro rozhodnutí, kterým se schvaluje uzavření dohody, a v obou případech došlo k porušení základních práv.

Co se týče rozhodnutí o odpovídající úrovni ochrany, Soudní dvůr nejprve zkoumal, zda mohla Komise své rozhodnutí platně přijmout na základě směrnice 95/46/ES. V této souvislosti konstatoval, že z uvedeného rozhodnutí vyplývá, že předávání údajů PNR CBP představuje zpracování, které se týká veřejné bezpečnosti a činnosti státu v oblasti trestního práva. Ačkoliv byly podle Soudního dvora údaje PNR v počátku shromažďovány leteckými společnostmi v rámci činnosti, která spadá pod unijní právo, a sice prodeje letenky, která zakládá nárok na poskytnutí služeb, zpracování údajů, kterého se týká rozhodnutí o odpovídající úrovni ochrany, mělo zcela

¹⁷ Rozhodnutí Komise 2004/535/ES ze dne 14. května 2004 o odpovídající úrovni ochrany osobních údajů obsažených v záznamech o knihování cestujících v letecké dopravě, které se předávají Úřadu USA pro cla a ochranu hranic (Úř. věst. 2004, L 235, s. 11).

¹⁸ Rozhodnutí Rady 2004/496/ES ze dne 17. května 2004 o uzavření dohody mezi Evropským společenstvím a Spojenými státy americkými o zpracování a předávání údajů jmenné evidence cestujících (PNR) Úřadu pro cla a ochranu hranic ministerstva vnitřní bezpečnosti Spojených států (Úř. věst. 2004, L 183, s. 83, a oprava Úř. věst. 2005, L 255, s. 168).

odlišnou povahu. Rozhodnutí o odpovídající úrovni ochrany se totiž týkalo zpracování údajů nezbytného nikoliv k poskytování služeb, ale k zachování veřejné bezpečnosti a k trestním účelům (body 56 a 57).

V této souvislosti Soudní dvůr uvedl, že skutečnost, že údaje PNR byly shromážděny soukromými subjekty k obchodním účelům a tím, kdo organizoval jejich předávání třetím státům, byly tyto soukromé osoby, nebrání tomu, aby bylo toto předávání považováno za zpracování údajů vyloučené z působnosti směrnice. Toto předávání totiž bylo zasazeno do rámce vytvořeného orgány veřejné moci týkajícího se veřejné bezpečnosti. Soudní dvůr proto dospěl k závěru, že rozhodnutí o odpovídající úrovni ochrany nespadlo do působnosti směrnice, neboť se týkalo zpracování osobních údajů, které je z ní vyloučeno. Soudní dvůr v důsledku toho rozhodnutí o odpovídající úrovni ochrany zrušil (body 58 a 59).

Co se týče rozhodnutí Rady, Soudní dvůr konstatoval, že článek 95 ES ve spojení s článkem 25 směrnice 95/46/ES nemohl založit pravomoc Společenství k uzavření dotčené dohody se Spojenými státy. Daná dohoda se totiž týkala téhož předávání údajů jako rozhodnutí o odpovídající úrovni ochrany, a tedy zpracování údajů, která jsou vyňata z působnosti směrnice. Soudní dvůr v důsledku toho rozhodnutí Rady schvalující uzavření dohody zrušil (body 67–69).

[Rozsudek ze dne 11. prosince 2014, Ryneš \(C-212/13, EU:C:2014:2428\)](#)

V reakci na opakované útoky nainstaloval F. Ryneš na svůj dům bezpečnostní kameru. Po dalším útoku na jeho dům pomohly záznamy uvedené kamery identifikovat dvě podezřelé osoby, proti nimž bylo zahájeno trestní řízení. Zákonnost zpracovávání údajů zaznamenaných kamerou byla zpochybněna jedním z podezřelých, který se obrátil na Úřad pro ochranu osobních údajů, jenž konstatoval, že F. Ryneš porušil pravidla v oblasti ochrany osobních údajů, a uložil mu pokutu.

Nejvyšší správní soud České republiky, k němuž podal F. Ryneš kasační stížnost směřující proti rozsudku Městského soudu v Praze potvrzujícímu rozhodnutí uvedeného úřadu, se Soudního dvora dotázal, zda záznam pořízení F. Rynešem za účelem ochrany života, zdraví a majetku představuje zpracování údajů, na něž se nevztahuje směrnice 95/46/ES, z důvodu, že tento záznam byl pořízen fyzickou osobou pro výkon výlučně osobních či domácích činností ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhé odrážky uvedené směrnice.

Soudní dvůr rozhodl, že provozování kamerového systému, při kterém je obrazový záznam zachycující osoby ukládán formou nekonečné smyčky do takového nahrávacího zařízení, jako je pevný disk, umístěného fyzickou osobou na jejím rodinném domě za účelem ochrany majetku, zdraví a života majitelů domu, přičemž takový systém zabírá též veřejné prostranství, nepředstavuje zpracování údajů pro výkon výlučně osobních či domácích činností (bod 35 a výrok).

V tomto ohledu připomněl, že ochrana základního práva na soukromí zaručeného článkem 7 Listiny vyžaduje, aby výjimky z ochrany osobních údajů a její omezení byly činěny v mezích toho, co je naprosto nezbytné. Vzhledem k tomu, že ustanovení směrnice 95/46/ES musí být v rozsahu, v němž upravují zpracování osobních údajů, které může představovat zásah do základních svobod, a zejména práva na soukromí, nutně vykládána ve světle základních práv, která jsou zakotvena v uvedené listině, musí být výjimka stanovená v čl. 3 odst. 2 druhé odrážce

této směrnice vykládána striktně (body 27–29). Samotné znění daného ustanovení navíc vylučuje zpracování údajů prováděné pro výkon „výlučně“ osobních či domácích činností z působnosti 95/46/ES. Jestliže přitom kamerový systém zabírá – třebaže jen částečně – veřejné prostranství, a je tudíž zaměřen mimo soukromou sféru osoby, která jeho prostřednictvím zpracovává údaje, nelze jeho provozování považovat za výlučně „osobní či domácí“ činnost ve smyslu uvedeného ustanovení (body 30, 31 a 33).

2. Pojem „osobní údaje“

[Rozsudek ze dne 19. října 2016, Breyer \(C-582/14, EU:C:2016:779\)](#)¹⁹

Patrick Breyer podal u německých civilních soudů žalobu, kterou se domáhal, aby bylo Spolkové republice Německo zakázáno uchovávat nebo nechat uchovávat třetími osobami data vyměňovaná při každém připojení se k internetovým stránkám německých spolkových orgánů. S cílem zabránit útokům a umožnit trestněprávní stíhání „pirátů“ totiž poskytovatel on-line mediálních služeb německých spolkových orgánů zaznamenával údaje představované „dynamickou“ IP adresou, tedy IP adresou měnící se při každém novém připojení k internetu, jakož i datem a časem připojení se k internetovým stránkám. Na rozdíl od statických IP adres neumožňují dynamické IP *a priori* pomocí veřejně přístupných souborů nalézt spojitost mezi daným počítačem a fyzickým připojením k síti používané poskytovatelem internetového připojení. Zaznamenané údaje nedávaly samy o sobě poskytovateli on-line mediálních služeb možnost identifikovat uživatele. Poskytovatel internetového připojení měl naopak k dispozici další informace, které mu v kombinaci s uvedenou IP adresou umožňovaly totožnost uvedeného uživatele určit.

V této souvislosti se Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo), kterému byl předložen opravný prostředek „Revision“, Soudního dvora dotázal, zda IP adresa, kterou poskytovatel on-line mediálních služeb uchovává v souvislosti s přístupem na své internetové stránky, pro něj představuje osobní údaj.

Soudní dvůr nejprve uvedl, že k tomu, aby určitý údaj mohl být kvalifikován jako „osobní údaj“ ve smyslu čl. 2 písm. a) směrnice 95/46/ES, se nevyžaduje, aby se všechny informace umožňující identifikovat subjekt údajů nacházely v rukách jediné osoby. Skutečnost, že další informace potřebné k identifikaci uživatele internetových stránek nemá k dispozici poskytovatel on-line mediálních služeb, nýbrž poskytovatel internetového připojení tohoto uživatele, tedy nemůže vyloučit, že dynamické IP adresy uchovávané poskytovatelem on-line mediálních služeb budou představovat pro tohoto poskytovatele osobní údaje ve smyslu čl. 2 písm. a) směrnice 95/46/ES (body 43 a 44).

V důsledku toho Soudní dvůr konstatoval, že dynamická IP adresa, kterou poskytovatel on-line mediálních služeb uchovává v souvislosti s přístupem osoby na internetovou stránku, kterou tento poskytovatel zpřístupnil veřejnosti, pro uvedeného poskytovatele představuje osobní údaj ve smyslu čl. 2 písm. a) směrnice 95/46/ES, pokud má k dispozici právní prostředky, které mu umožňují nechat identifikovat subjekt údajů díky dalším informacím, kterými disponuje poskytovatel internetového připojení tohoto subjektu (bod 49 a výrok 1).

¹⁹ Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2016 (s. 61).

[Rozsudek ze dne 20. prosince 2017, Nowak \(C-434/16, EU:C:2017:994\)](#)

Manfred Nowak se v rámci praxe připravoval na povolání certifikovaného účetního, přičemž nesložil úspěšně zkoušku pořádanou irskou komorou certifikovaných účetních. Na základě článku 4 zákona o ochraně údajů podal žádost o přístup ke všem osobním údajům, které se ho týkaly a které uchovávala komora certifikovaných účetních. Komora předala M. Nowakovi určité dokumenty, ale odmítla mu předat dokument s jeho odpověďmi na zkušební otázky, a to z důvodu, že uvedený dokument neobsahuje osobní údaje týkající se jeho osoby ve smyslu zákona o ochraně údajů.

Vzhledem k tomu, že jeho žádosti o přístup nevyhověl z týchž důvodů ani komisař pro ochranu údajů, obrátil se M. Nowak na vnitrostátní soudy. Supreme Court (Nejvyšší soud, Irsko), k němuž M. Nowak podal kasační opravný prostředek, se Soudního dvora dotázal na to, zda čl. 2 písm. a) směrnice 95/46/ES má být vykládán v tom smyslu, že za takových podmínek, jako byly podmínky ve věci v původním řízení, představují písemné odpovědi uvedené zkoušeným při odborné zkoušce a případné korekturní poznámky zkoušejícího, které se k nim pojí, osobní údaje o zkoušeném ve smyslu uvedeného ustanovení.

Soudní dvůr zaprvé uvedl, že k tomu, aby určitý údaj mohl být kvalifikován jako „osobní údaj“ ve smyslu čl. 2 písm. a) směrnice 95/46/ES, se nevyžaduje, aby se všechny informace umožňující identifikovat subjekt údajů nacházely v rukách jediné osoby. Třebaže zkoušející nezná totožnost zkoušeného při hodnocení jeho odpovědí v rámci zkoušky, subjekt, který zkoušku organizuje, v daném případě komora certifikovaných účetních, nicméně disponuje potřebnými informacemi, které mu umožňují bez obtíží nebo pochybností identifikovat tohoto zkoušeného prostřednictvím jeho identifikačního čísla uvedeného na odpovědích na zkušební otázky nebo na první stránce těchto odpovědí, a tak k němu přiřadit jeho odpovědi.

Zadruhé Soudní dvůr konstatoval, že písemné odpovědi účastníka odborné zkoušky představují informace související s jeho osobou. Obsah těchto odpovědí totiž odráží úroveň znalostí a schopností uchazeče v dané oblasti, jakož i případně jeho myšlenkové pochody, úsudek a kritické myšlenky. Cílem získání uvedených odpovědí je mimoto zhodnotit odborné schopnosti uchazeče a jeho způsobilost vykonávat dotčené povolání. Navíc použití těchto informací, jehož výsledkem je zejména úspěch nebo neúspěch zkoušeného u dané zkoušky, může mít vliv na jeho práva a zájmy, neboť může určit nebo ovlivnit například jeho šanci na přístup k požadovanému povolání nebo zaměstnání. Konstatování, že písemné odpovědi účastníka odborné zkoušky představují informace, které se týkají tohoto účastníka z důvodu jejich obsahu, účelu nebo účinku, platí i tehdy, když jde o zkoušku s možností využívat během ní studijních materiálů (body 31 a 36 až 40).

Zatřetí, pokud jde o korekturní poznámky zkoušejícího k odpovědím zkoušeného, Soudní dvůr měl za to, že představují, stejně jako odpovědi uvedené zkoušeným při zkoušce, informace týkající se tohoto zkoušeného, neboť odrážejí názor nebo hodnocení zkoušejícího týkající se individuálního výkonu zkoušeného při zkoušce, a zejména jeho znalostí a schopností v dotčené oblasti. Uvedené korekturní poznámky mají mimoto za cíl zdokumentovat hodnocení zkoušejícího týkající se výkonu zkoušeného a mohou mít pro zkoušeného důsledky (body 42 a 43).

Začtvrté Soudní dvůr rozhodl, že písemné odpovědi zkoušeného při odborné zkoušce a případné korekturní poznámky zkoušejícího, které se k nim pojí, lze podrobit ověření, zejména pokud jde o jejich přesnost a nutnost jejich uchovávání ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. d) a e) směrnice 95/46/ES, a lze je opravit nebo vymazat na základě čl. 12 písm. b) uvedené směrnice. Přiznání práva na přístup k těmto odpovědím a korekturním poznámkám zkoušenému podle čl. 12 písm. a) dané směrnice slouží cíli této směrnice spočívajícímu v zajištění ochrany práva tohoto zkoušeného na soukromí, pokud jde o zpracování údajů, které se ho týkají, a to nezávisle na otázce, zda uvedený zkoušený má, nebo nemá takové právo přístupu i podle vnitrostátní právní úpravy použitelné na zkušební řízení. Soudní dvůr nicméně zdůraznil, že práva na přístup a opravu podle čl. 12 písm. a) a b) směrnice 95/46/ES se nevztahují na zkušební otázky, které jako takové nepředstavují osobní údaje zkoušeného (body 56 a 58).

S ohledem na tyto skutečnosti dospěl Soudní dvůr k závěru, že za takových podmínek, jako jsou podmínky dotčené ve věci v původním řízení, představují písemné odpovědi uvedené zkoušeným při odborné zkoušce a případné korekturní poznámky zkoušejícího pojící se k těmto odpovědím osobní údaje ve smyslu čl. 2 písm. a) směrnice 95/46/ES (bod 62 a výrok).

3. Pojem „zpracování osobních údajů“

[Rozsudek \(velkého senátu\) ze dne 6. listopadu 2003, Lindqvist \(C-101/01, EU:C:2003:596\)](#)

Bodil Lindqvist, dobrovolná pracovnice v jedné z farností švédské protestantské církve, vytvořila na svém osobním počítači internetové stránky, na nichž zveřejnila osobní údaje několika osob, které stejně jako ona pracovaly jako dobrovolníci na téže farnosti. B. Lindqvist bylo uloženo zaplacení pokuty z důvodu, že použila osobní údaje v rámci automatizovaného zpracování, aniž to předem písemně nahlásila švédské Datainspektion (veřejnoprávní subjekt na ochranu údajů předávaných elektronickou cestou), že je bez povolení předala do třetích zemí a že zpracovávala citlivé osobní údaje.

V rámci odvolání podaného B. Lindqvist proti uvedenému rozhodnutí ke Göta hovrätt (odvolací soud, Švédsko) posledně uvedený položil Soudnímu dvoru předběžnou otázku týkající se zejména toho, zda B. Lindqvist prováděla „zcela nebo částečně automatizované zpracování osobních údajů“ ve smyslu směrnice 95/46/ES.

Soudní dvůr konstatoval, že úkon, který spočívá v tom, že se na internetové stránce odkáže na různé osoby, které jsou identifikovány buď svým jménem, nebo jinými prostředky, například telefonním číslem nebo údaji o pracovních poměrech a zálibách, je „zcela nebo částečně automatizovaným zpracováním osobních údajů“ ve smyslu uvedené směrnice (bod 27 a výrok 1). Na takové zpracování osobních údajů prováděné pro výkon dobrovolnické či náboženské činnosti se totiž nevztahuje žádná z výjimek z působnosti směrnice, jelikož nespadá do kategorie činností, které se týkají veřejné bezpečnosti, ani do kategorie výlučně osobních či domácích činností, jež nespadají do oblasti působnosti směrnice (body 38, 43–48 a výrok 2).

Rozsudek (velkého senátu) ze dne 13. května 2014, Google Spain a Google (C-131/12, EU:C:2014:317)

V roce 2010 podal španělský státní příslušník k Agencia Española de Protección de Datos (španělský úřad pro ochranu údajů, dále jen „AEPD“) stížnost na společnost La Vanguardia Ediciones SL, vydávající ve Španělsku vysokonákladový deník, jakož i proti společnostem Google Spain a Google. Tvrdil, že pokud uživatel internetu zadal jeho jméno do internetového vyhledávače skupiny Google, objevil se v přehledu výsledků i odkaz na dvě strany deníku La Vanguardia z roku 1998, na kterých bylo mj. oznámení dražby nemovitostí zabavených za účelem splacení jeho dluhů. Danou stížností se domáhal, aby bylo společnosti La Vanguardia uloženo odstranění nebo změna uvedených stránek nebo aby bylo využito určitých nástrojů, které vyhledávače poskytují k ochraně uvedených údajů. A dále se domáhal, aby byla společnost Google Spain nebo společnosti Google uložena povinnost vymazat či skrýt jeho osobní údaje tak, aby se přestaly objevovat ve výsledcích vyhledávání a v odkazech na deník La Vanguardia.

AEPD zamítl stížnost podanou proti společnosti La Vanguardia, jelikož měl za to, že dotčené informace byly vydavatelem legálně zveřejněny, ale naopak vyhověl stížnosti podané proti společnostem Google Spain a Google a vyzval je, aby přijaly opatření nezbytná k odstranění údajů z jejich indexů a znemožnily přístup k těmto údajům v budoucnu. Uvedené společnosti podaly žalobu k Audiencia Nacional (soud rozhodující ve věcech celostátního nebo mezinárodního významu, Španělsko), kterou se domáhaly zrušení rozhodnutí AEPD, a španělský soud následně položil řadu otázek Soudnímu dvoru.

Tento tak měl příležitost upřesnit pojem „zpracování osobních údajů“ na internetu podle směrnice 95/46/ES.

A rozhodl, že činnost vyhledávače spočívající ve vyhledávání informací zveřejněných nebo umístěných na internetu třetími osobami, v jejich automatickém indexování, v jejich dočasném ukládání a konečně v jejich poskytování uživatelům internetu v určitém preferenčním pořadí musí být kvalifikována jako zpracování osobních údajů, pokud uvedené informace obsahují osobní údaje (výrok 1). Soudní dvůr mimoto připomněl, že úkony uvedené ve směrnici 95/46 musí být kvalifikovány jako zpracování rovněž v případě, kdy se týkají výhradně informací, které již byly v daném stavu zveřejněny v médiích. Obecná výjimka z použití směrnice v takovém případě by směrnicí zbavila ve značném rozsahu jejího významu (body 29 a 30).

Rozsudek (velkého senátu) ze dne 10. července 2018, Jehovan todistajat (C-25/17, EU:C:2018:551)²⁰

Finský úřad pro ochranu údajů přijal rozhodnutí, kterým bylo náboženské společnosti Svědkové Jehovovi zakázáno shromažďování nebo zpracovávání osobních údajů v rámci podomní kazatelské činnosti vykonávané jejími členy, pokud nejsou splněny podmínky finských právních předpisů upravujících zpracovávání takových údajů. Členové této společnosti totiž v rámci své

²⁰ Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2018 (s. 87 a 88).

podomní kazatelské činnosti vyhotovují poznámky o návštěvách osob, které oni sami nebo zmíněná společnost neznají. Tyto údaje jsou shromažďovány jako referenční pomůcka a také proto, aby dotyčné osoby mohly být dohledány pro účely případné pozdější návštěvy, aniž k tomu daly souhlas nebo o tom vůbec byly informovány. V tomto ohledu udělila náboženská společnost Svědkové Jehovovi svým členům pokyny týkající se dělání si takových poznámek, přičemž tyto pokyny byly otištěny přinejmenším v jednom z jejích časopisů věnovaných kazatelské činnosti.

Soudní dvůr rozhodl, že shromažďování osobních údajů členy náboženské společnosti v rámci podomní kazatelské činnosti a následná zpracovávání těchto údajů nespádají pod výjimky z působnosti směrnice 95/46/ES, jelikož nepředstavují zpracování osobních údajů prováděné pro výkon činností uvedených v čl. 3 odst. 2 první odrážce směrnice ani zpracování osobních údajů prováděné fyzickými osobami za účelem výkonu výlučně osobních či domácích činností ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhé odrážky směrnice (bod 51 a výrok 1).

[Rozsudek ze dne 14. února 2019, Buivids \(C-345/17, EU:C:2019:122\)](#)

V této věci se Soudní dvůr zabýval výkladem působnosti směrnice 95/46/ES a dále pojmu „zpracování osobních údajů výlučně pro účely žurnalistiky“ uvedeného v článku 9 směrnice.

Uvedený rozsudek byl vydán v rámci žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce předložené lotyšským Nejvyšším soudem, který rozhodoval o sporu mezi Sergejsem Buividsem (dále jen „navrhovatel“) a vnitrostátním orgánem pro ochranu údajů ohledně žaloby znějící na prohlášení protiprávnosti rozhodnutí uvedeného orgánu, podle něhož S. Buivids porušil vnitrostátní právní předpisy upravující ochranu osobních údajů, když na internetových stránkách zveřejnil videozáznam, který sám pořídil a na kterém je zachyceno, jak příslušníci policie zaznamenávají jeho výpověď v prostorách služebny státní policie v rámci správního přestupkového řízení. Když dva soudy nižších stupňů zamítly jeho žalobu a následné odvolání, podal navrhovatel u Nejvyššího soudu kasační opravný prostředek. Před uvedeným soudem se dovolával svého práva na svobodu projevu, přičemž tvrdil, že dotčené video ukazuje příslušníky státní policie, kteří mají postavení veřejných činitelů, na místě přístupném veřejnosti, a že se na tyto osoby z tohoto důvodu nevztahují ustanovení zákona o ochraně údajů.

Pokud jde zprv o působnost směrnice 95/46/ES, Soudní dvůr poznamenal, že obrazové zachycení příslušníků policie zaznamenané v dotčeném videozáznamu představuje osobní údaje a že videozáznam těchto osob uložený v paměti fotoaparátu používaného navrhovatelem představuje zpracování osobních údajů. Soudní dvůr v této souvislosti dodal, že zveřejnění obrazového záznamu zobrazujícího osobní údaje na internetových stránkách, na které mohou uživatelé nahrávat různá videa a zároveň je sledovat a sdílet, představuje zcela nebo částečně automatizované zpracování těchto údajů. Soudní dvůr kromě toho zdůraznil, že uvedený záznam a jeho zveřejnění nespádají pod výjimky z působnosti směrnice 95/46/ES, které se týkají zejména zpracování osobních údajů prováděné pro výkon činností, které nespádají do působnosti směrnice, a zpracování spadající do rámce výkonu výlučně osobních či domácích činností. Soudní dvůr tudíž dospěl k závěru, že obrazový záznam příslušníků policie na služebně v průběhu záznamu výpovědi a zveřejnění takto pořízeného záznamu na internetových

stránkách, na které mohou uživatelé nahrávat různá videa a zároveň je na nich sledovat a sdílet, spadají do oblasti působnosti uvedené směrnice (body 31, 32, 35, 39, 42 a 43 a výrok 1).

Co se týče, zadruhé, dosahu pojmu „zpracování osobních údajů výlučně pro účely žurnalistiky“, Soudní dvůr nejprve připomněl, že podle širokého výkladu pojmu „žurnalistika“ se odchylky a výjimky stanovené v článku 9 směrnice 95/46/ES vztahují na všechny osoby, které jsou činné v oblasti žurnalistiky. Soudní dvůr tak rozhodl, že skutečnost, že navrhovatel není novinářem z povolání, nevylučuje, aby dotčený videozáznam a jeho přenos mohly být kvalifikovány jako „zpracování osobních údajů výlučně pro účely žurnalistiky“. Soudní dvůr navíc zdůraznil, že se odchylky a výjimky stanovené v článku 9 směrnice 95/46 mohou uplatnit, pouze pokud se ukážou jako nezbytné pro vytvoření souladu mezi dvěma základními právy, a to právem na ochranu soukromého života a právem na svobodu projevu. V tomto ohledu Soudní dvůr upřesnil, že nelze vyloučit, že pořízení a zveřejnění předmětného videozáznamu, k nimž došlo, přestože příslušníci policie na něm zaznamenání o tomto záznamu a jeho účelech nebyli informováni, představují zásah do základního práva na respektování soukromého života těchto osob. Dospěl tudíž k závěru, že pořízení dotčeného videozáznamu a jeho zveřejnění na internetových stránkách mohou představovat zpracování osobních údajů výlučně pro účely žurnalistiky, pokud ze zmíněného záznamu vyplývá, že jediným účelem jeho pořízení a zveřejnění je zpřístupnit veřejnosti informace, názory či myšlenky, což musel ověřit vnitrostátní soud (body 51, 52, 55, 63 a 67 a výrok 2).

[Rozsudek ze dne 22. června 2021 \(velký senát\), Latvijas Republikas Saeima \(Trestné body\) \(C-439/19, EU:C:2021:504\)](#)

Fyzické osobě B byly za dopravní přestupek/přestupky uloženy trestné body. Ceļu satiksmes drošības direkcija (ředitelství pro bezpečnost silničního provozu, Lotyšsko) (dále jen „CSDD“) zaznamenalo tyto trestné body do národního registru vozidel a jejich řidičů.

Podle lotyšské právní úpravy v oblasti silničního provozu²¹ jsou informace o trestných bodech uložených řidičům vozidel, které se zaznamenávají do tohoto registru, veřejně přístupné a CSDD je zpřístupní každé osobě, která o to požádá, přičemž tato osoba nemusí prokázat, že má na získání těchto informací zvláštní zájem; těmito osobami mohou být i hospodářské subjekty, které o zmíněné informace žádají za účelem dalšího použití. B měl o legalitě této právní úpravy pochybnosti, a proto podal k Latvijas Republikas Satversmes tiesa (Ústavní soud, Lotyšsko) ústavní stížnost, ve které navrhoval, aby zmíněný soud přezkoumal, zda je tato právní úprava v souladu s právem na respektování soukromého života.

Ústavní soud měl za to, že v rámci svého posouzení tohoto ústavního práva musí zohlednit GDPR. Požádal tedy Soudní dvůr, aby objasnil dosah několika ustanovení uvedeného nařízení s cílem určit, zda je lotyšská právní úprava v oblasti silničního provozu s nařízením slučitelná.

Ve svém rozsudku, vydaném velkým senátem, Soudní dvůr rozhodl, že zpracování osobních údajů týkajících se trestných bodů představuje „zpracování osobních údajů týkajících se

²¹ Článek 14¹ odst. 2 Ceļu satiksmes likums (zákon o silničním provozu) ze dne 1. října 1997 (Latvijas Vēstnesis, 1997, č. 274/276).

odsouzení v trestních věcech a trestných činů²², ve vztahu k němuž GDPR stanoví zvýšenou ochranu z důvodu zvláštní citlivosti těchto údajů (body 10, 46, 74, 94 a výrok 1).

V tomto rámci úvodem poznamenal, že informace týkající se trestných bodů jsou osobní údaje a jejich zpřístupnění třetím osobám ze strany CSDD představuje zpracování, které spadá do věcné působnosti GDPR. Tato působnost je totiž velmi široká a toto zpracování nespadá pod výjimky z použitelnosti tohoto nařízení (body 60, 61 a 72).

Na toto zpracování se v této souvislosti nevztahuje výjimka týkající se nepoužití GDPR na zpracování prováděné při výkonu činností, které nespadají do působnosti unijního práva²³. Je třeba mít za to, že jediným cílem této výjimky je vyloučit z působnosti nařízení zpracování osobních údajů prováděné státními orgány v rámci činnosti, která má chránit národní bezpečnost, nebo činnosti, kterou lze podřadit téže kategorii. Mezi tyto činnosti spadají zejména ty, jejichž cílem je chránit základní funkce státu a hlavní zájmy společnosti. Činnosti související s bezpečností silničního provozu však tento cíl nesledují, a nelze je tudíž zařadit do kategorie činností, jejichž cílem je ochrana národní bezpečnosti (body 62 a 66 až 68).

Zpřístupnění osobních údajů týkajících se trestných bodů není ani zpracováním, na které by se vztahovala výjimka, podle níž se GDPR nepoužije na zpracování osobních údajů prováděné orgány příslušnými v trestních věcech²⁴. Soudní dvůr totiž konstatoval, že CSDD nelze při zmíněném zpřístupňování považovat za takový „příslušný orgán“²⁵ (body 69 až 71).

Za účelem určení, zda přístup k takovým osobním údajům týkajícím se dopravních přestupků, jako jsou trestné body, představuje zpracování osobních údajů týkajících se protiprávních jednání²⁶, které požívají zvýšené ochrany, Soudní dvůr zejména na základě historie vzniku GDPR konstatoval, že tento pojem odkazuje výlučně na protiprávní činy označené za trestné. Skutečnost, že dopravní přestupky jsou v rámci lotyšského právního systému kvalifikovány jako správní delikty, není nicméně při posuzování toho, zda tyto přestupky spadají pod pojem „trestný čin“, rozhodující, jelikož jde o autonomní pojem unijního práva, který musí být v celé Unii vykládán autonomním a jednotným způsobem. Poté, co Soudní dvůr připomněl tři kritéria, jež jsou relevantní při posuzování trestní povahy protiprávního jednání, a sice právní kvalifikaci protiprávního jednání ve vnitrostátním právu, povahu protiprávního jednání a stupeň přísnosti hrozící sankce, rozhodl, že dotčené dopravní přestupky spadají pod pojem „trestný čin“ ve smyslu GDPR. Pokud jde o první dvě kritéria, Soudní dvůr konstatoval, že i když protiprávní jednání ve vnitrostátním právu nejsou kvalifikována jako „trestná“, může taková povaha vyplývat z povahy protiprávního jednání, a zejména z represivního účelu sankce, kterou lze za dané jednání uložit. V uvedené věci přitom připsání trestných bodů za dopravní přestupky, stejně jako další sankce, které mohou být za jejich spáchání uloženy, sledují mimo jiné i takový represivní účel. Pokud jde o třetí kritérium, Soudní dvůr poznamenal, že k připsání trestných bodů vedou pouze dopravní přestupky určité závažnosti, a že tedy tyto přestupky mohou vést k uložení sankcí o určité přísnosti. Připsání takových bodů nadto zpravidla doplňuje uloženou sankci

²² Článek 10 GDPR.

²³ Článek 2 odst. 2 písm. a) GDPR.

²⁴ Článek 2 odst. 2 písm. d) GDPR.

²⁵ Článek 3 odst. 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV (Úř. věst. 2016, L 119, s. 89).

²⁶ Článek 10 GDPR.

a kumulace těchto bodů má právní důsledky, které mohou spočívat dokonce v zákazu řízení (body 77, 80, 85, 87 až 90 a 93).

4. Pojem „rejstřík osobních údajů“

[Rozsudek \(velkého senátu\) ze dne 10. července 2018, Jehovan todistajat \(C-25/17, EU:C:2018:551\)](#)

V tomto rozsudku (viz rovněž oddíl II.3 „Pojem ‚zpracování osobních údajů‘“) Soudní dvůr upřesnil pojem „rejstřík“, uvedený v čl. 2 písm. c) směrnice 95/46/ES.

Po připomenutí, že se směrnice vztahuje na manuální zpracovávání osobních údajů jen tehdy, jsou-li zpracovávány údaje obsaženy v rejstříku nebo do něj mají být zařazeny, tak Soudní dvůr uvedl, že se uvedený pojem vztahuje na soubor osobních údajů shromážděných v rámci podomní kazatelské činnosti, zahrnující jména a adresy, jakož i jiné informace o navštívených osobách, jestliže jsou tyto údaje uspořádány podle určených kritérií, na jejichž základě jsou v praxi snadno dohledatelné pro účely pozdějšího použití. K tomu, aby takový soubor spadl pod uvedený pojem, není nezbytné, aby obsahoval specifické kartotéky, seznamy nebo jiné systémy sloužící k vyhledávání (bod 62 a výrok 2).

5. Pojem „správce osobních údajů“

[Rozsudek \(velkého senátu\) ze dne 10. července 2018, Jehovan todistajat \(C-25/17, EU:C:2018:551\)](#)

V této věci (viz rovněž oddíly II.3. a II.4., nazvané „Pojem ‚zpracování osobních údajů‘“ a „Pojem ‚rejstřík osobních údajů‘“) se Soudní dvůr vyslovil k odpovědnosti náboženské společnosti za zpracovávání osobních údajů prováděné v rámci podomní kazatelské činnosti, kterou tato společnost organizuje, koordinuje a podporuje.

Soudní dvůr měl tak za to, že povinnost každé osoby dodržovat pravidla unijního práva v oblasti ochrany osobních údajů nelze považovat za zásah do organizační autonomie náboženských společností. V tomto ohledu dospěl k závěru, že čl. 2 písm. d) směrnice 95/46/ES ve spojení s čl. 10 odst. 1 Listiny musí být vykládán v tom smyslu, že na jeho základě lze náboženskou společnost společně s kazateli, kteří jsou jejími členy, považovat za správce osobních údajů zpracovávaných těmito členy v rámci podomní kazatelské činnosti, kterou tato společnost organizuje, koordinuje a podporuje, přičemž není nezbytné, aby uvedená společnost měla přístup k údajům, ani nemusí být prokázáno, že v souvislosti s tímto zpracováváním udělovala svým členům písemné příkazy nebo pokyny (body 74 a 75 a výrok 3).

Rozsudek (velkého senátu) ze dne 5. června 2018, Wirtschaftsakademie Schleswig Holstein (C-210/16, EU:C:2018:388)²⁷

Německý úřad pro ochranu údajů jakožto orgán dozoru ve smyslu článku 28 směrnice 95/46/ES nařídil německé společnosti vykonávající specializovanou činnost v oblasti vzdělávání a poskytující školení prostřednictvím fanouškovské stránky umístěné na sociální síti Facebook vypnout tuto stránku. Uvedený orgán byl totiž názoru, že dotyčná společnost ani Facebook neinformovaly návštěvníky fanouškovské stránky o tom, že Facebook shromažďuje prostřednictvím souborů cookies informace osobní povahy, které se jich týkají, a že uvedená společnost a Facebook následně tyto informace zpracovávají.

V této souvislosti Soudní dvůr upřesnil pojem „správce“ osobních údajů. V tomto ohledu měl za to, že správce fanouškovské stránky umístěné na Facebooku, jako je společnost dotčená v původním řízení, se svým úkonem nastavení parametrů (mimo jiné podle své cílové skupiny a cílů řízení a propagace svých činností) podílí na určení účelu a prostředků zpracování osobních údajů návštěvníků své fanouškovské stránky. Z tohoto důvodu bylo podle Soudního dvora třeba mít za to, že tento správce je společně se společností Facebook Ireland (dceřinou společností americké společnosti Facebook v rámci Unie) správcem v Unii ve smyslu čl. 2 písm. d) směrnice 95/46/ES (bod 39).

Rozsudek ze dne 29. července 2019, Fashion ID (C-40/17, EU:C:2019:629)

V této věci měl Soudní dvůr příležitost rozvinout pojem „správce“ v souvislosti se začleněním „zásuvného modulu“ (tzv. *pluginu*) do internetových stránek.

V daném případě Fashion ID, německá společnost prodávající na internetu módní oblečení, začlenila do svých internetových stránek sociální modul „to se mi líbí“ sociální sítě Facebook. Z tohoto začlenění podle všeho vyplývalo, že když si návštěvník prohlížel internetové stránky společnosti Fashion ID, byly jeho osobní údaje předávány společnosti Facebook Ireland. Je zřejmé, že k tomuto předání docházelo, aniž si toho uvedený návštěvník byl vědom, a nezávisle na tom, zda byl členem sociální sítě Facebook či zda klikl na tlačítko „to se mi líbí“.

Verbraucherzentrale NRW, německé veřejně prospěšné sdružení na ochranu zájmů spotřebitelů, vytýkalo společnosti Fashion ID, že předávala společnosti Facebook Ireland osobní údaje návštěvníků svých internetových stránek zaprvé bez jejich souhlasu a zadruhé nedodržovala informační povinnosti stanovené ustanoveními týkajícími se ochrany osobních údajů. Oberlandesgericht Düsseldorf (vrchní zemský soud v Düsseldorfu, Německo), kterému byl spor předložen, požádal Soudní dvůr o výklad několika ustanovení směrnice 95/46/ES.

Soudní dvůr nejprve konstatoval, že provozovatel takových internetových stránek, jaké měla Fashion ID, může být považován za správce ve smyslu čl. 2 písm. d) směrnice 95/46/ES. Jeho odpovědnost je nicméně omezená na operace nebo soubor operací zpracování osobních údajů, u nichž skutečně určuje účely a prostředky, tedy sběr a přenos dotčených údajů. Podle Soudního dvora se naopak *prima facie* zdálo být vyloučeno, že by Fashion ID určovala účely a prostředky následných operací zpracování osobních údajů, které provádí Facebook Ireland

²⁷ Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2018 (s. 86 a 87).

poté, co jsou jí předány, takže Fashion ID nemůže být považována ve vztahu k těmto operacím za správce ve smyslu uvedeného čl. 2 písm. d) (body 76 a 85 a výrok 2).

Soudní dvůr mimoto zdůraznil, že k tomu, aby byly tyto operace zpracování odůvodněné, je nezbytné, aby tyto operace provozovatele internetových stránek i poskytovatele sociálního modulu, jako je Facebook Ireland, sledovaly oprávněný zájem ve smyslu čl. 7 písm. f) směrnice 95/46/ES (bod 97 a výrok 3).

A konečně, Soudní dvůr upřesnil, že souhlas subjektu údajů uvedený v čl. 2 písm. h) a čl. 7 písm. a) uvedené směrnice musí provozovatel internetových stránek získat pouze ve vztahu k operacím zpracování osobních údajů, u nichž tento provozovatel určuje účel a prostředky. V takové situaci informační povinnost stanovená článkem 10 směrnice leží rovněž na uvedeném provozovateli, přičemž informace, kterou musí tento poskytnout subjektu údajů, se nicméně musí týkat jen operace nebo souboru operací zpracování osobních údajů, u nichž určuje účely a prostředky (bod 106 a výrok 4).

[Rozsudek ze dne 9. července 2020, Hesensko, C-272/19, EU:C:2020:535](#)

Občan, který předložil petičnímu výboru Zemského sněmu spolkové země Hesensko petici, tento výbor požádal o přístup k osobním údajům, které se ho týkaly a které tento výbor uchovával v rámci vyřizování jeho petice. Při žádosti vycházel z GDPR, které stanoví právo subjektu údajů získat od správce přístup ke svým osobním údajům.

Předseda Zemského sněmu tuto žádost zamítl s odůvodněním, že vedení petičního řízení je činností sněmu a že sněm nespadá do působnosti GDPR.

Verwaltungsgericht Wiesbaden (správní soud ve Wiesbadenu, Německo), na který se daný občan obrátil, měl za to, že německé právo nepřiznává v souvislosti s takovou peticí, jako byla dotčená petice, jakékoliv právo na přístup k osobním údajům. Uvedený soud se však domníval, že takové právo by mohlo vyplývat z GDPR, a v této souvislosti se obrátil na Soudní dvůr. Jelikož měl navíc pochybnosti o své nezávislosti, a tedy o svém postavení soudu oprávněného předkládat Soudnímu dvoru předběžné otázky, položil Soudnímu dvoru otázku i v tomto ohledu.

Soudní dvůr ve svém rozsudku odpověděl, že pokud petiční výbor parlamentu člena federace, která je členským státem, sám nebo společně s jinými určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů, je nutno jej kvalifikovat jako „správce“ ve smyslu GDPR²⁸. Zpracování prováděné takovým výborem tedy spadá do působnosti tohoto nařízení, zejména jeho ustanovení, které subjektům údajů poskytuje právo na přístup k jejich osobním údajům²⁹.

Soudní dvůr mj. konstatuje, že činnost petičního výboru Zemského sněmu nespadá mezi výjimky stanovené GDPR. Připouští, že takové činnosti mají veřejnou povahu a jedná se o činnosti dotčené spolkové země, jelikož daný výbor se nepřímo podílí na činnosti zemského sněmu, nicméně uvádí, že tyto činnosti mají rovněž politickou i administrativní povahu. Z informací předložených Soudnímu dvoru navíc nikterak nevyplývá, že by tyto činnosti v daném případě odpovídaly některé z výjimek stanovených GDPR (body 71 až 74 a výrok).

²⁸ Článek 4 odst. 7 GDPR.

²⁹ Článek 15 GDPR.

6. Podmínky legality zpracování osobních údajů

[Rozsudek \(velkého senátu\) ze dne 16. prosince 2008, Huber \(C-524/06, EU:C:2008:724\)](#)³⁰

Spolkový úřad pro migraci a uprchlíky (Bundesamt für Migration und Flüchtlinge, Německo) zajišťoval správu centrálního registru cizinců, který shromažďoval určité osobní údaje o cizincích, kteří pobývají na německém území po dobu delší než tři měsíce. Daný registr byl využíván pro statistické účely a při výkonu pravomocí v oblasti stíhání a vyšetřování trestné činnosti nebo jednání ohrožujících veřejnou bezpečnost bezpečnostními službami a policií, jakož i soudními orgány.

Heinz Huber, rakouský státní příslušník, se do Německa přestěhoval v roce 1996, aby zde vykonával povolání nezávislého pojišťovacího agenta. Cítil se být diskriminován v důsledku nakládání s údaji o své osobě obsaženými v dotčeném registru, jelikož taková databáze neexistovala pro německé státní příslušníky, a požádal proto o odstranění těchto údajů.

V této souvislosti se Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (vrchní správní soud spolkové země Severní Porýní-Vestfálsko, Německo), kterému byl spor předložen, Soudního dvora dotázal na slučitelnost zpracovávání osobních údajů, k němuž v registru docházelo, s unijním právem.

Soudní dvůr nejprve připomněl, že právo pobytu občanů Unie na území členského státu, jehož nejsou státními příslušníky, není bezpodmínečné, nýbrž s ním mohou být spojena omezení. Využívání registru pro účely podpory orgánů příslušných k provádění právní úpravy v oblasti práva pobytu je tak v zásadě oprávněné a s ohledem na svou povahu slučitelné se zákazem diskriminace z důvodu státní příslušnosti obsaženým v čl. 12 odst. 1 ES (nyní čl. 18 první pododstavec SFEU). Takový registr však nemůže obsahovat jiné informace než ty, které jsou za tímto účelem nezbytné ve smyslu směrnice o ochraně osobních údajů (body 54, 58 a 59).

Pokud jde o nezbytnost zpracování ve smyslu čl. 7 písm. e) směrnice 95/46/ES, Soudní dvůr ponejprv připomněl, že se jedná o autonomní pojem unijního práva, který musí být vykládán tak, aby plně odpovídal předmětu uvedené směrnice, jak je definován v jejím čl. 1 odst. 1. Dále konstatoval, že systém zpracování osobních údajů vyhovuje unijnímu právu, pokud obsahuje pouze údaje nezbytné k provádění této právní úpravy uvedenými orgány a jeho centralizovaná povaha umožňuje účinnější provádění této právní úpravy stran práva pobytu občanů Unie, kteří nejsou státními příslušníky tohoto členského státu.

V žádném případě nelze za nezbytné ve smyslu čl. 7 písm. e) směrnice 95/46/ES považovat uchovávání a zpracování jmenných osobních údajů v rámci takového registru pro statistické účely (body 52, 66 a 68).

Pokud jde o otázku použití údajů obsažených v registru pro účely boje proti trestné činnosti, Soudní dvůr zejména uvedl, že tento cíl zahrnuje stíhání spáchaných trestných činů a deliktů bez ohledu na státní příslušnost jejich pachatelů. Situace vlastních státních příslušníků tudíž nemůže být z hlediska cíle boje proti trestné činnosti pro členský stát odlišná od situace občanů Unie,

³⁰ Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2008. s. 45..

kteří nejsou státními příslušníky tohoto členského státu a kteří pobývají na jeho území. Rozdílné zacházení s těmito státními příslušníky a s těmito občany Unie způsobené systematickým zpracováváním osobních údajů pouze o občanech Unie, kteří nejsou státními příslušníky dotčeného členského státu, s cílem boje proti trestné činnosti tedy představuje diskriminaci zakázanou podle čl. 12 odst. 1 ES (body 78 až 80).

Rozsudek ze dne 24. listopadu 2011, ASNEF a FECEMD (C-468/10 a C-469/10, EU:C:2011:777)

Asociación Nacional de Establecimientos Financieros de Crédito (ASNEF) a Federación de Comercio Electrónico y Marketing Directo (FECEMD) podaly k Tribunal Supremo (Nejvyšší soud, Španělsko) správní žalobu proti několika článkům královského nařízení 1720/2007, kterým byl proveden ústavní zákon 15/1999 provádějící do vnitrostátního práva směrnici 95/46/ES.

ASNEF a FECEMD měly zejména za to, že španělské právo v případě, že není dán souhlas subjektu údajů, doplnilo k umožnění zpracování jeho osobních údajů podmínku, která není zakotvena ve směrnici 95/46/ES a která vyžadovala, aby uvedené údaje byly uvedeny „ve veřejně přístupných zdrojích“, jež jsou vyjmenovány v čl. 3 písm. j) ústavního zákona 15/1999. V tomto ohledu tvrdily, že uvedený zákon a královské nařízení 1720/2007 omezovaly dosah čl. 7 písm. f) směrnice 95/46/ES, který podrobuje zpracování osobních údajů v případě, že není dán souhlas subjektu údajů, pouze podmínce týkající se oprávněného zájmu správce tohoto zpracování nebo třetí osoby či třetích osob, jimž jsou tyto údaje sdělovány.

V této souvislosti Soudní dvůr nejprve uvedl, že čl. 7 směrnice 95/46/ES stanoví taxativní a omezující výčet případů, v nichž lze zpracování osobních údajů považovat za zákonné v případě, že není dán souhlas subjektu údajů. Členské státy nemohou v důsledku toho na základě článku 5 uvedené směrnice zavést jiné zásady pro oprávněné zpracování osobních údajů, než jsou zásady uvedené v článku 7, ani pozměnit prostřednictvím dalších požadavků rozsah zásad upravených v uvedeném článku 7. Článek 5 totiž zmocňuje členské státy pouze k tomu, aby v mezích kapitoly II uvedené směrnice, a tudíž jejího článku 7, upřesnily podmínky, za kterých je zpracování osobních údajů zákonné (body 30, 32 a 33).

Za účelem vyvážení proti sobě stojících práv a zájmů požadovaného čl. 7 písm. f) uvedené směrnice především mohou členské státy stanovit základní zásady. Mohou vzít také v úvahu okolnost, že závažnost zásahu do základních práv subjektu dotčeného uvedeným zpracováním údajů se může lišit v závislosti na skutečnosti, zda jsou dotčené údaje již uvedeny ve veřejně přístupných zdrojích, či nikoli (body 44 a 46).

Soudní dvůr měl nicméně za to, že v případě, kdy vnitrostátní právní úprava vylučuje u určitých kategorií osobních údajů možnost jejich zpracování tím, že pro tyto kategorie předepisuje s konečnou platností výsledek vyvážení proti sobě stojících práv a zájmů, aniž připouští odlišný výsledek z důvodu zvláštních okolností konkrétního případu, se již nejedná o pouhé upřesnění ve smyslu článku 5 směrnice 95/46/ES. Soudní dvůr na základě toho došel k závěru, že čl. 7 písm. f) směrnice 95/46/ES brání tomu, aby členský stát vyloučil kategorickým a obecným způsobem možnost zpracování určitých kategorií osobních údajů a neumožnil vyvážení proti sobě stojících práv a zájmů v konkrétním případě (body 47 a 48).

Rozsudek ze dne 19. října 2016, Breyer (C-582/14, EU:C:2016:779)

V uvedeném rozsudku (viz rovněž oddíl II.2 „Pojem ‚osobní údaje‘“) se Soudní dvůr vyslovil rovněž k tomu, zda čl. 7 písm. f) směrnice 95/46/ES brání ustanovení vnitrostátního práva, podle něhož může poskytovatel on-line mediálních služeb shromažďovat a používat osobní údaje uživatele bez jeho svolení pouze tehdy, je-li to nezbytné k tomu, aby bylo umožněno a vyúčtováno konkrétní využití on-line služby příslušným uživatelem, a podle něhož cíl spočívající v zajištění obecné funkčnosti on-line služby nemůže odůvodnit použití údajů poté, co uživatel ukončil konkrétní využití služby.

Soudní dvůr rozhodl, že čl. 7 písm. f) směrnice 95/46/ES dotčené právní úpravě brání. Podle uvedeného ustanovení je totiž zpracování osobních údajů ve smyslu téhož ustanovení zákonné, pokud je nezbytné pro naplnění oprávněných zájmů správce zpracování nebo třetích osob, kterým jsou údaje sdělovány, za podmínky, že nepřevyšují zájem nebo základní práva a svobody subjektu údajů. V daném případě přitom německá právní úprava kategorickým a obecným způsobem vyloučila možnost zpracování určitých kategorií osobních údajů a neumožnila vyvážení proti sobě stojících konkrétních práv a zájmů. Protiprávně tím omezila rozsah dané zásady stanovené v čl. 7 písm. f) směrnice 95/46/ES tím, že vyloučila, aby cíl spočívající v zajištění obecné funkčnosti stránek on-line mediálních služeb mohl být poměřen se zájmem nebo základními právy a svobodami uživatelů (body 62–64 a výrok 2).

Rozsudek ze dne 4. května 2017, Rīgas satiksme (C-13/16, EU:C:2017:336)

Daná věc měla základ ve sporu mezi lotyšskou státní policií a Rīgas satiksme, podniku trolejbusové dopravy města Rigy, jehož předmětem byla žádost o sdělení identifikačních údajů osoby, jež způsobila dopravní nehodu. V daném případě před dopravní nehodou zaparkoval řidič taxislužby vozidlo na kraji vozovky. V okamžiku, kdy kolem jeho vozidla projížděl trolejbus podniku Rīgas satiksme, cestující, který seděl na zadním sedadle vozidla, otevřel dveře, jež zavadily o trolejbus a poškodily ho. Za účelem podání občanskoprávní žaloby požádal Rīgas satiksme policii mj. o sdělení údajů o totožnosti viníka nehody. Policie odmítla sdělit osobní číslo a adresu cestujícího a dokumenty týkající se vysvětlení, jež podali účastníci nehody, z důvodu, že dokumenty týkající se správního řízení, které vede k sankcím, mohou být poskytnuty pouze účastníkům tohoto řízení, a pokud jde o osobní číslo a adresu, zákon o ochraně údajů fyzických osob zakazuje předání takových informací týkajících se soukromých osob.

Za těchto podmínek se Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments (Nejvyšší soud, oddělení správních věcí, Lotyšsko) rozhodl položit Soudnímu dvoru otázku, zda čl. 7 písm. f) směrnice 95/46/ES stanoví povinnost sdělit osobní údaje třetí osobě, aby mohla podat žalobu na náhradu škody k civilnímu soudu v souvislosti se škodou způsobenou osobou, na kterou se vztahuje ochrana těchto údajů, a to i v případě, že je tato osoba nezletilá.

Soudní dvůr rozhodl, že čl. 7 písm. f) směrnice 95/46/ES musí být vykládán v tom smyslu, že nestanoví povinnost sdělit osobní údaje třetí osobě, aby mohla podat žalobu na náhradu škody k civilnímu soudu v souvislosti se škodou způsobenou osobou, na kterou se vztahuje ochrana těchto údajů. Uvedené ustanovení však takovému sdělení nebrání v případě, že by bylo provedeno na základě vnitrostátního práva při dodržení podmínek stanovených tímto ustanovením (body 27, 34 a výrok).

V této souvislosti Soudní dvůr uvedl, že s výhradou ověření, které v tomto ohledu musí provést vnitrostátní soud, se za okolností věci v původním řízení nejeví jako důvodné odmítnout poškozenému sdělit osobní údaje nezbytné k podání žaloby na náhradu škody vůči osobě, jež způsobila nehodu, nebo případně vůči osobám nesoucím rodičovskou odpovědnost, z toho důvodu, že je tato osoba nezletilá (bod 33).

[Rozsudek ze dne 27. září 2017, Puškár \(C-73/16, EU:C:2017:725\)](#)

Ve sporu v původním řízení podal P. Puškár žalobu k Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (Nejvyšší soud Slovenské republiky) znějící na to, aby bylo Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky, všem jemu podřízeným finančním úřadům a Kriminálnemu úradu finančnej správy uloženo nezapisovat jméno P. Puškára na seznam osob považovaných finančním ředitelstvím za tzv. „bílé koně“, který uvedené ředitelství vyhotovilo v rámci správy daní a jehož aktualizace byla zajišťována finančním ředitelstvím, jakož i kriminálním úřadem finanční správy (dále jen „sporný seznam“). Mimoto požádal o vymazání všech zmínek o něm z uvedených seznamů a z informačního systému finanční správy.

Za těchto okolností položil Najvyšší súd Slovenskej republiky (Nejvyšší soud Slovenské republiky) Soudnímu dvoru zejména otázku, zda právo na respektování soukromého a rodinného života, obydlí a komunikace, které je zakotveno v článku 7, a právo na ochranu osobních údajů, které je zakotveno v článku 8 Listiny, mohou být vykládány tak, že neumožňují členskému státu bez souhlasu dotčeného subjektu údajů vytvářet seznamy osobních údajů pro účely správy daní, tj. že získání osobních údajů ze strany orgánu veřejné moci za účelem potlačování daňových podvodů je nebezpečné samo o sobě?

Soudní dvůr došel k závěru, že čl. 7 písm. e) směrnice 95/46 nebrání takovému zpracování osobních údajů orgány členského státu pro účely výběru daní a boje proti daňovým podvodům, jako je zpracování, k němuž došlo vyhotovením sporného seznamu ve věci v původním řízení, bez souhlasu dotčených osob pod podmínkou, že vnitrostátní zákon svěřil uvedeným orgánům úkoly veřejného zájmu ve smyslu uvedeného ustanovení, že vyhotovení uvedeného seznamu a zapsání jmen dotčených osob na uvedený seznam je skutečně vhodné a nezbytné pro účely dosažení sledovaných cílů a existují důvody dostačující k předpokladu, že dotčené osoby jsou na uvedeném seznamu zapsány oprávněně a jsou splněny všechny podmínky zákonnosti uvedeného zpracování osobních údajů uložené směrnicí 95/46/ES (bod 117 a výrok 3).

V tomto ohledu Soudní dvůr uvedl, že vnitrostátnímu soudu přísluší ověřit, zda je vyhotovení sporného seznamu nezbytné pro plnění úkolů ve veřejném zájmu dotčených ve věci v původním řízení, zejména s ohledem na přesný účel vyhotovení takového seznamu, právní účinky pro osoby na seznamu uvedené a veřejnou či neveřejnou povahu uvedeného seznamu. S ohledem na zásadu proporcionality navíc vnitrostátnímu soudu přísluší ověřit, zda vyhotovení sporného seznamu a zapsání jmen dotčených osob na uvedený seznam je vhodné k dosažení cílů, které jsou tím sledovány, a zda k dosažení uvedených cílů neexistují jiné, méně omezující prostředky (body 111–113).

Mimoto Soudní dvůr konstatoval, že skutečnost, že osoba byla zapsána na sporný seznam, může poškodit některá její práva. Zapsání na takový seznam totiž může poškodit její dobré jméno a ovlivnit vztahy s daňovými orgány. Stejně tak může uvedené zapsání ovlivnit presumpci neviny

uvedené osoby zakotvenou v čl. 48 odst. 1 Listiny, jakož i svobodu podnikání zakotvenou v článku 16 Listiny, právnických osob spojených s fyzickými osobami zapsanými na uvedený seznam. V důsledku toho takový zásah může být přiměřený, pouze pokud existují dostačující důvody k podezření, že dotčená osoba zastává fiktivní vedoucí pozici v rámci právnických osob, které jsou s ní spojeny, a dochází tedy k narušení výběru daní a boje proti krácení daní (bod 114).

Dále měl Soudní dvůr za to, že pokud existují důvody omezit na základě článku 13 směrnice 95/46/ES určitá práva stanovená v jejím článku 6 a člancích 10 až 12, jako je právo dotčené osoby na informace, musí takové omezení být nezbytné pro ochranu zájmu uvedeného v daném čl. 13 odst. 1, jako je zejména významný hospodářský a finanční zájem v daňové oblasti, a musí mít základ v legislativním opatření (bod 116).

[Rozsudek ze dne 11. listopadu 2020, Orange România \(C-61/19, EU:C:2020:901\)](#)

Orange România SA poskytuje mobilní telekomunikační služby na rumunském trhu. Dne 28. března 2018 Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (ANSPDCP) (státní orgán dohledu nad zpracováním osobních údajů, Rumunsko) uložil uvedené společnosti pokutu za to, že shromažďovala a uchovávala kopie osobních dokladů svých zákazníků bez jejich výslovného souhlasu.

Podle ANSPDCP uzavírala Orange România v období od 1. do 26. března 2018 smlouvy o poskytování mobilních telekomunikačních služeb, které obsahovaly ujednání, podle kterého byli zákazníci informováni a požádáni o souhlas s poskytnutím a uchováváním kopie svého dokladu totožnosti za účelem identifikace. Políčko vztahující se k tomuto ujednání bylo správcem zaškrtnuto již před podepsáním smlouvy.

V této souvislosti Tribunalul București (soud prvního stupně v Bukurešti, Rumunsko) požádal Soudní dvůr o upřesnění podmínek, za nichž lze souhlas zákazníků se shromažďováním a uchováváním osobních údajů považovat za platný.

Soudní dvůr nejprve připomněl, že unijní právo³¹ stanoví výčet případů, v nichž lze zpracování osobních údajů považovat za zákonné. Souhlas subjektu údajů musí být zejména svobodný, konkrétní, informovaný a jednoznačný³². V tomto ohledu není souhlas platně udělen v případě mlčení, předem zaškrtnutých políček nebo nečinnosti (body 34, 36, 37 a 39).

Navíc, pokud je souhlas subjektu údajů vyjádřen písemným prohlášením, které se týká rovněž jiných skutečností, musí být toto prohlášení předloženo způsobem, který je srozumitelný a snadno přístupný a za použití jasných a jednoduchých jazykových prostředků. Aby byla subjektu údajů zajištěna skutečná svoboda volby, nesmí smluvní ujednání uvádět subjekt v omyl, pokud jde o možnost uzavření smlouvy, i když se zpracováním svých údajů odmítá souhlasit (body 34, 36, 37, 39 a 41).

Soudní dvůr upřesnil, že jelikož je Orange România správcem osobních údajů, musí být schopna prokázat zákonnost jejich zpracování, a tudíž v daném případě existenci platného souhlasu svých zákazníků. Jelikož v tomto ohledu dotčení zákazníci patrně sami nezaškrtnuli políčko týkající

³¹ Článek 7 směrnice 95/46 a článek 6 GDPR.

³² Článek 2 písm. h) směrnice 95/46 a čl. 4 odst. 11 GDPR.

se shromažďování a uchovávání kopií svých dokladů totožnosti, pouhá skutečnost, že toto políčko bylo zaškrtnuto, nemůže prokázat zjevný projev jejich souhlasu. Je na vnitrostátním soudu, aby provedl ověření, která jsou v tomto ohledu nezbytná (body 42 a 46).

Vnitrostátnímu soudu podle Soudního dvora rovněž přísluší posoudit, zda dotčená smluvní ujednání mohla dotyčné zákazníky uvést v omyl, pokud šlo o možnost uzavřít smlouvu navzdory odmítnutí souhlasu se zpracováním svých údajů, když chybělo upřesnění ohledně této možnosti. Soudní dvůr navíc podotýká, že v případě odmítnutí zákazníka tento souhlas udělit Orange România vyžadovala, aby tento písemně prohlásil, že nesouhlasí s poskytnutím ani s uchováním kopie svého průkazu totožnosti. Podle Soudního dvora takový dodatečný požadavek může nežádoucím způsobem ovlivnit svobodnou volbu toto shromažďování a uchovávání údajů odmítnout. Jelikož je uvedená společnost každopádně povinna prokázat, že její zákazníci aktivním jednáním projeví svůj souhlas se zpracováním svých osobních údajů, nemůže po nich požadovat, aby aktivně vyjádřili své odmítnutí (body 49 až 51).

Soudní dvůr tedy dospěl k závěru, že smlouvou o poskytování telekomunikačních služeb, která obsahuje ujednání, podle něhož byl subjekt údajů informován a požádán o souhlas s poskytnutím a uchováváním kopie svého dokladu totožnosti za účelem identifikace, nelze prokázat, že tato osoba k tomuto poskytnutí a uchovávání platně udělila souhlas, jestliže ujednání uvedené smlouvy mohou uvést subjekt údajů v omyl, pokud jde o možnost uzavřít dotčenou smlouvu, i když odmítá souhlasit se zpracováním svých údajů, nebo pokud svobodná volba odmítnout toto shromažďování a uchovávání údajů je nežádoucím způsobem ovlivněna uvedeným správcem tím, že vyžaduje, aby subjekt údajů za účelem odmítnutí udělení svého souhlasu vyplnil další formulář deklarující toto odmítnutí (bod 52 a výrok).

[Rozsudek ze dne 12. května 2021 \(velký senát\), Spolková republika Německo \[Red notice \(červené oznámení\) Interpolu\] \(C-505/19, EU:C:2021:376\)](#)

V roce 2012 Mezinárodní organizace kriminální policie (dále jen „Interpol“) zveřejnila na žádost Spojených států na základě zatýkacího rozkazu vydaného orgány této země červené oznámení vztahující se na WS, německého státního příslušníka, za účelem jeho případného vydání. Je-li osoba, na kterou se vztahuje takové oznámení, vyhledána ve státě, který je členem Interpolu, musí tento stát v zásadě dotyčnou osobu předběžně zadržet nebo musí monitorovat či omezit její pohyb.

Již před zveřejněním tohoto červeného oznámení bylo však proti WS v Německu zahájeno vyšetřování, jež se podle předkládajícího soudu týkalo týchž činů, jako jsou ty, které vedly k vydání tohoto oznámení. Toto vyšetřování bylo s konečnou platností ukončeno v roce 2010 poté, co WS zaplatil určitou peněžitou částku, a to v souladu se zvláštním postupem narovnání upraveným v německém trestním právu. Bundeskriminalamt (Spolkový úřad služby kriminální policie, Německo) následně informoval Interpol, že má za to, že se z důvodu tohoto dřívějšího řízení uplatní v projednávané věci zásada *ne bis in idem*. Tato zásada, zakotvená v článku 54

Úmluvy k provedení Schengenské dohody³³ i v článku 50 Listiny, mimo jiné zakazuje, aby osoba, která již byla pravomocně odsouzena, byla znovu stíhána za tentýž trestný čin.

V roce 2017 podal WS proti Spolkové republice Německo žalobu k Verwaltungsgericht Wiesbaden (správní soud ve Wiesbadenu, Německo), kterou se domáhal, aby bylo tomuto státu nařízeno přijmout opatření nezbytná ke zrušení uvedeného červeného oznámení. V tomto ohledu WS vedle porušení zásady *ne bis in idem* namítal porušení práva na volný pohyb zaručeného článkem 21 SFEU, jelikož se nemohl přemístit do jiného státu, který je smluvní stranou Schengenské dohody, nebo do jiného členského státu, aniž by riskoval zatčení. Měl rovněž za to, že zpracování jeho osobních údajů uvedených v červeném oznámení je z důvodu těchto porušení v rozporu se směrnicí 2016/680 o ochraně osobních údajů v trestní oblasti³⁴.

Za těchto okolností se správní soud ve Wiesbadenu rozhodl položit Soudnímu dvoru otázku týkající se uplatnění zásady *ne bis in idem*, a konkrétně možnosti předběžně zatknout osobu, na kterou se vztahuje červené oznámení, v takové situaci, o jakou šlo v této věci. Navíc se uvedený soud pro případ, že je použitelná uvedená zásada, dotázal, jaké má toto pro členské státy důsledky ohledně zpracování osobních údajů obsažených v takovém oznámení.

Ve svém rozsudku vydaném velký senátem Soudní dvůr mimo jiné rozhodl, že ustanovení směrnice 2016/680 ve spojení s článkem 54 ÚPSD a článkem 50 Listiny musí být vykládána v tom smyslu, že nebrání zpracování osobních údajů, které jsou uvedeny v červeném oznámení vydaném Interpolem, pokud nebylo soudním rozhodnutím určeno, že se zásada *ne bis in idem* uplatní ve vztahu k činu, na kterém je toto oznámení založeno, za předpokladu, že takové zpracování splňuje podmínky stanovené uvedenou směrnicí (bod 121 a výrok 2).

Pokud jde o otázku týkající se osobních údajů uvedených v červeném oznámení, Soudní dvůr uvedl, že jakýkoli úkon prováděný s těmito údaji, jako je například jejich zaznamenání do souborů údajů členského státu, představuje „zpracování“, na které se vztahuje směrnice 2016/680³⁵. Kromě toho měl za to, že toto zpracování sleduje legitimní cíl a nemůže být považováno za nezákonné z pouhého důvodu, že by se na čin, na kterém je založeno červené oznámení, mohla uplatnit zásada *ne bis in idem*³⁶. Toto zpracování orgány členských států se ostatně může ukázat jako nezbytné právě za účelem ověření, zda se uvedená zásada uplatní (body 111, 114, 116, 117 a 119).

Za těchto podmínek Soudní dvůr stejně tak rozhodl, že směrnice 2016/680 vykládaná ve světle článku 54 ÚPSD a článku 50 Listiny nebrání zpracování osobních údajů uvedených v červeném oznámení, pokud pravomocné soudní rozhodnutí neurčilo, že se v dané věci uplatní zásada *ne bis in idem*. Takové zpracování však musí splňovat podmínky stanovené touto směrnicí. Z tohoto hlediska musí být zejména nezbytné pro splnění úkolu prováděného příslušným vnitrostátním

³³ Úmluva k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích (Úř. věst. 2000, L 239, s. 19; Zvl. vyd. 19/02, s. 3) (dále jen „ÚPSD“).

³⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV (Úř. věst. 2016, L 119, s. 89).

³⁵ Viz čl. 2 odst. 1 a čl. 3 bod 2 směrnice 2016/680.

³⁶ Viz čl. 4 odst. 1 písm. b) a čl. 8 odst. 1 směrnice 2016/680.

orgánem za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů³⁷ (bod 121 a výrok 2).

Naproti tomu v případě, že se zásada *ne bis in idem* uplatní, není již zaznamenání osobních údajů uvedených v červeném oznámení do souborů údajů členských států nezbytné, jelikož dotyčná osoba již nebude moci být trestně stíhána pro čin, na který se vztahuje uvedené oznámení, a tudíž být pro tentýž čin zatčena. Z toho vyplývá, že subjekt údajů musí mít možnost požádat o výmaz svých údajů. Je-li však toto zaznamenání uchováno, musí k němu být přiloženo upozornění, že dotčená osoba již nemůže být v členském nebo smluvním státě pro tentýž čin stíhána v důsledku zásady *ne bis in idem*.

Rozsudek ze dne 22. června 2021 (velký senát), Latvijas Republikas Saeima (Trestné body) (C-439/19, EU:C:2021:504)

V tomto rozsudku (viz rovněž oddíl II.3, nadepsaný „Pojem ‚zpracování osobních údajů‘“) Soudní dvůr rozhodl, že GDPR brání právní úpravě, které ukládá Ceļu satiksmes drošības direkcija (ředitelství pro bezpečnost silničního provozu, Lotyšsko) (dále jen „CSDD“) zpřístupnit veřejnosti údaje týkající se trestných bodů uložených řidičům vozidel za dopravní přestupky, aniž by osoba, která o přístup žádá, musela prokázat, že má na získání uvedených údajů zvláštní zájem. Konstatoval, že není prokázáno, že zpřístupňování osobních údajů týkajících se trestných bodů uložených za dopravní přestupky je nezbytné zejména s ohledem na cíl spočívající ve zvýšení bezpečnosti silničního provozu, jehož se dovolává lotyšská vláda. Podle Soudního dvora mimoto takovou právní úpravu neodůvodňuje právo veřejnosti na přístup k úředním dokumentům ani právo na svobodu informací (body 113, 120 až 122 a výrok 2).

Soudní dvůr v tomto kontextu zdůraznil, že cíl spočívající ve zvýšení bezpečnosti silničního provozu, který sleduje lotyšská právní úprava, je cílem obecného zájmu uznávaným Uníí, a členské státy tudíž mohou kvalifikovat bezpečnost silničního provozu jako „úkol plněný ve veřejném zájmu“³⁸. Nebylo ovšem prokázáno, že lotyšský systém zpřístupňování osobních údajů týkajících se trestných bodů byl pro dosažení sledovaného cíle nezbytný. Lotyšský zákonodárce měl totiž k dispozici celou řadu prostředků, které by mu umožnily dosáhnout tohoto cíle jinými způsoby, které by méně zasahovaly do základních práv subjektů údajů. A dále bylo třeba zohlednit citlivost údajů týkajících se trestných bodů a skutečnost, že jejich zpřístupňování veřejnosti může představovat závažný zásah do práv na respektování soukromého života a na ochranu osobních údajů, jelikož může vyvolat odmítavou reakci společnosti a vést ke stigmatizaci subjektu údajů (body 109 až 113).

Soudní dvůr měl kromě toho za to, že s ohledem na citlivost těchto údajů a závažnost tohoto zásahu do obou těchto základních práv mají tato práva přednost před zájmem veřejnosti na přístupu k takovým úředním dokumentům, jako je národní registr vozidel a jejich řidičů, i před právem na svobodu informací (body 120 a 121).

³⁷ Viz čl. 1 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 směrnice 2016/680.

³⁸ Podle čl. 6 odst. 1 písm. e) GDPR je zpracování osobních údajů zákonné, pokud je „nezbytné pro splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu [...]“

Z týchž důvodů Soudní dvůr krom toho rozhodl, že GDPR brání lotyšské právní úpravě i v tom rozsahu, v němž tato úprava umožňuje CSDD zpřístupnit údaje týkající se trestných bodů uložených řidičům vozidel za dopravní přestupky hospodářským subjektům, aby je tyto subjekty mohly opakovaně použít a zpřístupnit veřejnosti (bod 126 a výrok 3).

A konečně, Soudní dvůr upřesnil, že zásada přednosti unijního práva brání tomu, aby předkládající soud, u něhož je podána stížnost proti lotyšské právní úpravě, kterou Soudní dvůr kvalifikoval jako neslučitelnou s unijním právem, rozhodl, že právní účinky této právní úpravy zůstanou zachovány až do dne vyhlášení konečného rozsudku předkládajícího soudu (bod 137 a výrok 4).

III. Zpracování osobních údajů ve smyslu směrnice 2002/58

[Rozsudek \(velkého senátu\) ze dne 2. října 2018, Ministerio Fiscal \(C-207/16, EU:C:2018:788\)](#)³⁹

Předmětem uvedené věci bylo zamítnutí, ze strany španělského vyšetřujícího soudce, žádosti podané v rámci vyšetřování loupeže, během níž byly odcizeny peněženka a mobilní telefon. Konkrétně kriminální policie požádala uvedeného soudce, aby jí umožnil přístup k identifikačním údajům uživatelů telefonních čísel aktivovaných z odcizeného mobilního telefonu během dvanácti dnů následujících po krádeži. Zamítnutí bylo odůvodněno tím, že skutky, které vedly k trestnímu vyšetřování, nejsou „závažným“ trestným činem – tj. podle španělského práva činem, za který se ukládá trest odnětí svobody na dobu delší pěti let – neboť zpřístupnění identifikačních údajů je možné pouze pro tuto skupinu trestných činů.

Poté, co Soudní dvůr připomněl, že přístup orgánů veřejné moci k osobním údajům uchovávaným poskytovateli služeb elektronických komunikací v rámci trestního řízení spadá do působnosti směrnice 2002/58, rozhodl, že zpřístupnění takových údajů, jako je jméno, příjmení, a případně adresa držitelů SIM karet aktivovaných v odcizeném mobilním telefonu za účelem jejich identifikace zasahuje do základních práv na respektování soukromého života a na ochranu údajů zakotvených 7 Listinou i v případě, že tento zásah nelze kvalifikovat jako „závažný“, a bez ohledu na to, zda jsou dotčené údaje o soukromém životě citlivé nebo zda tento zásah měl pro dotčené osoby případně nepříznivé následky. Soudní dvůr však zdůraznil, že tento zásah není natolik závažný, že by uvedený přístup měl být v oblasti prevence, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů omezen na boj proti závažné trestné činnosti. Směrnice 2002/58 sice uvádí taxativní výčet cílů, které mohou ospravedlňovat vnitrostátní právní úpravu, jež upravuje přístup orgánů veřejné moci k předmětným údajům, a stanoví tak výjimku ze zásady důvěrnosti elektronické komunikace, přičemž tento přístup musí skutečně a nezbytně odpovídat některému z těchto cílů, avšak Soudní dvůr podotkl, že pokud jde o účel spočívající v prevenci, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů, znění směrnice 2002/58 neomezuje tento cíl na boj proti závažným trestným činům, nýbrž míří na „trestné činy“ obecně (body 38, 42 a 59–63 a výrok).

V této souvislosti Soudní dvůr upřesnil, že v rozsudku *Tele2 Sverige a Watson a další*⁴⁰ sice rozhodl, že pouze boj proti závažné trestné činnosti může ospravedlnit zpřístupnění orgánům

³⁹ Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2018 (s. 88 a 89).

⁴⁰ Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. prosince 2016, *Tele2 Sverige a Watson a další* (C-203/15 a C-698/15, EU:C:2016:970).

veřejné moci v případě osobních údajů uchovávaných poskytovateli elektronických služeb, z nichž jako celku lze vyvodit přesné závěry o soukromém životě osob, jejichž údaje jsou tímto dotčeny, avšak takový výklad byl odůvodněn tím, že cíl sledovaný právní úpravou regulující tento přístup musí být úměrný závažnosti zásahu do dotčených základních práv v důsledku této operace. V souladu se zásadou proporcionality tak může být závažný zásah v této oblasti odůvodněn pouze cílem spočívajícím v boji proti trestné činnosti, která musí být rovněž kvalifikována jako „závažná“. Naproti tomu v případě, že zásah není závažný, lze uvedené zpřístupnění odůvodnit cílem spočívajícím v prevenci, vyšetřování, odhalování a stíhání „trestných činů“ obecně (body 54–57).

Pokud šlo o daný případ, měl Soudní dvůr za to, že poskytnutí přístupu pouze k údajům dotčeným v předmětné žádosti nelze kvalifikovat jako „závažný“ zásah do základních práv osob, o jejichž údaje se jedná, neboť z uvedených údajů nelze vyvodit přesné závěry o soukromí těchto osob. Soudní dvůr z toho vyvodil závěr, že zásah daný zpřístupněním takových údajů tedy lze odůvodnit cílem spočívajícím v prevenci, vyšetřování, odhalování a stíhání „trestných činů“ obecně a není nutné, aby tyto trestné činy byly kvalifikovány jako „závažné“ (body 61 a 62).

[Rozsudky ze dne 6. října 2020 \(velký senát\), Privacy International \(C-623/17, EU:C:2020:790\) a La Quadrature du Net a další \(C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791\)⁴¹](#)

Judikatura týkající se uchovávání osobních údajů a přístupu k nim v oblasti elektronických komunikací, zejména rozsudek Tele2 Sverige a Watson a další, v němž měl Soudní dvůr mimo jiné za to, že členské státy nemohou poskytovatelům služeb elektronických komunikací ukládat povinnost plošného a nerozlišujícího uchovávání provozních a lokalizačních údajů, vyvolala obavy některých států ohledně toho, že jim byl odňat nástroj, který považují za nezbytný pro zajištění národní bezpečnosti a boj proti trestné činnosti.

V tomto kontextu byly k Investigatory Powers Tribunal (tribunál pro kontrolu vyšetřovacích pravomocí, Spojené království) (Privacy International, C-623/17), Conseil d'État (Státní rada, Francie) (La Quadrature du Net a další, spojené věci C-511/18 a C-512/18) a Cour constitutionnelle (Ústavní soud, Belgie) (Ordre des barreaux francophones et germanophone a další, C-520/18) předloženy spory týkající se legality právních úprav, které v těchto oblastech přijaly některé členské státy a které stanoví zejména povinnost poskytovatelů služeb elektronických komunikací předávat orgánům veřejné moci nebo plošně či nerozlišujícím způsobem uchovávat provozní a lokalizační údaje uživatelů.

Ve dvou rozsudcích velkého senátu ze dne 6. října 2020 Soudní dvůr zaprvé rozhodl, že vnitrostátní právní úprava, která ukládá poskytovatelům služeb elektronických komunikací povinnost uchovávat provozní a lokalizační údaje nebo je za tímto předávat národním bezpečnostním a zpravodajským službám, spadá do působnosti směrnice 2002/58 (bod 49 a výrok 1 rozsudku Privacy International a bod 104 rozsudku La Quadrature du Net a další).

Dále Soudní dvůr připomněl, že směrnice 2002/58⁴² neumožňuje, aby se výjimka ze základní povinnosti zajistit důvěrný charakter elektronických sdělení a s nimi souvisejících údajů a ze zákazu uchovávat tyto údaje stala pravidlem. Z toho plyne, že směrnice umožňuje členským

⁴¹ Tyto rozsudky byly uvedeny ve výroční zprávě za rok 2020, s. 29 až 32.

⁴² Článek 15 odst. 1 a 3 směrnice 2002/58.

státům přijmout, a to i pro účely národní bezpečnosti, legislativní opatření, kterými omezí rozsah jí stanovených práv a povinností, mj. povinnosti zajistit důvěrnost sdělení a s nimi spojených provozních údajů⁴³, pouze při dodržení obecných zásad unijního práva, mezi něž patří zásada proporcionality, a základních práv zaručených Listinou⁴⁴ (body 59 a 60 rozsudku Privacy International a body 111 a 113 rozsudku La Quadrature du Net a další).

V této souvislosti měl Soudní dvůr ve věci Privacy International za to, že směrnice 2002/58 ve spojení s Listinou brání vnitrostátní právní úpravě, kterou se poskytovatelům služeb elektronických komunikací ukládá – pro účely zajištění národní bezpečnosti – povinnost plošného a nerozlišujícího předávání provozních a lokalizačních údajů bezpečnostním a zpravodajským službám. Ve spojených věcech La Quadrature du Net a další a ve věci Ordre des barreaux francophones et germanophone a další Soudní dvůr rozhodl, že tatáž směrnice brání legislativním opatřením, kterými se poskytovatelům služeb elektronických komunikací ukládá povinnost preventivního plošného a nerozlišujícího uchovávání provozních a lokalizačních údajů.

Tyto povinnosti spočívající v předávání a v plošném a nerozlišujícím uchovávání zmíněných údajů představují totiž zvlášť závažné zásahy do základních práv zaručených Listinou, nemá-li chování osob, o jejichž údaje jde, žádnou souvislost s cílem sledovaným dotčenou právní úpravou. Obdobně Soudní dvůr vyložil čl. 23 odst. 1 nařízení GDPR ve spojení s Listinou v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která poskytovatelům veřejných on-line komunikačních služeb a poskytovatelům hostingových služeb ukládá povinnost plošného a nerozlišujícího uchovávání údajů, zejména pak osobních údajů souvisejících s těmito službami (body 71, 82 a výrok 2 rozsudku Privacy International a body 146, 168, 174, 177, 212 a výrok 1 a 3 rozsudku La Quadrature du Net a další).

Naproti tomu v situacích, kdy dotýčný členský stát čelí závažnému ohrožení národní bezpečnosti, které se jeví jako skutečné a aktuální nebo předvídatelné, směrnice 2002/58 ve spojení s Listinou nebrání podle názoru Soudního dvora možnosti přikázat poskytovatelům služeb elektronických komunikací, aby provozní a lokalizační údaje uchovávali plošně a bez rozdílu. V této souvislosti Soudní dvůr upřesnil, že rozhodnutí, kterým se na nezbytně nutnou dobu daným poskytovatelům ukládá povinnost provádět takové uchovávání, musí být účinně přezkoumatelné soudem nebo nezávislým správním orgánem, jehož rozhodnutí je závazné, aby se ověřilo, že nastala některá z těchto situací a byly dodrženy stanovené podmínky a záruky. Za týchž podmínek směrnice nebrání ani automatizované analýze údajů, zejména provozních a lokalizačních, všech uživatelů elektronických komunikací (body 137 až 139, 177 až 179 a výrok 1 a 2 rozsudku La Quadrature du Net a další).

Soudní dvůr doplnil, že směrnice ve spojení s Listinou nebrání legislativním opatřením umožňujícím stanovit cílené uchovávání provozních a lokalizačních údajů omezené na dobu nezbytně nutnou a vymezené na základě objektivních a nediskriminačních kritérií kategoriemi dotčených osob nebo prostřednictvím zeměpisného kritéria. Směrnice stejně tak nebrání takovým opatřením, která stanoví plošné a nerozlišující uchovávání IP adres přidělených zdroji komunikace, pokud je doba uchovávání omezena na to, co je nezbytně nutné, ani opatřením, která stanoví plošné a nerozlišující uchovávání údajů o totožnosti uživatelů prostředků

⁴³ Článek 5 odst. 1 směrnice 2002/58.

⁴⁴ Konkrétně články 7, 8 a 11, jakož i čl. 52 odst. 1 Listiny.

elektronické komunikace, přičemž v tomto posledně uvedeném případě nejsou členské státy povinny omezit uchovávání v čase. Směrnice navíc nebrání legislativnímu opatření, které umožňuje stanovit urychlené uchovávání údajů, jimiž disponují poskytovatelé služeb, jakmile nastanou situace, v nichž se ukáže jako nezbytné uchovávat uvedené údaje po uplynutí zákonem stanovených dob za účelem objasnění závažných trestných činů nebo narušení národní bezpečnosti, pokud již došlo ke konstatování těchto trestných činů či narušení anebo lze jejich existenci důvodně předpokládat (body 161, 163, 168 a výrok 1 rozsudku La Quadrature du Net a další).

Soudní dvůr mimoto rozhodl, že směrnice 2002/58 ve spojení s Listinou nebrání vnitrostátní právní úpravě, která dotčeným poskytovatelům ukládá povinnost shromažďovat zejména provozní a lokalizační údaje v reálném čase, pokud je toto shromažďování omezeno na subjekty, u nichž existuje pádný důvod se domnívat, že jsou určitým způsobem zapojeny do teroristických činností, a podléhá předchozímu přezkumu soudu nebo nezávislého správního orgánu, jehož rozhodnutí je závazné, aby bylo zajištěno, že takové shromažďování bude povoleno pouze v mezích toho, co je nezbytně nutné. V naléhavých případech pak musí být přezkum proveden v co nejkratší době (bod 192 a výrok 2 rozsudku La Quadrature du Net a další).

A konečně, Soudní dvůr se zabýval otázkou časového zachování účinků vnitrostátní právní úpravy uznané za neslučitelnou s unijním právem. V tomto ohledu rozhodl, že vnitrostátní soud nemůže uplatnit ustanovení svého vnitrostátního práva opravňující jej k tomu, aby časově omezil účinky prohlášení protiprávnosti, které mu přísluší, ve vztahu k vnitrostátní právní úpravě, kterou se dotčeným poskytovatelům ukládá plošné a nerozlišující uchovávání provozních a lokalizačních údajů a která byla uznána za neslučitelnou se směrnicí 2002/58 ve spojení s Listinou.

Nicméně za účelem poskytnutí užitečné odpovědi vnitrostátnímu soudu Soudní dvůr připomněl, že přípustnost a hodnocení důkazů – v rámci trestního řízení zahájeného proti osobám podezřelým ze závažné trestné činnosti – získaných uchováváním údajů, které je v rozporu s unijním právem, spadá za současného stavu unijního práva výhradně do sféry vnitrostátní právní úpravy. Soudní dvůr však upřesnil, že směrnice 2002/58 ve spojení se zásadou efektivity vyžaduje, aby vnitrostátní trestní soud v rámci takového trestního řízení k důkazům, které byly získány prostřednictvím plošného a nerozlišujícího uchovávání provozních a lokalizačních údajů neslučitelného s unijním právem, nepřihlížel, pokud se osoby podezřelé ze spáchání trestných činů nemohou k těmto důkazům účinně vyjádřit (body 222, 228 a výrok 4 rozsudku La Quadrature du Net a další).

Rozsudek ze dne 2. března 2021 (velký senát), Prokuratuur (Podmínky přístupu k údajům o elektronické komunikaci) (C-746/18, EU:C:2021:152)

Proti H. K. bylo v Estonsku zahájeno trestní řízení v souvislosti s trestnými činy krádeže, použití bankovní karty třetí osoby a násilí vůči účastníkům soudního řízení. Soud prvního stupně odsoudil H. K. za tyto trestné činy k trestu odnětí svobody v délce dvou let. V odvolacím řízení bylo toto rozhodnutí potvrzeno. Protokoly, ze kterých vychází závěr o spáchání těchto trestných činů, byly vyhotoveny zejména na základě osobních údajů získaných v souvislosti s poskytováním služeb elektronických komunikací. Riigikohus (Nejvyšší soud, Estonsko), u kterého H. K. podala

kasační opravný prostředek, vyjádřil pochybnosti o slučitelnosti podmínek, za kterých měly vyšetřovací orgány k těmto údajům přístup, s unijním právem⁴⁵.

Tyto pochybnosti se zaprvé týkaly otázky, zda délka období, ve vztahu k němuž měly vyšetřovací orgány k údajům přístup, představuje kritérium umožňující posoudit závažnost zásahu do základních práv dotčených osob, který tento přístup představuje. Vnitrostátní soud se zabýval tím, zda pokud je tato doba značně krátká nebo je nashromážděno jen omezené množství údajů, lze takový zásah odůvodnit cílem boje proti trestné činnosti obecně, a nikoli pouze boje proti závažné trestné činnosti. Zadruhé měl vnitrostátní soud pochybnosti o tom, zda lze estonské státní zastupitelství považovat s ohledem na jednotlivé úkoly, které mu svěřuje estonská právní úprava, za „nezávislý“ správní orgán ve smyslu rozsudku Tele2 Sverige a Watson a další⁴⁶, který může vyšetřovacímu orgánu povolit přístup k dotčeným údajům.

Soudní dvůr ve svém rozsudku vydaném velkým senátem rozhodl, že směrnice 2002/58 ve světle Listiny brání vnitrostátní právní úpravě, která pro účely prevence, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů umožňuje orgánům veřejné moci přístup k provozním nebo lokalizačním údajům, z nichž mohou vyplynout informace o komunikaci uživatele prostředku elektronické komunikace nebo o umístění koncových zařízení, která používá, a z nichž lze vyvodit přesné závěry o jeho soukromém životě, když tento přístup není vyhrazen pouze pro řízení, jejichž cílem je boj proti závažné trestné činnosti nebo předcházení závažnému ohrožení veřejné bezpečnosti. Délka období, na které je přístup k těmto údajům požadován, a množství či povaha údajů dostupných v souvislosti s takovým obdobím jsou podle Soudního dvora v tomto ohledu irelevantní. Soudní dvůr kromě toho konstatoval, že uvedená směrnice ve spojení s Listinou brání vnitrostátní právní úpravě, která přiznává státnímu zastupitelství pravomoc povolit orgánu veřejné moci přístup k provozním a lokalizačním údajům pro účely přípravného řízení (body 45, 59 a výrok 1 a 2).

Pokud jde o cíl spočívající v prevenci, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů, který dotčená právní úprava sleduje, Soudní dvůr v souladu se zásadou proporcionality konstatoval, že přístup orgánů veřejné moci k souboru provozních nebo lokalizačních údajů, z nichž lze vyvodit přesné závěry o soukromém životě subjektů údajů, mohou odůvodňovat pouze cíle spočívající v boji proti závažné trestné činnosti nebo předcházení závažnému ohrožení veřejné bezpečnosti, přičemž další faktory související s přiměřeností žádosti o přístup, jako je délka období, na které je přístup k takovým údajům požadován, nemohou zapříčinit, aby bylo možné takový přístup odůvodnit cílem prevence, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů obecně (body 33 a 35).

Pokud jde o pravomoc státního zastupitelství povolit orgánu veřejné moci přístup k dotčeným údajům pro účely přípravného řízení, Soudní dvůr připomněl, že je na vnitrostátním právu, aby stanovilo podmínky, za nichž poskytovatelé služeb elektronických komunikací musí poskytnout příslušným vnitrostátním orgánům přístup k údajům, které mají k dispozici. Za účelem splnění požadavku přiměřenosti nicméně musí taková právní úprava stanovit jasná a přesná pravidla pro rozsah a použití předmětného opatření a vymezit minimální požadavky, aby osoby, o jejichž osobní údaje jde, měly dostatečné záruky umožňující účinně chránit tyto údaje před rizikem zneužití. Tato právní úprava musí být ve vnitrostátním právu právně závazná a musí vymezit

⁴⁵ Konkrétně čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58 ve spojení s články 7, 8 a 11 a čl. 52 odst. 1 Listiny.

⁴⁶ Rozsudek ze dne 21. prosince 2016, Tele2 Sverige a Watson a další (C-203/15 a C-698/15, EU:C:2016:970, bod 120).

okolnosti a hmotněprávní a procesní podmínky, za nichž může být přijato opatření týkající se zpracovávání takových údajů, čímž zaručí, že se zásah omezí na to, co je nezbytně nutné (bod 48).

K tomu, aby byly v praxi tyto podmínky plně dodržovány, je podle Soudního dvora zásadní, aby přístup příslušných vnitrostátních orgánů k uchovávaným údajům podléhal předchozímu přezkumu ze strany soudu nebo nezávislého správního orgánu a aby tento soud nebo orgán rozhodoval na základě odůvodněné žádosti těchto příslušných orgánů, zejména v rámci postupů pro prevenci, odhalování nebo stíhání trestných činů. V řádně odůvodněných naléhavých případech musí být přezkum proveden v co nejkratší době (bod 51).

Soudní dvůr v tomto ohledu upřesnil, že předchozí přezkum mimo jiné vyžaduje, aby soud nebo orgán, který má tento přezkum provádět, měl všechny pravomoci a vykazoval všechny záruky nezbytné pro sladění jednotlivých dotčených zájmů a práv. Pokud jde konkrétně o vyšetřování, takový přezkum vyžaduje, aby tento soud nebo orgán byl schopen zajistit spravedlivou rovnováhu mezi zájmy souvisejícími s potřebami vyšetřování v rámci boje proti trestné činnosti na jedné straně a základními právy na respektování soukromého života a na ochranu osobních údajů osob, jichž se přístup dotýká, na straně druhé. Neprovádí-li tento přezkum soud, nýbrž nezávislý správní orgán, musí mít tento orgán postavení, které mu umožňuje jednat při plnění svých povinností objektivně a nestranně, a za tímto účelem musí být zcela mimo dosah jakýchkoli vnějších vlivů (body 52 a 53).

Podle Soudního dvora z toho vyplývá, že z požadavku nezávislosti, který musí naplňovat orgán pověřený výkonem předchozího přezkumu, plyne, že tento orgán musí být ve vztahu k orgánu, který žádá o přístup k údajům, třetím subjektem, aby byl prvně uvedený schopen tento přezkum vykonat objektivně a nestranně zcela mimo dosah jakýchkoli vnějších vlivů. V oblasti trestního práva požadavek nezávislosti konkrétně znamená, že orgán pověřený tímto předchozím přezkumem nesmí být zapojen do předmětného vyšetřování a musí mít vůči účastníkům trestního řízení neutrální postavení. V případě státního zastupitelství, které stejně jako estonské státní zastupitelství vede vyšetřování a případně vykonává úlohu veřejného žalobce, tomu tak přitom není. Z toho vyplývá, že státní zastupitelství nemůže výše uvedený předchozí přezkum provádět (body 54, 55 a 57).

IV. Předávání osobních údajů do třetích zemí

[Rozsudek \(velkého senátu\) ze dne 6. listopadu 2003, Lindqvist \(C-101/01, EU:C:2003:596\)](#)⁴⁷

V uvedené věci (viz rovněž oddíl II.3 „Pojem ‚zpracování osobních údajů‘“) se předkládající soud dotazoval zejména na to, zda se B. Lindqvist dopouštěla předávání údajů do třetí země ve smyslu uvedené směrnice.

⁴⁷ Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2003 (s. 67).

Soudní dvůr rozhodl, že k „předání údajů do třetí země“ ve smyslu článku 25 směrnice 95/46/ES nedochází, když určitá osoba, která se nachází v členském státě, zařadí osobní údaje na internetovou stránku uloženou u fyzické nebo právnické osoby, u které jsou hostovány webové stránky, na nichž si lze stránku prohlížet, a která je usazena v totéž státě nebo v jiném členském státě, a tyto údaje tak zpřístupní každému, kdo se připojí na internet, tedy i osobám nacházejícím ve třetích zemích (bod 71 a výrok 4).

Vzhledem ke stavu rozvoje internetu v době vypracování směrnice 95/46/ES a vzhledem k absenci kritérií pro používání internetu v kapitole IV této směrnice, do níž náleží i uvedený článek 25, týkající se zajištění kontroly předávání osobních údajů členskými státy a jejich zákazu, pokud dané předávání nezajišťuje odpovídající úroveň ochrany, se nelze domnívat, že by zákonodárce Společenství měl v úmyslu výhledově zahrnout pod pojem „předávání údajů do třetí země“ takové vložení údajů na internetovou stránku, třebaže jsou tyto údaje takto zpřístupněny osobám ze třetích zemí majícím technické prostředky k získání přístupu k nim (body 63, 64 a 68).

[Rozsudek \(velkého senátu\) ze dne 6. října 2015, Schrems \(C-362/14, EU:C:2015:650\)](#)⁴⁸

Maximillian Schrems, rakouský občan a uživatel sociální sítě Facebook, podal stížnost k Data Protection Commissioner (komisař pro ochranu údajů, Irsko) z důvodu, že společnost Facebook Ireland předávala osobní údaje o uživatelích sítě do Spojených států a tyto údaje uchovávala na serverech umístěných v této zemi, kde byly zpracovávány. Podle M. Schremse právo a praxe platné ve Spojených státech neposkytovaly dostatečnou ochranu údajů předávaných do této země proti sledování ze strany veřejných orgánů. Data Protection Commissioner odmítl stížnost prošetřit, zejména z důvodu, že Komise ve svém rozhodnutí 2000/520/ES⁴⁹ měla za to, že v rámci režimu „bezpečného přístavu“ (anglicky *safe harbour*)⁵⁰ Spojené státy zajišťují odpovídající úroveň ochrany předávaných osobních údajů.

V této souvislosti byla Soudnímu dvoru předložena rozhodnutím High Court (Vrchní soud, Irsko) žádost o výklad čl. 25 odst. 6 směrnice 95/46/ES, podle kterého může Komise dospět k závěru, že třetí země zajišťuje odpovídající úroveň ochrany předávaných údajů, a v podstatě i žádost o potvrzení platnosti rozhodnutí 2000/520/ES, přijatého Komisí na základě uvedeného čl. 25 odst. 6 směrnice 95/46/ES.

Soudní dvůr prohlásil rozhodnutí Komise za neplatné v plném rozsahu, a zdůraznil především, že jeho přijetí vyžadovalo, aby Komise s náležitým odůvodněním konstatovala, že dotyčná třetí země skutečně zajišťuje úroveň ochrany základních práv, jaká je v zásadě rovnocenná úrovni zaručené v unijním právním řádu. Vzhledem k tomu, že Komise v rozhodnutí 2000/520/ES toto konstatování neučinila, je článek 1 uvedeného rozhodnutí v rozporu s požadavky stanovenými v čl. 25 odst. 6 směrnice 95/46/ES vykládaném ve světle Listiny, a tudíž neplatný. Zásady bezpečného přístavu totiž platí pouze pro americké organizace s vlastním osvědčením, které získávají osobní údaje z Unie, avšak není vyžadováno, aby veřejné orgány Spojených států těmto

⁴⁸ Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2015 (s. 53).

⁴⁹ Rozhodnutí Komise 2000/520/ES ze dne 26. července 2000 podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES o odpovídající ochraně poskytované podle zásad „bezpečného přístavu“ a s tím souvisejících často kladených otázek“ vydaných Ministerstvem obchodu Spojených států (Úř. věst. 2000, L 215, s. 7; Zvl. vyd. 16/01, s. 119).

⁵⁰ Režim „bezpečného přístavu“ obsahuje soubor zásad týkajících se ochrany osobních údajů, k jejichž dodržování se mohou americké podniky dobrovolně zavázat.

zásadám podléhaly. Navíc rozhodnutí 2000/520/ES umožňovalo zásahy do základních práv osob, jejichž osobní údaje jsou nebo by mohly být předávány z Unie do Spojených států, aniž obsahovalo zjištění ohledně existence pravidel státního charakteru ve Spojených státech určených k omezení případných zásahů do těchto práv a aniž se zmiňovalo o existenci účinné právní ochrany před zásahy tohoto druhu (body 82, 8 až 89 a 96 až 98 a výrok 2).

Soudní dvůr rovněž prohlásil za neplatný článek 3 rozhodnutí 2000/520/ES, jelikož upíral vnitrostátním orgánům dozor pravomoci, které pro ně vyplývají z článku 28 směrnice 95/46/ES, v případě, že určitá osoba tvrdí skutečnosti, které mohou zpochybnit slučitelnost rozhodnutí Komise, v němž bylo konstatováno, že třetí země zajišťuje odpovídající úroveň ochrany, s ochranou soukromí a základních práv a svobod osob (body 102–104). Soudní dvůr dospěl k závěru, že neplatnost článků 1 a 3 rozhodnutí 2000/520/ES vede k neplatnosti uvedeného rozhodnutí jako celku (body 105 a 106).

Pokud jde o nemožnost odůvodnit takový zásah, Soudní dvůr nejprve podotknul, že unijní právní úprava obsahující zásah do základních práv zaručených články 7 a 8 Listiny musí stanovit jasná a přesná pravidla pro rozsah a použití dotčeného opatření, která stanoví minimální požadavky, tak aby osoby, o jejichž osobní údaje se jedná, měly dostatečné záruky umožňující účinně chránit své údaje proti riziku zneužití a proti jakémukoli neoprávněnému přístupu k těmto údajům a jejich protiprávnímu využívání. Potřeba takových záruk je o to významnější, když jsou osobní údaje zpracovávány automaticky a existuje značné riziko neoprávněného přístupu k těmto údajům (bod 91).

Dále je především třeba podotknout, že ochrana základního práva na respektování soukromého života na unijní úrovni vyžaduje, aby výjimky z ochrany osobních údajů a její omezení byly činěny v mezích toho, co je naprosto nezbytné (bod 92). Na naprosto nezbytné se přitom neomezuje taková právní úprava, která globálně dovoluje uchovávání všech osobních údajů všech osob, jejichž osobní údaje byly předány z Unie, bez jakéhokoli rozlišení, omezení nebo výjimky činěných v závislosti na sledovaném cíli a bez stanovení objektivního kritéria umožňujícího vymezit přístup orgánů veřejné moci k údajům a jejich následné využití pro konkrétní účely, striktně omezené a způsobilé odůvodnit zásah způsobený přístupem k těmto údajům i jejich využíváním (bod 93). Konkrétně právní úprava, která orgánům veřejné moci umožňuje globální přístup k obsahu elektronických komunikací, zasahuje do podstaty základního práva na respektování soukromého života. Stejně tak právní úprava, která nestanoví procesním subjektům žádnou možnost využít právních prostředků s cílem získat přístup k osobním údajům, jež se jich týkají, nebo dosáhnout opravy či výmazu těchto údajů, nerespektuje podstatu základního práva na účinnou právní ochranu zakotveného v článku 47 Listiny (body 94 a 95).

[Posudek \(velkého senátu\) 1/15 \(dohoda o jmenné evidenci cestujících mezi EU a Kanadou\) ze dne 26. července 2017 \(EU:C:2017:592\)](#)

Dne 26. července 2017 se Soudní dvůr poprvé vyslovil ke slučitelnosti návrhu mezinárodní dohody s Listinou základních práv Evropské unie, a zejména s ustanoveními týkajícími se práva na soukromí a na ochranu osobních údajů.

EU a Kanada vyjednaly dohodu o předávání a zpracovávání údajů jmenné evidence cestujících (dohoda PNR), která byla podepsána v roce 2014. Rada Evropské unie požádala o souhlas

Evropský parlament, který se obrátil na Soudní dvůr s dotazem, zda zamýšlená dohoda byla v souladu s unijním právem.

Zamýšlená dohoda umožňovala systematické a nepřetržité předávání údajů PNR o všech cestujících v letecké dopravě kanadskému orgánu za účelem jejich použití a uchovávání, jakož i jejich případného dalšího předání jiným orgánům a třetím zemím, s cílem bojovat proti terorismu a závažné nadnárodní trestné činnosti. Za tímto účelem zamýšlená dohoda stanovovala mimo jiné pětiletou dobu uchovávání údajů a určovala zvláštní požadavky v oblasti bezpečnosti a integrity jmenné evidence cestujících, jako například okamžité maskování citlivých údajů, a dále stanovovala právo na přístup k údajům, jejich opravu a výmaz a možnost podat opravné prostředky v rámci správního nebo soudního řízení.

Údaje o jmenné evidenci cestujících uvedené v zamýšlené dohodě zahrnovaly kromě jména a kontaktních údajů cestujících v letecké dopravě i informace nezbytné pro rezervaci, jako například termíny cesty a její trasa, informace o letenkách, skupinách osob zaregistrovaných pod stejným číslem rezervace, informace o způsobu platby nebo o fakturaci, informace o zavazadlech, jakož i obecné poznámky ve vztahu k cestujícím.

Ve svém posudku Soudní dvůr rozhodl, že dohoda PNR nemůže být uzavřena v této podobě, a to z důvodu neslučitelnosti několika ustanovení se základními právy uznanými Unií.

Soudní dvůr zaprvé konstatoval, že předávání údajů PNR Unií příslušnému kanadskému orgánu i úprava sjednaná mezi Unií a Kanadou ohledně podmínek uchovávání těchto údajů, jejich využívání a případného následného předávání jiným kanadským orgánům, Europolu, Eurojustu, justičním či policejním orgánům členských států nebo také orgánům jiných třetích zemí jsou zásahy do práva zaručeného v článku 7 Listiny. Tyto úkony rovněž představují zásah do základního práva na ochranu osobních údajů zaručeného článkem 8 Listiny, neboť jsou zpracováváním osobních údajů (body 125 a 126).

Navíc zdůraznil, že i když některé z údajů PNR patrně samy o sobě nemohou být důležitými informacemi o soukromém životě dotčených osob, nemění to nic na tom, že uvedené údaje jako celek mohou mimo jiné odhalit kompletní cestovní trasu, cestovní návyky, vztahy mezi dvěma či více osobami a informace o finanční situaci cestujících v letecké dopravě, o jejich stravovacích návycích nebo jejich zdravotním stavu, a mohly by dokonce poskytnout citlivé informace o těchto cestujících, které jsou definovány v čl. 2 písm. e) zamýšlené dohody (informace, které odhalují rasový či etnický původ, politické názory, náboženské přesvědčení atd.) (bod 128).

V tomto ohledu měl Soudní dvůr za to, že ačkoliv mohou být dotčené zásahy odůvodněny sledováním cíle obecného zájmu (zajištění veřejné bezpečnosti v rámci boje proti teroristickým činům a závažné nadnárodní trestné činnosti), několik ustanovení dohody se neomezovalo na to, co bylo nezbytně nutné, a nestanovovalo jasná a přesná pravidla.

Soudní dvůr zejména uvedl, že by s ohledem na riziko, že zpracování údajů bude v rozporu se zásadou nediskriminace, předávání citlivých údajů do Kanady vyžadovalo přesné a velmi pádné odůvodnění na jiném základě, než je ochrana veřejné bezpečnosti před terorismem a závažnou nadnárodní trestnou činností. V daném případě přitom takové odůvodnění scházelo. Soudní dvůr z toho vyvodil, že ustanovení dohody o předávání citlivých údajů do Kanady, jakož

i o zpracovávání a uchovávání těchto údajů jsou neslučitelná se základními právy (body 165 a 232).

Zadruhé měl Soudní dvůr za to, že po odletu cestujících z Kanady nebylo trvalé uchovávání údajů PNR o všech cestujících v letecké dopravě, které zamýšlená dohoda umožňovala, omezeno na to, co bylo nezbytně nutné. Pokud totiž jde o cestující v letecké dopravě, v jejichž případě riziko z hlediska terorismu či závažné nadnárodní trestní činnosti nebylo zjištěno v době od jejich příletu do Kanady až do jejich odletu z této země, nic nenasvědčovalo tomu, že by po jejich odletu byl dán byť nepřímý vztah mezi jejich údaji PNR a cílem sledovaným zamýšlenou dohodou, jenž by odůvodňoval uchování těchto údajů. Naopak uchovávání údajů PNR cestujících v letecké dopravě, u nichž byly identifikovány objektivní skutečnosti umožňující se domnívat, že by mohli i po svém odletu z Kanady představovat riziko z hlediska boje proti terorismu a závažné nadnárodní trestné činnosti, je přípustné i po skončení jejich pobytu v dané zemi přípustné, a to i na dobu pěti let (body 205 až 207 a 209).

Zatřetí Soudní dvůr konstatoval, že základní právo na respektování soukromého života, zakotvené v článku 7 Listiny základních práv Evropské unie, předpokládá, že se subjekt údajů může ujistit, zda jsou jeho osobní údaje zpracovávány bezchybně a přípustným způsobem. Daný subjekt musí mít za účelem provedení potřebných ověření právo na přístup k údajům, jež se ho týkají a jsou předmětem zpracovávání.

V tomto ohledu zdůraznil, že je třeba, aby podle zamýšlené dohody byli cestující v letecké dopravě vyrozuměni o předání svých údajů ze jmenné evidence cestujících do dotyčné třetí země a o využití těchto údajů od okamžiku, kdy tímto sdělením nebude možné ohrozit probíhající vyšetřování vedené orgány veřejné moci uvedenými v zamýšlené dohodě. Taková informace je totiž fakticky nezbytná k tomu, aby tito cestující mohli uplatnit své právo žádat o přístup k údajům, které se jich týkají, a případně o jejich opravu a podat v souladu s čl. 47 prvním pododstavcem Listiny účinný prostředek nápravy k soudu.

V případech, kdy jsou dány objektivní skutečnosti odůvodňující využití údajů ze jmenné evidence cestujících pro účely boje proti terorismu a závažné nadnárodní trestné činnosti a vyžadující předchozí svolení soudního orgánu nebo nezávislého správního orgánu, se tedy individuální vyrozumění cestujících v letecké dopravě jeví jako nezbytné. Totéž platí v případě, kdy jsou údaje ze jmenné evidence cestujících v letecké dopravě sdělovány jiným orgánům veřejné moci nebo jednotlivcům. Takové vyrozumění však smí být provedeno až od okamžiku, kdy nebude moci ohrozit probíhající vyšetřování vedené orgány veřejné moci uvedenými v zamýšlené dohodě (body 219, 220, 223 a 224).

[Rozsudek \(velkého senátu\) ze dne 16. července 2020, Facebook Ireland a Schrems \(C-311/18, EU:C:2020:559\)](#)⁵¹

GDPR stanoví, že k předávání takových údajů do třetí země může dojít v zásadě jen tehdy, pokud dotyčná třetí země zajistí odpovídající úroveň ochrany těchto údajů. Podle uvedeného nařízení může Komise konstatovat, že určitá třetí země zajišťuje na základě svých vnitrostátních předpisů

⁵¹ Tento rozsudek byl uveden ve výroční zprávě za rok 2020, s. 26 až 29.

nebo mezinárodních závazků odpovídající úroveň ochrany⁵². Jestliže takové rozhodnutí o odpovídající ochraně neexistuje, mohou být osobní údaje předávány jen tehdy, pokud jejich vývozce usazený v Unii poskytne vhodné záruky, které mohou vyplývat zejména ze standardních doložek o ochraně osobních údajů přijatých Komisí, a za podmínky, že subjekty údajů mají k dispozici vymahatelná práva a účinnou právní ochranu⁵³. GDPR dále přesně stanoví podmínky, za kterých mohou být údaje předávány v situaci, kdy neexistuje rozhodnutí o odpovídající ochraně ani vhodné záruky⁵⁴.

Maximillian Schrems, rakouský státní příslušník s bydlištěm v Rakousku, je od roku 2008 uživatelem sociální sítě Facebook. Osobní údaje M. Schremse jsou – stejně jako osobní údaje ostatních uživatelů, kteří mají bydliště na území Unie – zcela nebo zčásti přenášeny společností Facebook Ireland na servery ve vlastnictví společnosti Facebook Inc. umístěné na území Spojených států, kde jsou zpracovávány. Maximillian Schrems podal u irského dozorového úřadu stížnost, kterou se v zásadě domáhal zákazu těchto přenosů. Tvrdil, že právní předpisy a praxe ve Spojených státech neposkytují dostatečnou ochranu před přístupem orgánů veřejné moci k osobním údajům předávaným do této země. Tato stížnost byla zamítnuta zejména z důvodu, že Komise v rozhodnutí 2000/520⁵⁵ konstatovala, že Spojené státy zajišťují odpovídající úroveň ochrany. Rozsudkem ze dne 6. října 2015 Soudní dvůr na základě žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané High Court (vrchní soud, Irsko) rozhodl, že toto rozhodnutí je neplatné (dále jen „rozsudek Schrems I“) (body 52 a 53).

Po vydání rozsudku Schrems I a poté, co irský soud zrušil rozhodnutí o zamítnutí stížnosti M. Schremse, irský dozorový úřad M. Schremse vyzval, aby s ohledem na to, že Soudní dvůr prohlásil rozhodnutí 2000/520 za neplatné, svou stížnost přeformuloval. Maximillian Schrems v přeformulované stížnosti setrval na tom, že Spojené státy neposkytují dostatečnou ochranu osobních údajů předávaných do této země. Žádal, aby irský dozorový úřad do budoucna dočasně nebo trvale zakázal předávání jeho osobních údajů z Unie do Spojených států, které společnost Facebook Ireland nově uskutečňovala na základě standardních doložek o ochraně uvedených v příloze rozhodnutí 2010/87⁵⁷. Irský dozorový úřad dospěl k názoru, že vyřízení stížnosti M. Schremse závisí mimo jiné na platnosti rozhodnutí 2010/87, a tak podal k High Court (vrchní soud) návrh na to, aby Soudnímu dvoru předložil žádost o rozhodnutí o předběžné otázce. Po zahájení tohoto řízení přijala Komise rozhodnutí (EU) 2016/1250 o odpovídající úrovni ochrany poskytované štítem EU–USA na ochranu soukromí⁵⁸ (body 54, 55 a 57).

Předkládající soud se prostřednictvím své žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce Soudního dvora tázal, zda se na předávání osobních údajů prováděné na základě standardních doložek o ochraně uvedených v rozhodnutí 2010/87 použije GDPR, jaká je úroveň ochrany vyžadovaná tímto nařízením při takovém předávání a jaké povinnosti mají v tomto kontextu dozorové úřady.

⁵² Článek 45 GDPR.

⁵³ Článek 46 odst. 1 a čl. 46 odst. 2 písm. c) GDPR.

⁵⁴ Článek 49 GDPR.

⁵⁵ Rozhodnutí Komise ze dne 26. července 2000 podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES o odpovídající ochraně poskytované podle zásad „bezpečného přístavu“ a s tím souvisejících „často kladených otázek“ vydaných Ministerstvem obchodu Spojených států (Úř. věst. 2000, L 215, s. 7; Zvl. vyd. 16/01, s. 119).

⁵⁶ Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. října 2015, Schrems, C-362/14, EU:C:2015:650 (viz rovněž TZ č. 117/15).

⁵⁷ Rozhodnutí komise ze dne 5. února 2010 o standardních smluvních doložkách pro předávání osobních údajů zpracovatelům usazeným ve třetích zemích podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES (Úř. věst. 2010, L 39, s. 5), ve znění prováděcího rozhodnutí (EU) 2016/2297 Komise ze dne 16. prosince 2016 (Úř. věst. 2016, L 344, s. 100).

⁵⁸ Prováděcí rozhodnutí Komise ze dne 12. července 2016 podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES o odpovídající úrovni ochrany poskytované štítem EU–USA na ochranu soukromí (Úř. věst. 2016, L 207, s. 1).

High Court také vznesl otázku platnosti rozhodnutí 2010/87 a 2016/1250.

Soudní dvůr konstatoval, že přezkum rozhodnutí 2010/87 z pohledu Listiny neodhalil žádnou skutečnost, která by mohla mít dopad na jeho platnost. Rozhodnutí 2016/1250 naopak prohlásil za neplatné (výroky 4 a 5).

Soudní dvůr měl předně za to, že unijní právo, a zejména GDPR, se uplatní na předávání osobních údajů prováděné pro obchodní účely hospodářským subjektem usazeným v členském státě jinému hospodářskému subjektu usazenému ve třetí zemi i tehdy, když tyto údaje mohou být při tomto předávání nebo po něm zpracovány orgány dotyčné třetí země pro účely veřejné bezpečnosti, obrany a bezpečnosti státu. Upřesnil, že takové zpracování údajů orgány třetí země nemůže toto předávání vyloučit z působnosti GDPR (body 86, 88 a 89 a výrok 1).

K úrovni ochrany vyžadované při takovém předávání Soudní dvůr rozhodl, že požadavky, které pro tyto účely stanoví GDPR a které souvisejí s vhodnými zárukami, vymahatelnými právy a účinnou právní ochranou, musí být vykládány v tom smyslu, že na osoby, jejichž osobní údaje jsou předávány do třetí země na základě standardních doložek o ochraně osobních údajů, se musí vztahovat úroveň ochrany, která je v zásadě rovnocenná úrovni ochrany zaručené v Unii tímto nařízením ve spojení s Listinou. V tomto kontextu upřesnil, že při posuzování této úrovně ochrany je třeba vzít v úvahu jednak smluvní ujednání mezi vývozcem osobních údajů usazeným v Unii a příjemcem předávaných údajů usazeným v dotyčné třetí zemi a jednak – v souvislosti s případným přístupem orgánů veřejné moci této třetí země k takto předávaným osobním údajům – relevantní prvky právního řádu této země (bod 105 a výrok 2).

Co se týče povinností, které při takovém předávání mají dozorové úřady, Soudní dvůr rozhodl, že pokud neexistuje rozhodnutí o odpovídající ochraně platně přijaté Komisí, jsou tyto dozorové úřady zejména povinny dočasně nebo trvale zakázat předávání osobních údajů do třetí země, jestliže na základě všech okolností daného předávání dospějí k názoru, že standardní doložky o ochraně osobních údajů nejsou nebo nemohou být v této třetí zemi dodrženy a že ochrana předaných údajů vyžadovaná unijním právem nemůže být v případě, že předávání nepozastavil nebo neukončil sám vývozcem osobních údajů usazený v Unii, zajištěna jinými prostředky (bod 121 a výrok 3).

Soudní dvůr se dále zabýval platností rozhodnutí 2010/87. Podle Soudního dvora nelze platnost tohoto rozhodnutí zpochybnit jen na základě skutečnosti, že v něm obsažené standardní doložky o ochraně osobních údajů nemohou v důsledku své smluvní povahy zavazovat orgány třetí země, do které mohou být osobní údaje předány. Tato platnost naproti tomu závisí podle Soudního dvora na tom, zda uvedené rozhodnutí obsahuje účinné mechanismy, které v praxi umožní zajistit dodržování úrovně ochrany vyžadované unijním právem, a v případě, že by došlo k porušení takových doložek nebo k nemožnosti je dodržet, dočasně nebo trvale zakázat předávání osobních údajů na jejich základě. Soudní dvůr konstatoval, že rozhodnutí 2010/87 zavádí takové mechanismy. V této souvislosti vyzdvihl především skutečnost, že uvedené rozhodnutí stanoví povinnost vývozce osobních údajů a příjemce předávaných údajů předem ověřit, že v dotyčné třetí zemi je tato úroveň ochrany dodržena, a dále povinnost příjemce případně informovat vývozce osobních údajů, pokud nebude moci zajistit dodržování standardních doložek o ochraně, přičemž vývozcem musí v takovém případě pozastavit předávání údajů nebo od smlouvy s příjemcem odstoupit (body

132, 136, 137, 142 a 148 a výrok 4).

A konečně Soudní dvůr přezkoumal platnost rozhodnutí 2016/1250 vzhledem k požadavkům vyplývajícím z GDPR vykládaným ve světle ustanovení Listiny, která zaručují respektování soukromého a rodinného života, ochranu osobních údajů a právo na účinnou soudní ochranu. V tomto ohledu poukázal Soudní dvůr na to, že toto rozhodnutí – stejně jako rozhodnutí 2000/520 – zakotvuje přednost požadavků národní bezpečnosti, veřejného zájmu nebo prosazování zákonů Spojených států, čímž umožňuje zásahy do základních práv osob, jejichž osobní údaje jsou předávány do této třetí země. Podle Soudního dvora omezení ochrany osobních údajů, která plynou z vnitrostátních právních předpisů Spojených států upravujících přístup k takovým údajům předávaným z Unie do této třetí země a jejich použití orgány veřejné moci USA a která Komise posuzovala v rozhodnutí 2016/1250, nejsou upravena takovým způsobem, aby odpovídala požadavkům, které jsou v zásadě rovnocenné požadavkům vyžadovaným v unijním právu zásadou proporcionality, protože sledovací programy prováděné na základě těchto předpisů se neomezují na to, co je nezbytně nutné. Soudní dvůr na základě zjištění uvedených v tomto rozhodnutí poukázal na to, že v souvislosti s některými sledovacími programy ze zmíněných právních předpisů nevyplyvá, že by existovala sebemenší omezení pro jimi stanovené zmocnění k provádění těchto programů nebo že by existovaly záruky pro osoby, které nejsou osobami USA a na které se tyto programy mohou vztahovat. Soudní dvůr dodal, že tyto předpisy sice stanoví požadavky, které při provádění dotčených sledovacích programů musí americké orgány respektovat, avšak subjektům údajů nepřiznávají práva vymahatelná vůči těmto orgánům před soudy (body 164, 165, 180–182, 184 a 185).

K požadavku soudní ochrany Soudní dvůr uvedl, že mechanismus ombudsmana zmíněný v rozhodnutí 2016/1250 těmto osobám neposkytuje – ačkoli Komise dospěla v uvedeném rozhodnutí k opačnému závěru – prostředek nápravy u orgánu, jenž by skýtal záruky, které jsou v zásadě rovnocenné zárukám vyžadovaným v unijním právu, tak aby byla zajištěna nezávislost úřadu ombudsmana zřízeného tímto mechanismem i existence norem přiznávajících ombudsmanovi pravomoc přijímat rozhodnutí, která budou pro americké zpravodajské služby závazná. Ze všech těchto důvodů Soudní dvůr rozhodl, že rozhodnutí 2016/1250 je neplatné (body 195–197 a 201 a výrok 5).

V. Ochrana osobních údajů na internetu

1. Právo na námitku proti zpracování osobních údajů („právo být zapomenut“)

[Rozsudek \(velkého senátu\) ze dne 13. května 2014, Google Spain a Google \(C-131/12, EU:C:2014:317\)](#)

V tomto rozsudku (viz rovněž oddíl II.3 „Pojem ‚zpracování osobních údajů‘“) Soudní dvůr upřesnil dosah práva na přístup a práva podat námitku proti zpracování osobních údajů na internetu, jež stanoví směrnice 95/46/ES.

Když tedy Soudní dvůr rozhodoval o rozsahu odpovědnosti provozovatele internetového vyhledávacího na internetu, v podstatě určil, že za účelem respektování práva na přístup a práva podat námitku zaručených ustanoveními čl. 12 písm. b) a čl. 14 prvním pododstavcem písm. a) směrnice 95/46/ES, a pokud jsou v nich stanovené podmínky skutečně splněny, musí provozovatel za určitých podmínek vymazat ze zobrazovaného seznamu výsledků vyhledávání provedeného na základě jména osoby odkazy na webové stránky zveřejněné třetími osobami a obsahující informace týkající se této osoby. Soudní dvůr upřesnil, že taková povinnost může existovat rovněž v případě, že toto jméno nebo tyto informace nebyly předtím nebo současně vymazány z uvedených webových stránek, a to případně i tehdy, jestliže je jejich zveřejnění na uvedených stránkách samo o sobě v souladu se zákonem (bod 88 a výrok 3).

Kromě toho v odpovědi na otázku, zda směrnice umožňuje subjektu údajů požadovat, aby byly z takového seznamu výsledků vymazány odkazy na webové stránky z důvodu, že si přeje, aby informace o něm zde uvedené byly po určité době „zapomenuty“, Soudní dvůr především uvedl, že i zpracování přesných údajů, které bylo původně v souladu se zákonem, se časem může stát neslučitelným s uvedenou směrnicí, jestliže uvedené údaje již nejsou nezbytné pro účely, pro které byly shromážděny nebo zpracovány, zejména v případě, že se jeví jako nepřiměřené, nejsou nebo již nadále nejsou relevantní nebo přesahují míru s ohledem na uvedené účely nebo uplynulý čas (bod 93). Proto v případě, že je v návaznosti na žádost subjektu údajů konstatováno, že zahrnutí těchto odkazů do seznamu je za současného stavu neslučitelné se směrnicí, musí být informace a odkazy z uvedeného seznamu vymazány (bod 94). V tomto kontextu konstatování práva subjektu údajů na to, aby informace, která se ho týká, nebyla nadále spojena s jeho jménem prostřednictvím seznamu výsledků, nepředpokládá, že zahrnutí dané informace do dotčeného seznamu výsledků vyhledávání subjekt údajů poškozuje (bod 96 a výrok 4).

Závěrem Soudní dvůr upřesnil, že jelikož subjekt údajů může v souvislosti se svými základními právy na základě článků 7 a 8 Listiny požadovat, aby dotčená informace již nebyla nadále poskytována široké veřejnosti prostřednictvím zahrnutí do takového seznamu výsledků, převažují tato práva v zásadě nejen nad hospodářským zájmem provozovatele vyhledávacího, ale rovněž nad zájmem veřejnosti nalézt uvedenou informaci při vyhledávání prováděném na základě jména subjektu údajů. Avšak tak tomu není v případě, že se z konkrétních důvodů, jako je úloha subjektu údajů ve veřejném životě, jeví, že zásah do jeho základních práv je odůvodněn převažujícím zájmem uvedené veřejnosti mít na základě tohoto zahrnutí k dotčené informaci přístup (bod 97 a výrok 4).

2. Zpracování osobních údajů a práva duševního vlastnictví

[Rozsudek \(velkého senátu\) ze dne 29. ledna 2008, Promusicae \(C-275/06, EU:C:2008:54\)](#)⁵⁹

Promusicae, španělské neziskové sdružení sdružující producenty a vydavatele hudebních, jakož i audiovizuálních nahrávek podalo žaloby u španělských soudů, v nichž se domáhalo, aby bylo společnosti Telefónica de España SAU (obchodní společnost, jejímž předmětem činnosti je mimo jiné poskytování přístupu k internetu) uloženo odhalit totožnost a adresu bydliště určitých osob, jimž tato společnost poskytovala službu přístupu k internetu a u nichž byla známa IP adresa, jakož i datum a čas připojení. Podle sdružení Promusicae tyto osoby používaly tzv. „peer to peer“

⁵⁹ Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2008 (s. 46).

nebo „P2P“ program pro výměnu souborů (transparentní prostředek pro sdílení obsahu, který je nezávislý, decentralizovaný a vybavený pokročilými funkcemi vyhledávání a stahování) a poskytovaly ve sdíleném adresáři svého osobního počítače přístup ke zvukovým záznamům, k nimž měli majetková práva k užití díla členové sdružení Promusicae. Požádala proto o sdělení uvedených informací, aby proti zúčastněným mohlo zahájit občanskoprávní řízení.

Za těchto podmínek se Juzgado de lo Mercantil no 5 de Madrid (obchodní soud č. 5 v Madridu, Španělsko) dotázal Soudního dvora na to, zda unijní právní předpisy vyžadují, aby členské státy stanovily povinnost poskytovat osobní údaje za účelem zajištění účinné ochrany autorského práva v rámci občanskoprávního řízení.

Podle Soudního dvora uvedená žádost o rozhodnutí o předběžné otázce vyvolala otázku nutného vyvážení požadavků spojených s ochranou různých základních práv, a sice práva na respektování soukromého života a práv na ochranu vlastnictví a na účinnou právní ochranu.

V tomto ohledu došel Soudní dvůr k závěru, že směrnice 2000/31/ES o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu)⁶⁰, směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti⁶¹, směrnice 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví⁶² a směrnice 2002/58 neukládají členským státům, aby v takové situaci, jako byla situace ve věci v původním řízení, stanovily povinnost sdělit osobní údaje za účelem zajištění účinné ochrany autorského práva v rámci občanskoprávního řízení. Unijní právo však po uvedených státech požaduje, aby při provádění těchto směrnic dbaly na to, aby se opíraly o výklad těchto směrnic, který umožní zajistit spravedlivou rovnováhu mezi jednotlivými základními právy chráněnými právním řádem Společenství. Dále je nutné, aby při naplňování opatření, která tyto směrnice provedla do vnitrostátního právního řádu, orgány a soudy členských států nejen vykládaly své vnitrostátní právo v souladu s těmito směrnici, ale rovněž, aby se neopíraly o takový jejich výklad, který by byl v rozporu s danými základními právy nebo s jinými obecnými zásadami práva Společenství, jako je například zásada proporcionality (bod 70 a výrok).

Rozsudek ze dne 24. listopadu 2011, Scarlet Extended (C-70/10, EU:C:2011:771)⁶³

Société belge des auteurs compositeurs et éditeurs SCRL (SABAM) dospěla k závěru, že uživatelé internetu, kteří využívali služeb společnosti Scarlet Extended SA, poskytovatele přístupu k internetu (dále jen „Scarlet“), si z internetu bez povolení a bez zaplacení autorských poplatků stahují díla obsažená v jejím katalogu, a to pomocí sítí „peer-to-peer“. SABAM se obrátila na vnitrostátní soud a v prvním stupni dosáhla toho, že vydal vůči společnosti Scarlet příkaz k zajištění ukončení uvedeného porušování autorského práva tím, že svým zákazníkům znemožní jakoukoli formu odesílání nebo přijímání elektronických souborů obsahujících hudební díla z katalogu společnosti Sabam prostřednictvím „peer-to-peer“ programů.

⁶⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu) (Úř. věst. 2000, L 178, s. 1; Zvl. vyd. 13/25, s. 399).

⁶¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. 2001, L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s. 230).

⁶² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví (Úř. věst. 2004, L 157, s. 45, a oprava Úř. věst. 2004, L 195, s. 16; Zvl. vyd. 17/02, s. 32).

⁶³ Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2011 (s. 37).

Cour d'appel de Bruxelles (odvolací soud v Bruselu, Belgie), na nějž se obrátila společnost Scarlet, se rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru předběžnou otázku, zda je takový příkaz v souladu s evropským právem.

Soudní dvůr rozhodl, že směrnice 95/46/ES, 2000/31/ES, 2001/29/ES, 2002/58/ES a 2004/48/ES vykládané společně a s ohledem na požadavky vyplývající z ochrany příslušných základních práv, je třeba vykládat v tom smyslu, že brání tomu, aby byla společnost nucena Scarlet zavést vůči všem svým zákazníkům bez rozdílu preventivně, výlučně na své náklady a bez časového omezení systém filtrování všech příchozích i odchozích elektronických komunikací přenášených prostřednictvím jejích služeb, zejména s využitím *peer-to-peer* programů, který by byl schopen identifikovat pohyb elektronických souborů obsahujících hudební, kinematografické nebo audiovizuální dílo, k němuž navrhovatel údajně vlastní práva duševního vlastnictví, v síti tohoto poskytovatele za účelem zablokování přenosu souborů, jejichž výměna porušuje autorská práva (bod 54 a výrok).

Podle Soudního dvora totiž takový příkaz nerespektoval zákaz ukládat takovému poskytovateli obecnou povinnost dohledu, zakotvený v čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31/ES, a nedodržel požadavek zajistit spravedlivou rovnováhu mezi právem duševního vlastnictví na straně jedné a svobodou podnikání, právem na ochranu osobních údajů a svobodou přijímat a rozšiřovat informace na straně druhé (body 40 a 49).

V této souvislosti Soudní dvůr uvedl, že příkaz zavést sporný systém filtrování obnášel systematické analyzování veškerého obsahu, jakož i shromažďování a identifikování IP adres uživatelů, od nichž pochází protiprávní obsah odesílaný na síť, přičemž tyto adresy jsou vzhledem k tomu, že umožňují přesně určit totožnost uvedených uživatelů, chráněnými osobními údaji (bod 51). A dále by uvedený soudní příkaz mohl představovat zásah do svobody informací, neboť by hrozilo, že tento systém nebude dostatečně rozlišovat mezi protiprávním a legálním obsahem, takže by v důsledku jeho využití mohlo docházet k blokování sdělení s legálním obsahem. Nebylo totiž sporu o tom, že odpověď na otázku ohledně legality přenosu závisí také na uplatnění zákonných výjimek z autorského práva, které se v jednotlivých členských státech liší. V některých členských státech mimoto mohou být určitá díla volná nebo je mohou dotyční autoři zdarma uveřejnit na internetu (bod 52).

Soudní dvůr konstatoval, že dotyčný vnitrostátní soud by vydáním příkazu, který by společnosti Scarlet ukládal povinnost zavést sporný systém filtrování, nedodržel požadavek zajistit spravedlivou rovnováhu mezi právem duševního vlastnictví na straně jedné a svobodou podnikání, právem na ochranu osobních údajů a svobodou přijímat a rozšiřovat informace na straně druhé (bod 53).

[Rozsudek ze dne 19. dubna 2012, Bonnier Audio a další \(C-461/10, EU:C:2012:219\)](#)

Högsta domstolen (Nejvyšší soud, Švédsko) položil Soudnímu dvoru předběžnou otázku týkající se výkladu směrnic 2002/58/ES a 2004/48/ES v rámci sporu mezi společnostmi Bonnier Audio AB, Earbooks AB, Norstedts Förlagsgrupp AB, Piratförlaget AB a Storyside AB (dále jen „Bonnier Audio a další“) na straně jedné a Perfect Communication Sweden AB (dále jen „ePhone“) na straně druhé ve věci námitek posledně uvedené společnosti proti návrhu na nařízení sdělení údajů podanému Bonnier Audio a dalšími společnostmi.

V daném případě byly Bonnier Audio a další vydavatelskými společnostmi, mj. nositelkami výlučných práv k rozmnožování, vydávání a zpřístupnění 27 děl ve formě audioknih veřejnosti. Bonnier Audio a další měly za to, že jejich výlučná práva byla porušena tím, že těchto 27 děl bylo bez jejich souhlasu zpřístupněno veřejnosti prostřednictvím serveru FTP (*file transfer protocol*), který umožňuje sdílení souborů a přenos dat mezi počítači připojenými k internetu. Podaly proto ke švédským soudům návrh na nařízení sdělení jména a adresy osoby používající IP adresu, ze které byly předmětné soubory zřejmě vloženy.

V této souvislosti se Högsta domstolen, k němuž byl podán kasační opravný prostředek, dotázal Soudního dvora na to, zda unijní právo brání použití ustanovení vnitrostátního práva, přijatého na základě článku 8 směrnice 2004/48/ES, které umožňovalo, aby za účelem identifikace konkrétního účastníka bylo poskytovateli internetového připojení v občanskoprávním řízení nařízeno, aby majiteli autorského práva nebo jeho zástupci sdělil informace o účastníkovi, kterému byla přidělena IP adresa, která byla údajně použita při porušení uvedeného práva. Předpokládalo se, že navrhovatel příkazu předložil důkazy o porušení autorského práva a opatření je přiměřené.

Soudní dvůr nejprve připomněl, že čl. 8 odst. 3 směrnice 2004/48/ES ve spojení s čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58/ES nebrání tomu, aby členské státy stanovily povinnost předávání osobních údajů osobám soukromého práva za účelem postihu porušení autorského práva před civilními soudy, ale ani tyto státy nezavazuje, aby takovou povinnost stanovily. Orgánům a soudům členských států nicméně přísluší, aby nejen vykládaly své vnitrostátní právo v souladu s těmito směrnici, ale rovněž dbaly na to, aby se neopíraly o takový jejich výklad, který by byl v rozporu s uvedenými základními právy nebo s jinými obecnými zásadami unijního práva, jako je například zásada proporcionality (body 55 a 56).

V tomto ohledu konstatoval, že dotčená vnitrostátní právní úprava k tomu, aby mohlo být sdělení dotčených údajů nařízeno, mimo jiné vyžadovala, aby existovaly skutečné důkazy porušení práva duševního vlastnictví k dílu, aby požadované informace mohly usnadnit vyšetřování porušení autorského práva nebo zásahu do takového práva a zájem na důvodech tohoto nařízení převažoval nad obtížemi nebo jinými škodami, které může toto opatření způsobit osobě, které je určeno, nebo jakémukoliv protichůdnému zájmu (bod 58).

V důsledku toho došel Soudní dvůr k závěru, že směrnice 2002/58/ES a 2004/48/ES nebrání takové vnitrostátní právní úpravě, o jakou se jednalo v původním řízení, v rozsahu, v němž tato právní úprava umožňuje vnitrostátnímu soudu, jemuž byl předložen návrh na nařízení sdělení osobních údajů, podaný aktivně legitimovanou osobou, poměřit v závislosti na okolnostech každého případu a s ohledem na požadavky vyplývající ze zásady proporcionality dotčené protichůdné zájmy (bod 61 a výrok).

[Rozsudek ze dne 17. června 2021, M.I.C.M.\(C-597/19, EU:C:2021:492\)](#)

Společnost Mircom International Content Management & Consulting (M.I.C.M.) Limited (dále jen „Mircom“) podala u Ondernemingsrechtbank Antwerpen (soud pro podnikatelské spory v Antverpách, Belgie, dále jen „vnitrostátní soud“) žádost o informace směřující proti společnosti Telenet BVBA, která je poskytovatelem internetového připojení. Tato žádost zněla na vydání rozhodnutí, kterým má být společnosti Telenet uloženo, aby předložila identifikační údaje svých

zákazníků na základě IP adres shromážděných specializovanou společností na účet společnosti Mircom. Internetová připojení zákazníků společnosti Telenet byla použita ke sdílení filmů z repertoáru společnosti Mircom na síti P2P (*peer-to-peer*) pomocí protokolu BitTorrent. Společnost Telenet se proti této žádosti bránila.

V této souvislosti se vnitrostátní soud nejprve Soudního dvora dotázal, zda sdílení segmentů mediálního souboru obsahujícího chráněné dílo na uvedené síti představuje sdělování veřejnosti podle unijního práva. Dále se snažil zjistit, zda takový nositel práv duševního vlastnictví, jako je společnost Mircom, který tato práva neužívá, ale vymáhá náhradu škody od domnělých porušovatelů, může využívat opatření, řízení a nápravná opatření stanovená unijním právem k zajištění dodržování těchto práv, například tím, že podá žádost o informace. A konečně, uvedený soud vyzval Soudní dvůr, aby vyjasnil otázku zákonnosti jednak způsobu, jakým společnost Mircom shromažďovala IP adresy zákazníků, a jednak sdělení údajů požadovaného společností Mircom od společnosti Telenet.

Soudní dvůr rozhodl, že unijní právo⁶⁴ v zásadě nebrání tomu, aby nositel práv duševního vlastnictví nebo třetí osoba jednající na účet tohoto nositele systematicky zaznamenávali IP adresy uživatelů sítí P2P, jejichž internetová připojení byla údajně použita při činnostech porušujících práva duševního vlastnictví (první zpracování údajů), ani tomu, aby jména a poštovní adresy uživatelů byly sděleny uvedenému nositeli nebo třetí osobě za účelem podání žaloby na náhradu škody (následné zpracování údajů). Podněty a žádosti v tomto smyslu však musí být odůvodněné, přiměřené a nezneužívající a musí být upraveny vnitrostátním legislativním opatřením, které omezuje rozsah práv a povinností vyplývajících z unijního práva. Soudní dvůr upřesnil, že unijní právo nestanoví povinnost takové společnosti, jako je Telenet, sdělit osobní údaje osobám soukromého práva za účelem postihu porušení autorského práva před civilními soudy. Unijní právo však členským státům umožňuje takovou povinnost uložit (body 97, 125 až 127 a výrok 3).

3. Odstranění odkazů na osobní údaje

[Rozsudek \(velkého senátu\) ze dne 24. září 2019, GC a další \(Odstranění odkazů na citlivé údaje\) \(C-136/17, EU:C:2019:773\)](#)⁶⁵

V tomto rozsudku Soudní dvůr, zasedající ve velkém senátu, upřesnil povinnosti provozovatele vyhledávače v rámci žádosti o odstranění odkazů na citlivé údaje.

Společnost Google odmítla vyhovět žádostem čtyř osob, aby ze seznamu výsledků zobrazeného ve vyhledávači na základě zadání jejich jména odstranila odkazy na internetové stránky třetích osob, zejména na články z tisku. Na základě stížností těchto čtyř osob Commission nationale de l'informatique et des libertés (Národní komise pro informatiku a svobody, CNIL, Francie) odmítla uložit společnosti Google povinnost odstranit odkazy, jak bylo požadováno. Conseil d'État (Státní rada, Francie), které byla věc předložena, požádala Soudní dvůr, aby upřesnil, jaké povinnosti má provozovatel vyhledávače podle směrnice 95/46/ES při vyřizování žádosti o odstranění odkazů.

⁶⁴ Článek 6 odst. 1 písm. f) GDPR a čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58.

⁶⁵ Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2019 (s. 117 a 118).

Soudní dvůr zaprvé připomněl, že až na určité výjimky a odchylky je zakázáno zpracování osobních údajů, které odhalují rasový či etnický původ, politické názory, náboženské nebo filozofické přesvědčení, odborovou příslušnost, jakož i zpracování údajů týkajících se zdraví a sexuálního života⁶⁶. Pokud jde o zpracování údajů týkajících se protiprávního jednání a rozsudků v trestních věcech nebo bezpečnostních opatření, k tomu může dojít v zásadě pouze pod kontrolou orgánu veřejné moci nebo pokud vnitrostátní právo stanoví vhodné a zvláštní záruky⁶⁷ (body 39 a 40).

Soudní dvůr rozhodl, že zákaz a omezení zpracování těchto zvláštních kategorií údajů platí pro provozovatele vyhledávače stejně jako pro jakéhokoli jiného správce osobních údajů. Účelem tohoto zákazu a těchto omezení totiž je zajistit zvýšenou ochranu při takovém zpracování, které může z důvodu zvláštní citlivosti těchto údajů zvláště závažným způsobem zasáhnout do základních práv na respektování soukromého života a ochranu osobních údajů (body 42 až 44).

Provozovatel vyhledávače však nese odpovědnost nikoli proto, že jsou osobní údaje uvedeny na internetových stránkách třetí osoby, ale proto, že na tyto stránky odkazuje. Za těchto podmínek se zákaz a omezení zpracování citlivých údajů použijí ve vztahu k tomuto provozovateli pouze na základě tohoto odkazu, a tedy prostřednictvím ověření, které je třeba provést pod dohledem příslušných vnitrostátních orgánů na žádost subjektu údajů (body 46 a 47).

Zadruhé Soudní dvůr konstatoval, že v případě, že je provozovatel požádán o odstranění odkazů na citlivé údaje, má v zásadě povinnost této žádosti až na určité výjimky vyhovět. Pokud jde o tyto výjimky, provozovatel může konkrétně odmítnout vyhovět takové žádosti, zjistí-li, že odkazy vedou na údaje, které zjevně zveřejnil subjekt údajů⁶⁸, a to pod podmínkou, že takové odkazy splňují další podmínky pro zákonnost zpracování osobních údajů, a pokud tento subjekt nemá právo bránit se uvedeným odkazům z důvodů, které se týkají jeho konkrétní situace⁶⁹ (body 65 a 69).

Je-li provozovateli vyhledávače předložena žádost o odstranění odkazu, musí v každém případě ověřit, zda je uvedení odkazu na internetové stránky, na nichž jsou zveřejněny citlivé osobní údaje, v seznamu výsledků zobrazeném po zadání jména tohoto subjektu do vyhledávače nezbytně nutné k tomu, aby bylo chráněno právo uživatelů internetu, kteří mají potenciálně zájem na tom mít přístup k těmto internetovým stránkám na základě zadání takového dotazu do vyhledávače, na svobodu informací. V tomto ohledu Soudní dvůr zdůraznil, že i když právo na respektování soukromého života a právo na ochranu osobních údajů má obecně přednost před svobodou informací uživatelů internetu, jejich vyvážení může v konkrétním případě záviset na povaze dotčené informace a její citlivosti v souvislosti se soukromím subjektu údajů, jakož i na zájmu veřejnosti mít k této informaci přístup, jenž se může lišit zejména v závislosti na úloze, kterou má subjekt údajů ve veřejném životě (body 66 a 68).

Zatřetí Soudní dvůr rozhodl, že v rámci žádosti o odstranění odkazů na údaje o soudním řízení v trestní věci proti subjektu údajů, pokud se tyto informace týkají dřívější fáze tohoto soudního řízení a neodpovídají již současnému stavu, musí provozovatel vyhledávače zkoumat s ohledem na všechny okolnosti konkrétního případu, zda má tento subjekt právo na to, aby již předmětné

⁶⁶ Článek 8 odst. 1 směrnice 95/46/ES a čl. 9 odst. 1 nařízení 2016/679.

⁶⁷ Článek 8 odst. 5 směrnice 95/46/ES a článek 10 nařízení 2016/679.

⁶⁸ Článek 8 odst. 2 písm. e) směrnice 95/46/ES a čl. 9 odst. 2 písm. e) nařízení 2016/679.

⁶⁹ Článek 14 první pododstavec písm. a) směrnice 95/46/ES a čl. 21 odst. 1 nařízení 2016/679.

informace nebyly za současného stavu spojovány s jeho jménem prostřednictvím seznamu výsledků, který se zobrazí po zadání tohoto jména do vyhledávače. I kdyby tomu tak nebylo z důvodu, že ponechání dotčeného odkazu na seznamu je nezbytně nutné, aby byla zachována rovnováha mezi právem subjektu údajů na soukromí a na ochranu údajů a svobodou informací na straně potenciálně interesovaných uživatelů internetu, provozovatel musí nejpozději v souvislosti s žádostí o odstranění odkazu upravit seznam výsledků vyhledávání tak, aby celkový obraz, který se nabízí uživateli internetu, odrážel současný stav soudního řízení, což konkrétně znamená, že odkazy na internetové stránky, na nichž jsou k tomu uvedeny informace, musí být v tomto seznamu zobrazeny na prvním místě (body 77 a 78).

Rozsudek (velkého senátu) ze dne 24. září 2019, Google (Územní dosah povinnosti odstranění odkazů z výsledků vyhledávání) (C-507/17, EU:C:2019:772)⁷⁰

Commission nationale de l'informatique et des libertés (Národní komise pro informatiku a svobody, CNIL, Francie) vyzvala společnost Google, aby v případě, že vyhoví žádosti o odstranění odkazů, odstranila z výsledků zobrazených po zadání jména subjektu údajů do vyhledávače odkazy vedoucí na internetové stránky, které obsahují osobní údaje o tomto subjektu, pro všechny domény odpovídající svými koncovkami mutacím jejího vyhledávače. Poté, co společnost Google odmítla vyhovět této výzvě, jí CNIL uložila sankci ve výši 100 000 eur. Conseil d'État (Státní rada, Francie), na kterou se společnost Google obrátila, požádala Soudní dvůr, aby upřesnil územní dosah povinnosti provozovatele vyhledávače odstranit odkazy na základě směrnice 95/46/ES.

Soudní dvůr nejprve připomněl, že fyzické osoby mohou na základě unijní právní úpravy uplatnit právo na odstranění odkazů vůči provozovateli vyhledávače, který má na území Unie jednu nebo více provozoven, a to bez ohledu na to, zda ke zpracování osobních údajů (v tomto případě formou uvádění odkazů na internetové stránky obsahující osobní údaje osoby, která toto právo uplatňuje) dochází v Unii⁷¹.

Pokud jde o dosah práva na odstranění odkazů, Soudní dvůr konstatoval, že provozovatel vyhledávače je povinen odstranit odkazy nikoliv ze všech mutací svého vyhledávače, nýbrž pouze z mutací tohoto vyhledávače určených pro všechny členské státy. Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že odstraněním odkazů ze všech mutací vyhledávače by sice byl vzhledem k povaze internetu a vyhledávačů zcela naplněn cíl unijního normotvůrce spočívající v zajištění vysoké úrovně ochrany osobních údajů v celé Unii, avšak z unijního práva nevyplývá⁷², že by se normotvůrce za účelem dosažení takového cíle rozhodl dát právu na odstranění odkazů účinky přesahující území členských států. Unijní právo sice zavádí mechanismy spolupráce mezi dozorovými úřady členských států za účelem přijetí společného rozhodnutí vyvažujícího právo subjektu údajů na respektování jeho soukromého života a na ochranu jeho osobních údajů a zájem veřejnosti z jednotlivých členských států na přístupu k informacím, avšak s takovými mechanismy nepočítá, pokud jde o dosah povinnosti odstranění mimo Unii (body 62 a 73).

Za současného stavu unijního práva musí provozovatel vyhledávače na žádost odstranit odkazy nejen z mutace vyhledávače pro členský stát bydliště osoby, která o toto odstranění žádá, nýbrž

⁷⁰ Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2019 (s. 118 a 119).

⁷¹ Článek 4 odst. 1 písm. a) směrnice 95/46/ES a čl. 3 odst. 1 nařízení 2016/679.

⁷² Článek 12 písm. b) a čl. 14 první pododstavec písm. a) směrnice 95/46/ES a čl. 17 odst. 1 nařízení 2016/679.

i z mutací vyhledávače pro všechny ostatní členské státy, tak aby zajistil soudržnou a vysokou úroveň ochrany v celé Unii. Takový provozovatel navíc musí v případě potřeby přijmout dostatečně účinná opatření, aby uživatelům internetu v Unii zabránil, aby měli případně z mutace vyhledávače pro třetí stát přístup k odkazům, jež byly předmětem žádosti o odstranění odkazů, nebo jim to alespoň velmi ztížil, a vnitrostátní soud musí ověřit, zda opatření přijatá provozovatelem tento požadavek splňují (bod 70).

A konečně Soudní dvůr zdůraznil, že unijní právo sice za současného stavu neukládá provozovateli vyhledávače povinnost odstranit odkazy ze všech mutací svého vyhledávače, ani to však nezakazuje. Dozorový úřad či soud členského státu má tudíž pravomoc vnitrostátním měřítkem pro ochranu základních práv poměřit právo subjektu údajů na respektování soukromého života a na ochranu osobních údajů na straně jedné a právo na informace na straně druhé a v návaznosti na to případně provozovateli tohoto vyhledávače uložit povinnost, aby odstranění provedl ve všech mutacích uvedeného vyhledávače (body 65 a 72).

4. Souhlas uživatele internetových stránek s ukládáním informací

[Rozsudek \(velkého senátu\) ze dne 1. října 2019, Planet49 \(C-673/17, EU:C:2019:801\)](#)⁷³

V tomto rozsudku Soudní dvůr rozhodl, že souhlas s ukládáním informací nebo s přístupem k informacím prostřednictvím souborů cookies uložených v koncovém zařízení uživatele internetových stránek není právoplatně udělen, pokud je povoleno předem zaškrtnutým políčkem, a to nezávisle na skutečnosti, zda dotčené informace představují osobní údaje. Kromě toho Soudní dvůr upřesnil, že poskytovatel služeb musí uživatele internetových stránek informovat o době funkčnosti souborů cookies, jakož i o možnosti přístupu třetích osob k těmto souborům.

Spor v původním řízení se týkal skutečnosti, že společnost Planet49 uspořádala na internetových stránkách www.dein-macbook.de reklamní loterii. Pro účast v této loterii byli internetoví uživatelé povinni zadat své jméno a adresu na webové stránce, kde se nacházela políčka k zaškrtnutí. Políčko povolující instalaci souborů cookies bylo předem zaškrtnuto. Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo), na něhož se obrátila německé federace spotřebitelských sdružení, měl pochybnosti o právoplatnosti získávání souhlasu uživatelů předem zaškrtnutým políčkem, jakož i o rozsahu informační povinnosti poskytovatele služeb.

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týkala zejména výkladu pojmu „souhlas“, který je uveden ve směrnici 2002/58⁷⁴ ve spojení se směrnicí 95/46/ES⁷⁵, jakož i obecným GDPR⁷⁶.

Zprv Soudní dvůr poznamenal, že čl. 2 písm. h) směrnice 95/46/ES, na který odkazuje čl. 2 písm. f) směrnice 2002/58, definuje souhlas jako „jakýkoli svobodný, výslovný a vědomý projev vůle, kterým subjekt údajů dává své svolení k tomu, aby osobní údaje, které se jej týkají, byly předmětem zpracování“. Konstatoval, že požadavek „projevu“ vůle subjektu údajů jasně poukazuje na aktivní, a nikoliv na pasivní jednání. Souhlas udělený předem zaškrtnutým políčkem

⁷³ Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2019 (s. 120 a 121).

⁷⁴ Článek 2 písm. f) a čl. 5 odst. 3 směrnice 2002/58 ve znění směrnice 2009/136/ES ze dne 25. listopadu 2009 (Úř. věst. 2009, L 337, s. 11).

⁷⁵ Článek 2 písm. h) směrnice 95/46/ES.

⁷⁶ Článek 6 odst. 1 písm. a) nařízení 2016/679.

přítom aktivní jednání ze strany uživatele internetových stránek nepředstavuje. Kromě toho historie vzniku čl. 5 odst. 3 směrnice 2002/58, který od své změny směrnicí 2009/136 stanoví, že uživatel musí „[poskytnout] svůj souhlas“ s umístěním souborů cookies, naznačuje, že souhlas uživatele nelze nadále předpokládat a musí vycházet z aktivního jednání tohoto uživatele. A konečně, aktivní souhlas je nyní stanoven v GDPR⁷⁷, jehož čl. 4 bod 11 požaduje projev vůle v podobě „zjevného potvrzení“ a jehož bod 32 odůvodnění výslovně vylučuje možnost považovat za souhlas „mlčení, předem zaškrtnutá políčka nebo nečinnost“ (body 49, 52, 56 a 62).

Soudní dvůr proto rozhodl, že souhlas není právoplatně udělen, pokud ukládání informací nebo přístup k již uloženým informacím v koncovém zařízení uživatele internetových stránek prostřednictvím souborů cookies je povoleno předem zaškrtnutým políčkem, jehož zaškrtnutí musí tento uživatel k odmítnutí svého souhlasu zrušit. Dodal, že skutečnost, že takový uživatel aktivuje tlačítko pro účast na dotčené reklamní loterii, nemůže postačovat k tomu, aby bylo možné se domnívat, že uživatel svůj souhlas s umístěním souborů cookies právoplatně udělil (bod 63).

Zadruhé Soudní dvůr konstatoval, že čl. 5 odst. 3 směrnice 2002/58 má za cíl chránit uživatele před zásahem do jeho soukromé sféry, a to bez ohledu na to, zda se tento zásah týká osobních údajů. Z toho vyplývá, že pojem „souhlas“ nelze vykládat odlišně v závislosti na tom, zda informace uložené nebo prohlížené v koncovém zařízení uživatele internetových stránek jsou, nebo nejsou osobními údaji (body 69 a 71).

Zatřetí Soudní dvůr poukázal na to, že čl. 5 odst. 3 směrnice 2002/58 vyžaduje, aby uživatel poskytl svůj souhlas poté, co mu byly poskytnuty jasné a úplné informace mimo jiné o účelu zpracování. Jasné a úplné informace musí přitom uživateli umožnit jednoduše rozpoznat důsledky souhlasu, který by mohl udělit, a zajistit, aby byl takový souhlas udělen s plnou znalostí věci. V této souvislosti Soudní dvůr dospěl k závěru, že doba funkčnosti souborů cookies, jakož i možnost přístupu třetích osob k těmto souborům jsou součástí jasných a úplných informací, které musí být uživateli internetových stránek poskytnuty ze strany poskytovatele služeb (body 73 až 75 a 81).

VI. Vnitrostátní dozorové úřady

1. Rozsah požadavku nezávislosti

[Rozsudek \(velkého senátu\) ze dne 9. března 2010, Komise v. Německo \(C-518/07, EU:C:2010:125\)](#)⁷⁸

Svým návrhem se Komise domáhala toho, aby Soudní dvůr určil, že Spolková republika Německo tím, že podřídila státnímu dohledu orgány dozoru na úseku zpracovávání osobních údajů v neveřejném sektoru v různých spolkových zemích, a tak nesprávně provedla požadavek „úplné

⁷⁷ Tamtéž.

⁷⁸ Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2010 (s. 34).

nezávislosti“ orgánů pověřených zajistit ochranu těchto údajů, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývaly z čl. 28 odst. 1 druhého pododstavce směrnice 95/46/ES.

Spolková republika Německo měla ale za to, že čl. 28 odst. 1 druhý pododstavec směrnice 95/46/ES požadoval funkční nezávislost orgánů dozoru v tom smyslu, že tyto orgány musí být nezávislé na neveřejném sektoru podléhajícím jejich dozoru a nesmí být vystaveny vnějším vlivům. Státní dohled vykonávaný v německých spolkových zemích podle názoru Spolkové republiky Německo přitom nebyl takovým vnějším vlivem, nýbrž mechanismem vnitřního dohledu nad administrativou uplatňovaným orgány, které patřily do stejného správního aparátu jako orgány dozoru a musely stejně jako posledně uvedené orgány plnit cíle směrnice 95/46/ES.

Soudní dvůr rozhodl, že záruka nezávislosti vnitrostátních orgánů dozoru stanovená směrnicí 95/46/ES má zajistit účinnost a spolehlivost dohledu nad dodržováním předpisů v oblasti ochrany fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a musí být vykládána ve světle tohoto cíle. Nebyla stanovena s cílem přiznat samotným těmto orgánům nebo jejich zaměstnancům zvláštní status, ale s cílem posílit ochranu osob a organizací, kterých se jejich rozhodnutí týkají, přičemž orgány dozoru musí při plnění svých úkolů jednat objektivně a nestranně (bod 25).

Soudní dvůr měl za to, orgány, které mají pravomoc dohlížet na zpracování osobních údajů v neveřejném sektoru, musí požívat nezávislosti, která jim umožní plnit své úkoly bez vnějšího vlivu. Tato nezávislost vylučuje nejen jakýkoliv vliv vykonávaný dozorovanými organizacemi, ale i jakékoliv příkazy nebo jiný přímý či nepřímý vnější vliv, které by mohly ohrozit plnění úkolu, který spočívá v zajištění spravedlivé rovnováhy mezi ochranou práva na soukromí a volným pohybem osobních údajů, uvedenými orgány. Pouhé riziko, že by orgány dohledu mohly politicky ovlivňovat rozhodnutí příslušných orgánů dozoru, postačuje k narušení nezávislého plnění jejich úkolů. Mohlo by to vést k „předem dané poslušnosti“ těchto orgánů vůči rozhodovací praxi orgánu dohledu. Kromě toho role strážců práva na soukromí, kterou uvedené orgány dohledu zastávají, vyžaduje, aby jejich rozhodnutí, a tudíž i ony samotné, zůstávaly mimo jakékoliv podezření z podjatosti. Podle Soudního dvora tedy státní dohled vykonávaný nad vnitrostátními orgány dozoru není slučitelný s požadavkem nezávislosti (body 30, 36 a 37 a výrok).

Rozsudek (velkého senátu) ze dne 16. října 2012, Komise v. Rakousko (C-614/10, EU:C:2012:631)

Svou žalobou se Komise domáhala, aby Soudní dvůr určil, že Rakouská republika tím, že nepřijala veškeré právní předpisy nezbytné k tomu, aby právní úprava platná v Rakousku ohledně Datenschutzkommission (komise pro ochranu osobních údajů), která byla zřízena jako orgán dozoru nad ochranou osobních údajů, splňovala kritérium nezávislosti, nesplnila povinnosti, které pro Rakouskou republiku vyplývají z čl. 28 odst. 1 druhého pododstavce směrnice 95/46/ES.

Soudní dvůr konstatoval nesplnění povinností ze strany Rakouska, když měl v podstatě za to, že kritérium nezávislosti orgánu dozoru, zakotvené směrnicí 95/46/ES, nesplňuje členský stát, který zavedl právní rámec, na jehož základě je člen-tajemník uvedeného orgánu dozoru státním úředníkem, který podléhá služebnímu dohledu, jeho kancelář je začleněna do struktury vládního aparátu a předseda vlády dané země má ve vztahu k němu nepodmíněné právo na informace ohledně všech aspektů řízení orgánu dozoru (bod 66 a výrok).

Soudní dvůr nejprve připomněl, že výraz „zcela nezávisle“ uvedený v čl. 28 odst. 1 druhém pododstavci směrnice 95/46/ES znamená, že orgány dozoru musí požívat nezávislosti, která jim umožní plnit jejich úkoly bez vnějšího vlivu. Okolnost, že takový orgán požívá funkční nezávislosti, jelikož jsou jeho členové nezávislí a nejsou při výkonu svých funkcí vázáni žádnými pokyny, sama o sobě nepostačuje k tomu, aby orgán dozoru uchránila před jakýmkoli vnějším vlivem. Nezávislost požadovaná v tomto rámci přitom znamená nejen vyloučení přímého vlivu ve formě pokynů, ale také vyloučení jakékoli formy nepřímého vlivu, který by mohl usměrňovat rozhodnutí orgánu dozoru. Kromě toho vzhledem k úloze strážců práva na soukromí, kterou orgány dozoru zastávají, jejich rozhodnutí, a tudíž i tyto orgány samotné nesmí vzbuzovat žádné podezření z podjatosti (body 41 až 43 a 52).

Soudní dvůr upřesnil, že k tomu, aby vnitrostátní orgán dozoru mohl splňovat kritérium nezávislosti stanovené ve výše uvedeném ustanovení směrnice 95/46/ES, není nutné, aby pro něj byla vyhrazena samostatná rozpočtová položka, jak je tomu v případě rozpočtové položky stanovené v čl. 43 odst. 3 nařízení (ES) č. 45/2001. Členské státy totiž nejsou povinny do svých vnitrostátních právních předpisů zavést ustanovení obdobná ustanovením kapitoly V nařízení (ES) č. 45/2001 k tomu, aby byla zaručena celková nezávislost jejich orgánů dozoru, a mohou tedy stanovit, že z hlediska rozpočtového práva je orgán dozoru závislý na určitém ministerském útvaru. Poskytnutí lidských a materiálních zdrojů, které jsou nezbytné pro tento úřad, mu nesmí nicméně bránit ve „zcela nezávislém“ plnění svých úkolů ve smyslu čl. 28 odst. 1 druhého pododstavce směrnice 95/46/ES (bod 58).

Rozsudek (velkého senátu) ze dne 8. dubna 2014, Komise v. Maďarsko (C-288/12, EU:C:2014:237)⁷⁹

V dané věci se Komise domáhala, aby Soudní dvůr určil, že Maďarsko tím, že předčasně ukončilo mandát orgánu dozoru na ochranu osobních údajů, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají ze směrnice 95/46/ES.

Soudní dvůr rozhodl, že členský stát, který předčasně ukončí mandát orgánu dozoru na ochranu osobních údajů, neplní povinnosti, které pro něj vyplývají ze směrnice 95/46 /ES (bod 62 a výrok 1).

Podle Soudního dvora totiž nezávislost, které musí požívat orgány dozoru příslušné dohlížet na ochranu uvedených údajů, vylučuje zejména jakékoliv příkazy a jakýkoliv jiný vnější vliv v jakékoliv podobě, ať již přímý, či nepřímý, který by mohl usměrňovat jejich rozhodnutí a ohrozit tak plnění úkolu, který spočívá v zajištění spravedlivé rovnováhy mezi ochranou práva na soukromí a volným pohybem osobních údajů, uvedenými orgány (bod 51).

Soudní dvůr mimoto připomněl, že funkční nezávislost sama o sobě nepostačuje k tomu, aby orgány dozoru uchránila před jakýmkoli vnějším vlivem, jelikož pouhé riziko, že by orgány státního dohledu mohly politicky ovlivňovat rozhodnutí orgánů dozoru, postačuje k narušení nezávislého plnění úkolů těchto orgánů. Kdyby přitom členský stát mohl libovolně ukončit mandát orgánu dozoru před uplynutím původně stanoveného funkčního období a nedodržel pravidla a záruky předem stanovené za tím účelem použitelnými právními předpisy, mohla by

⁷⁹ Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2014 (s. 62).

hrozba takového ukončení, která by se nad tímto orgánem vznášela po celou dobu výkonu jeho mandátu, vést k určité poslušnosti vůči politickým orgánům, která je neslučitelná s uvedeným požadavkem nezávislosti. Ani by v takové situaci nebylo možné mít za to, že orgán dozoru může za všech okolností konat bez podezření z podjatosti (body 52 až 55).

2. Určení použitelného práva a příslušného orgánu dozoru

[Rozsudek ze dne 1. října 2015, Weltimmo \(C-230/14, EU:C:2015:639\)](#)⁸⁰

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (národní úřad pro ochranu údajů a svobodu informací, Maďarsko) uložil pokutu společnosti Weltimmo, zapsané do slovenského obchodního rejstříku a provozující internetové stránky s nabídkami nemovitostí v Maďarsku, protože nesmazala osobní údaje inzerentů na těchto stránkách, a to i přes jejich žádost v tomto smyslu, a předala tyto údaje společností zabývajícím se vymáháním dluhů s cílem dosáhnout zaplacení neuhrazených faktur. Podle maďarského orgánu dozoru tím společnost Weltimmo porušila maďarské právo provádějící směrnici 95/46/ES.

Kúria (Nejvyšší soud, Maďarsko), k němuž byl podán kasační opravný prostředek, měl pochybnosti ohledně určení rozhodného práva a pravomocí, které má maďarský orgán dozoru s ohledem na čl. 4 odst. 1 a článek 28 směrnice 95/46/ES. V důsledku toho položil Soudnímu dvoru několik předběžných otázek.

Pokud jde o použitelné vnitrostátní právo, Soudní dvůr rozhodl, že čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 4/46/ES umožňuje použití právních předpisů na ochranu osobních údajů jiného členského státu, než v němž je správce těchto údajů zapsán, za předpokladu, že tento správce vykonává prostřednictvím stálého zařízení na území tohoto členského státu efektivní a skutečnou činnost, byť minimální, v rámci níž je prováděno toto zpracování. Za účelem určení, zda tomu tak je, může předkládající soud zejména zohlednit skutečnost, že činnost správce, v rámci níž k uvedenému zpracování dochází, spočívá v provozování internetových stránek s inzeráty na nemovitosti nacházející se na území daného členského státu, které jsou publikovány v jazyce tohoto státu, a že je tato činnost tedy zaměřena především, nebo dokonce zcela na uvedený členský stát. Předkládající soud může dále zohlednit skutečnost, že tento správce má v uvedeném členském státě zástupce, jehož úkolem je vymáhat pohledávky vyplývající z této činnosti, jakož i zastupovat správce ve správních a soudních řízeních souvisejících se zpracováním předmětných údajů. Soudní dvůr naopak upřesnil, že otázka státní příslušnosti osob dotčených tímto zpracováním údajů je irelevantní (bod 41 a výrok 1).

Pokud jde o příslušnost a pravomoci orgánu dozoru, jemuž byly v souladu s čl. 28 odst. 4 směrnice 95/46/ES předloženy stížnosti, Soudní dvůr měl za to, že tento orgán může tyto stížnosti zkoumat nezávisle na použitelném právu, a dokonce před zjištěním, které právo je na dotčené zpracování použitelné (bod 54). Jestliže však dospěje k závěru, že je použitelné právo jiného členského státu, nemůže ukládat sankce mimo území vlastního členského státu. V takové situaci musí na základě povinnosti spolupráce, kterou stanoví čl. 28 odst. 6 uvedené směrnice, požádat orgán dozoru tohoto druhého členského státu, aby konstatoval případné porušení

⁸⁰ Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2015 (s. 55).

tohoto práva a uložil sankce, pokud to uvedené právo umožňuje, a to případně na základě informací, které mu předá orgán prvního členského státu (body 57 a 60 a výrok 2).

3. Pravomoci vnitrostátních orgánů dohledu

[Rozsudek \(velkého senátu\) ze dne 6. října 2015, Schrems \(C-362/14, EU:C:2015:650\)](#)

V uvedené věci (viz rovněž oddíl IV „Předávání osobních údajů do třetích zemí“) Soudní dvůr zejména rozhodl, že vnitrostátní orgány dozoru jsou příslušné k dohledu nad předáváním osobních údajů do třetích zemí.

V tomto ohledu Soudní dvůr nejprve konstatoval, že vnitrostátní orgány dozoru disponují širokou škálou pravomocí a tyto pravomoci, které jsou demonstrativně vyjmenovány v čl. 28 odst. 3 směrnice 95/46/ES, jsou prostředky nezbytnými k plnění jejich úkolů. Uvedené orgány jsou tedy zejména nadány pravomocemi provádět šetření, jako je například pravomoc shromažďovat veškeré informace nezbytné pro splnění jejich úkolu dozoru, pravomocemi účinně zasáhnout, jako je například pravomoc dočasně nebo trvale zakázat zpracování údajů, nebo též pravomocí obrátit se na soud (bod 43).

Pokud jde o pravomoc dohledu nad předáváním osobních údajů do třetích zemí, Soudní dvůr rozhodl, že z čl. 28 odst. 1 a 6 směrnice 95/46/ES jasně vyplývá, že se pravomoci vnitrostátních orgánů dozoru vztahují na zpracovávání osobních údajů na území členského státu, jemuž tyto orgány podléhají, takže nejsou na základě tohoto článku 28 nadány pravomocemi v souvislosti se zpracováním takových údajů na území třetí země (bod 44).

Předání osobních údajů z členského státu do třetí země však jako takové představuje zpracování osobních údajů prováděné na území členského státu. Vzhledem k tomu, že vnitrostátní orgány dozoru jsou v souladu s čl. 8 odst. 3 Listiny a článkem 28 směrnice 95/46/ES pověřeny dohledem nad dodržováním unijních předpisů týkajících se ochrany fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů, každý z těchto orgánů je tudíž nadán pravomocí ověřit, zda předání osobních údajů z členského státu, kterému tyto orgány podléhají, do třetí země splňuje požadavky stanovené uvedenou směrnicí (body 45 a 47).

[Rozsudek \(velkého senátu\) ze dne 5. června 2018, Wirtschaftsakademie Schleswig Holstein \(C-210/16, EU:C:2018:388\)](#)

V uvedeném rozsudku (viz rovněž oddíl II.5. „Správce osobních údajů“), týkajícím se mimo jiné výkladu článků 4 a 28 směrnice 95/46/ES, se Soudní dvůr vyslovil k rozsahu pravomocí zasáhnout, kterými jsou nadány orgány dozoru v souvislosti se zpracováním osobních údajů, jež zahrnuje účast několika subjektů.

Soudní dvůr tak rozhodl, že pokud má společnost usazená mimo Evropskou unii (jakou je americká společnost Facebook) několik provozoven v různých členských státech, je orgán dozoru členského státu oprávněn vykonávat pravomoci, které mu svěřuje čl. 28 odst. 3 uvedené směrnice, ve vztahu k provozovně této společnosti, která se nachází na území daného členského státu (v projednávané věci Facebook Germany), i když na základě rozdělení úkolů v rámci skupiny je tato provozovna pověřena pouze prodejem reklamního prostoru a jinými marketingovými aktivitami na území uvedeného členského státu a výhradní odpovědnost za sběr a zpracování

osobních údajů pro celou Evropskou unii přísluší provozovně nacházející se v jiném členském státu (v dané věci Facebook Ireland) (bod 64 a výrok 2).

Soudní dvůr mimoto upřesnil, že pokud orgán dozoru členského státu hodlá vykonat vůči subjektu usazenému na území tohoto členského státu pravomoci zasáhnout na základě čl. 28 odst. 3 směrnice 95/46/ES z důvodu porušení pravidel ochrany osobních údajů, kterého se dopustila třetí osoba, jež je správcem těchto údajů a má sídlo v jiném členském státě (v daném případě Facebook Ireland), má tento orgán dozoru pravomoc posoudit nezávisle na orgánu dozoru posledně uvedeného členského státu (Irska) legalitu takového zpracování údajů a může vykonat své pravomoci zasáhnout vůči subjektu usazenému na vlastním území, aniž k učinění zásahu předtím vyzval orgán dozoru jiného členského státu (bod 74 a výrok 3).

[Rozsudek ze dne 15. června 2021 \(velký senát\), Facebook Ireland a další \(C-645/19, EU:C:2021:483\)](#)

Dne 11. září 2015 podal předseda belgické Commission de la protection de la vie privée (výbor pro ochranu soukromí, dále jen „CBPL“) k Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (nizozemskojazyčný soud prvního stupně v Bruselu, Belgie) proti společnostem Facebook Ireland, Facebook Inc. a Facebook Belgium žalobu na zdržení se jednání, jejímž cílem bylo ukončit porušování právních předpisů týkajících se ochrany údajů, kterých se údajně společnost Facebook dopouštěla. Toto porušování spočívalo zejména ve shromažďování a využívání informací o chování belgických uživatelů internetu, ať již mají účet na Facebooku, či nikoliv, při prohlížení internetu, a to prostřednictvím různých technologií, jako jsou *cookies*, *social plugins*⁸¹ nebo *pixels*.

Dne 16. února 2018 se uvedený soud prohlásil za příslušný k rozhodnutí o dané žalobě a ve věci samé rozhodl, že sociální síť Facebook dostatečně neinformovala belgické uživatele internetu o shromažďování dotčených informací a o jejich využívání. Kromě toho posoudil souhlas se shromažďováním a zpracováním uvedených informací udělený uživateli internetu jako neplatný.

Dne 2. března 2018 podaly společnosti Facebook Ireland, Facebook Inc. a Facebook Belgium proti tomuto rozhodnutí odvolání k Hof van beroep te Brussel (odvolací soud v Bruselu, Belgie), soudu předkládajícímu předběžné otázky v této věci. Před uvedeným soudem vystupoval Gegevensbeschermingsautoriteit (belgický úřad na ochranu údajů, dále jen „GBA“) jakožto právní nástupce předsedy CBPL. Předkládající soud se prohlásil za příslušný pouze k rozhodnutí o odvolání společnosti Facebook Belgium.

Předkládající soud měl pochybnosti o tom, jaký dopad mělo uplatnění mechanismu „jediného kontaktního místa“⁸², který stanoví GDPR, na příslušnost GBA, a zabýval se zejména tím, zda v souvislosti se skutkovými okolnostmi po vstupu GDPR v platnost, tedy po 25. květnu 2018, může GBA žalovat společnost Facebook Belgium, jelikož za správce dotčených údajů byla označena společnost Facebook Ireland. Od tohoto data a zejména na základě zásady „jediného

⁸¹ Například tlačítka „To se mi líbí“ nebo „Sdílet“.

⁸² Článek 56 odst. 1 GDPR stanoví: „Aniž je dotčen článek 55, je dozorový úřad pro hlavní nebo jedinou provozovnu správce či zpracovatele příslušný k tomu, aby jednal jako vedoucí dozorový úřad v případě přeshraničního zpracování prováděného tímto správcem či zpracovatelem [...]“.

kontaktního místa“ stanovené GDPR je k podání žaloby na zdržení se jednání příslušný pouze irský komisař pro ochranu údajů, pod kontrolou irských soudů (body 36 a 37).

Soudní dvůr v rozsudku velkého senátu upřesnil pravomoci vnitrostátních dozorových úřadů v rámci GDPR. Soudní dvůr zejména rozhodl, že toto nařízení za určitých podmínek opravňuje dozorový úřad členského státu k výkonu jeho pravomoci upozornit na údajné porušení GDPR soud tohoto členského státu a zahájit soudní řízení v souvislosti s přeshraničním zpracováním údajů⁸³, i když není pro toto zpracování vedoucím úřadem (výrok 1).

Soudní dvůr zaprvé upřesnil podmínky, za kterých musí vnitrostátní dozorový úřad, který nemá postavení vedoucího úřadu, pokud jde o přeshraniční zpracování, vykonávat pravomoc upozornit na údajné porušení GDPR soud členského státu, a pokud je to vhodné, zahájit soudní řízení za účelem zajistit dodržení tohoto nařízení. GDPR tak musí tomuto dozorovému úřadu přiznávat pravomoc přijmout rozhodnutí konstatující, že toto zpracování porušuje pravidla stanovená tímto nařízením, a tato pravomoc musí být použita v souladu s postupy spolupráce a jednotnosti stanovenými tímto nařízením⁸⁴ (bod 75 a výrok 1).

Pro přeshraniční zpracování totiž GDPR stanoví mechanismus „jediného kontaktního místa“⁸⁵, který je založen na rozdělení pravomocí mezi „vedoucí dozorový úřad“ a ostatní dotčené vnitrostátní dozorové úřady. Tento mechanismus vyžaduje úzkou, loajální a účinnou spolupráci mezi těmito úřady s cílem zajistit soudržné a jednotné uplatňování pravidel ochrany osobních údajů a zachovat tak svůj užitečný účinek. GDPR za tímto účelem stanoví, že k přijetí rozhodnutí konstatujícího, že přeshraniční zpracování porušuje pravidla stanovená tímto nařízením⁸⁶, je v zásadě příslušný vedoucí dozorový úřad, zatímco příslušnost ostatních dozorových úřadů k přijetí takového rozhodnutí, a to i prozatímně, představuje výjimku⁸⁷. Vedoucí dozorový úřad se však při výkonu svých pravomocí nemůže vyhnout nezbytnému dialogu, jakož i loajální a účinné spolupráci s ostatními dotčenými dozorovými úřady. V rámci této spolupráce tedy vedoucí dozorový úřad nemůže opomíjet názory ostatních dotčených dozorových úřadů a jakákoli relevantní a odůvodněná námitka vyjádřená některým z těchto úřadů má za následek zablokování, přinejmenším dočasné, přijetí návrhu rozhodnutí vedoucího dozorového úřadu (body 50 až 53, 56 až 59 a 63 až 65).

Soudní dvůr kromě toho upřesnil, že okolnost, že dozorový úřad členského státu, který není vedoucím dozorovým úřadem, pokud jde o přeshraniční zpracování údajů, může vykonávat pravomoc upozornit na údajné porušení GDPR soud tohoto členského státu a zahájit soudní řízení pouze při dodržení pravidel pro rozdělení příslušnosti k rozhodování mezi vedoucí dozorový úřad a ostatní dotčené dozorové úřady⁸⁸, je v souladu s články 7, 8 a 47 Listiny, které zaručují dotčené osobě právo na ochranu jejích osobních údajů a právo na účinnou právní ochranu (bod 67).

Zadruhé Soudní dvůr rozhodl, že v případě přeshraničního zpracování údajů nevyžaduje výkon pravomoci jiného dozorového úřadu členského státu, než je vedoucí dozorový úřad, zahájit

⁸³ Ve smyslu čl. 4 bodu 23 GDPR.

⁸⁴ Stanovenými v článcích 56 a 60 GDPR.

⁸⁵ Článek 56 odst. 1 GDPR.

⁸⁶ Článek 60 odst. 7 GDPR.

⁸⁷ Článek 56 odst. 2 a článek 66 GDPR zakotvují výjimky ze zásady, že k rozhodování je příslušný vedoucí dozorový úřad.

⁸⁸ Stanovených v článcích 55 a 56 ve spojení s článkem 60 GDPR.

soudní řízení⁸⁹, aby správce nebo zpracovatel provádějící přeshraniční zpracování osobních údajů, kterého se toto řízení týká, měl na území tohoto členského státu hlavní nebo jinou provozovnu. Výkon této pravomoci však musí spadat do místní působnosti GDPR⁹⁰, což předpokládá, že správce nebo zpracovatel pro přeshraniční zpracování má provozovnu na území Unie (body 80, 83, 84 a výrok 2).

Zatřetí Soudní dvůr rozhodl, že v případě přeshraničního zpracování údajů může být pravomoc jiného dozorového úřadu členského státu, než je vedoucí dozorový úřad, upozornit na údajné porušení GDPR soud tohoto státu, a pokud je to vhodné, zahájit soudní řízení, vykonávána ve vztahu k hlavní provozovně správce, která se nachází v členském státě tohoto úřadu, i ve vztahu k jiné provozovně tohoto správce, pokud se žaloba týká zpracování údajů prováděného v souvislosti s činnostmi této provozovny a uvedený úřad je příslušný k výkonu této pravomoci.

Soudní dvůr však upřesňuje, že výkon této pravomoci předpokládá, že GDPR je použitelné. Vzhledem k tomu, že v projednávaném případě jsou činnosti provozovny skupiny Facebook nacházející se v Belgii neoddělitelně spojeny se zpracováním osobních údajů dotčeným v původním řízení, u něhož je pro území Unie správcem společnost Facebook Ireland, je takové zpracování prováděno „v souvislosti s činnostmi provozovny správce“, a spadá tedy do působnosti GDPR (body 94 až 96 a výrok 3).

Začtvrté Soudní dvůr rozhodl, že pokud dozorový úřad členského státu, který není „vedoucím dozorovým úřadem“, podal žalobu týkající se přeshraničního zpracování osobních údajů před vstupem GDPR v platnost, může podle unijního práva řízení pokračovat na základě ustanovení směrnice 95/46, která zůstává použitelná na porušení pravidel, která stanoví, k nimž došlo do dne jejího zrušení. Uvedené řízení může nadto tento úřad zahájit v případě porušení, k nimž došlo po dni vstupu GDPR v platnost, za předpokladu, že jde o některou ze situací, kdy toto nařízení výjimečně přiznává tomuto úřadu příslušnost k přijetí rozhodnutí, kterým se konstatuje, že předmetné zpracování údajů je v rozporu s pravidly stanovenými tímto nařízením, a při dodržení postupů spolupráce, které toto nařízení stanoví (bod 105 a výrok 4).

Zapáté a na závěr Soudní dvůr uznal přímý účinek ustanovení GDPR, podle kterého každý členský stát v právních předpisech stanoví, že jeho dozorový úřad má pravomoc upozornit na porušení tohoto nařízení justiční orgány, a pokud je to vhodné, zahájit soudní řízení. Takový úřad se tedy může dovolávat tohoto ustanovení, aby zahájil soudní řízení proti jednotlivcům nebo v tomto řízení pokračoval, a to i pokud toto ustanovení nebylo v právních předpisech dotyčného členského státu specificky provedeno (bod 113 a výrok 5).

VII. Územní působnost právních předpisů EU

⁸⁹ Na základě čl. 58 odst. 5 GDPR.

⁹⁰ Článek 3 odst. 1 GDPR stanoví, že toto nařízení se vztahuje na zpracování osobních údajů „v souvislosti s činnostmi provozovny správce nebo zpracovatele v Unii bez ohledu na to, zda zpracování probíhá v Unii, či mimo ni“.

Rozsudek (velkého senátu) ze dne 13. května 2014, Google Spain a Google (C-131/12, EU:C:2014:317)

V uvedeném rozsudku [viz rovněž oddíl II.3. „Pojem ‚zpracování osobních údajů‘ “ a oddíl V.1. „Právo na námitku proti zpracování osobních údajů („právo být zapomenut“)] Soudní dvůr rozhodl rovněž o územní působnosti směrnice 95/46/ES.

Soudní dvůr tak rozhodl, že zpracování osobních údajů je prováděno v rámci činnosti provozovny správce na území členského státu ve smyslu směrnice 95/46/ES, pokud provozovatel internetového vyhledávače zřídí v členském státě pobočku nebo dceřinou společnost určenou k podpoře prodeje a k prodeji reklamního prostoru nabízeného tímto vyhledávačem, která zaměřuje svou činnost na obyvatele tohoto členského státu, ačkoliv sám má sídlo ve třetím státě (body 55 a 60 a výrok 2).

Za takových okolností jsou totiž činnost provozovatele vyhledávače a činnost jeho provozovny umístěné v dotčeném členském státě sice odlišné, ale přesto neoddělitelně spojené, jelikož činnost týkající se reklamního prostoru představuje prostředek k dosažení hospodářské výnosnosti dotčeného vyhledávače a zároveň je tento vyhledávač prostředkem umožňujícím provádění takovéto činnosti (bod 56).

VIII. Právo veřejnosti na přístup k dokumentům orgánů Evropské unie a ochrana osobních údajů

Rozsudek (velkého senátu) ze dne 29. června 2010, Komise v. Bavarian Lager (C-28/08 P, EU:C:2010:378)

Bavarian Lager, společnost založená za účelem dovozu německého piva pro restaurace a bary ve Spojeném království, nemohla daný produkt prodávat, jelikož velký počet provozovatelů výčepů ve Spojeném království byl vázán smlouvami o výhradním nákupu, které je zavazovaly nakupovat pivo od určitých pivovarů.

Podle právní úpravy Spojeného království ohledně dodávání piva (dále jen „GBP“) jsou britské pivovary povinny přiznat provozovatelům hostinců možnost nakupovat pivo pocházející z jiného pivovaru za podmínky, že se jedná o sudové pivo. Většina piv vyrobených mimo Spojené království přitom nemohla být považována za „sudová piva“ ve smyslu GBP, a tudíž nespádala do oblasti působnosti posledně uvedeného předpisu. Vzhledem k tomu, že Bavarian Lager měla za to, že uvedená právní úprava představuje opatření s účinkem rovnocenným množstevnímu omezení dovozu, podala stížnost ke Komisi. Během řízení o nesplnění povinnosti, které Komise zahájila proti Spojenému království, se

Dne 11. října 1996 se uskutečnila schůzka mezi zástupci orgánů Společenství a správních orgánů Spojeného království, jakož i zástupci Confédération des Brasseurs du Marché Commun (CBMC). Orgány Spojeného království informovaly Komisi, že dotčená právní úprava bude změněna tak, aby lahvévé pivo mohlo být prodáváno jakožto pivo pocházející odjinud stejným způsobem jako

sudové pivo, která následně informovala společnost Bavarian Lager o přerušení řízení pro nesplnění povinnosti.

Bavarian Lager požádala o předání úplného zápisu ze schůzky konané v říjnu 1996 s uvedením jmen všech účastníků, avšak Komise následně tuto žádost zamítla rozhodnutím ze dne 18. března 2004, v němž uplatňovala zejména ochranu soukromí těchto osob, jak je zaručena nařízením 45/2001.

Bavarian Lager následně podala žalobu k Tribunálu, v níž se domáhala zrušení tohoto rozhodnutí Komise. Rozsudkem ze dne 8. listopadu 2007 Tribunál rozhodnutí Komise zrušil, když měl za to, že pouhé uvedení jmen osob ze seznamu účastníků schůzky, jež jednaly jménem subjektů, které zastupovaly, nenarušuje ani neohrožuje jejich soukromí. Komise, podporovaná Spojeným královstvím a Radou, podala v důsledku toho k Soudnímu dvoru kasační opravný prostředek proti uvedenému rozsudku Tribunálu.

Soudní dvůr nejprve uvedl, že pokud žádost založená na nařízení (ES) č. 1049/2001 o přístupu k dokumentům⁹¹ usiluje o přístup k dokumentům obsahujícím osobní údaje, ustanovení nařízení (ES) č. 45/2001 budou plně použitelná, včetně ustanovení, které příjemci předání osobních údajů ukládá povinnost prokázat nezbytnost jejich předání, a ustanovení, které subjektu údajů přiznává možnost kdykoliv z vážných a legitimních důvodů souvisejících s jeho osobní situací vznést námitky proti zpracování svých osobních údajů (bod 53).

Soudní dvůr následně konstatoval, že seznam účastníků schůzky konané v rámci řízení o nesplnění povinnosti, uvedený v zápisu z dané schůzky, obsahoval osobní údaje ve smyslu čl. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 45/2001, neboť osoby, které se tohoto zasedání zúčastnily, mohly být identifikovány (bod 70).

Nakonec dospěl k závěru, že Komise tím, že u osob, které neposkytly svůj výslovný souhlas s šířením jejich osobních údajů obsažených v daném zápisu, požadovala, aby byla prokázána nezbytnost předání takových osobních údajů, jednala v souladu s ustanoveními čl. 8 písm. b) uvedeného nařízení (bod 77).

Pokud totiž není v rámci žádosti o přístup k uvedenému zápisu na základě nařízení (ES) č. 1049/2001 předloženo výslovné a legitimní odůvodnění ani přesvědčivý argument prokazující nezbytnost předání daných osobních údajů, nemůže Komise zvážit jednotlivé zájmy zúčastněných osob. Nemůže tedy ani ověřit, zda jsou dány důvody domnívat se, že by takové předání mohlo poškodit legitimní zájmy subjektu údajů, jak to stanoví čl. 8 písm. b) nařízení (ES) č. 45/2001 (bod 78)⁹².

⁹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. 2001, L 145, s. 43; Zvl. vyd. 01/03, s. 331).

⁹² Tento rozsudek byl prezentován ve výroční zprávě za rok 2010 (s. 14).

**Rozsudek ze dne 16. července 2015, ClientEarth a PAN Europe v. EFSA
(C-615/13 P, EU:C:2015:489)**

Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) vytvořil pracovní skupinu s cílem vypracovat pokyny pro provedení čl. 8 odst. 5 nařízení (ES) č. 1107/2009⁹³, podle něhož žadatel o registraci přípravku na ochranu rostlin přiloží k dokumentaci veškerou EFSA stanovenou dostupnou oponovanou odbornou literaturu o dané účinné látce a jejích relevantních metabolitech, která se týká vedlejších účinků na zdraví, životní prostředí a necílové druhy.

Návrh pokynů byl předložen k veřejné konzultaci a ClientEarth a Pesticide Action Network Europe (PAN Europe) k němu předložily své připomínky. V této souvislosti předložily společně EFSA žádost o přístup k mnoha dokumentům vztahujících se k přípravě návrhu pokynů, včetně připomínek externích odborníků.

EFSA poskytl organizacím ClientEarth a PAN Europe přístup mimo jiné k individuálním připomínkám externích odborníků k návrhu pokynů. Uvedl nicméně, že jména těchto odborníků odstranil, a to v souladu s čl. 4 odst. 1 písm. b) nařízení (ES) č. 1049/2001 a s unijními právními předpisy v oblasti ochrany osobních údajů, zejména s nařízením (ES) č. 45/2001. V tomto ohledu tvrdil, že zpřístupnění jmen těchto odborníků by znamenalo totéž co předání osobních údajů ve smyslu článku 8 nařízení (ES) č. 45/2001 a že podmínky, které citovaný článek vyžaduje k takovému předání, nebyly v projednávaném případě splněny.

ClientEarth a PAN Europe proto podaly k Tribunálu žalobu znějící na zrušení uvedeného rozhodnutí EFSA. Jelikož Tribunál uvedenou žalobu zamítl, podaly ClientEarth a PAN Europe proti danému rozsudku Tribunálu⁹⁴ kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru.

Soudní dvůr zaprvé uvedl, že vzhledem k tomu, že požadovaná informace by umožnila s jednotlivými konkrétními odborníky spojit jednotlivé připomínky, jedná se o informace o identifikovaných fyzických osobách, které tudíž představují soubor osobních údajů ve smyslu čl. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 45/2001. Jelikož pojmy „osobní údaje“ ve smyslu čl. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 45/2001 a „údaje o soukromí“ nelze směšovat, měl Soudní dvůr mimoto za to, že tvrzení organizací ClientEarth a PAN Europe, že sporné informace nespádají do soukromí dotyčných odborníků, je irelevantní (body 29 a 32).

Zadruhé Soudní dvůr zkoumal argument organizací ClientEarth a PAN Europe založený na existenci atmosféry nedůvěry vůči EFSA, který je často obviňován z podjatosti, neboť se obrací na odborníky s osobními zájmy nutně vyplývajícími z jejich vazeb na průmyslnickou lobby, jakož i na nezbytnosti zajistit transparentnost rozhodovacího procesu tohoto úřadu. Uvedený argument se opíral o studii, která se zmiňovala o spojení většiny odborníků, již byli členy pracovní skupiny EFSA, s průmyslnickými lobby. V tomto ohledu Soudní dvůr rozhodl, že získání sporných informací bylo nezbytné k tomu, aby mohla být konkrétně ověřena nestrannost každého z těchto odborníků při plnění jejich odborných úkolů pro EFSA. V důsledku toho Soudní dvůr rozsudek Tribunálu zrušil, jelikož konstatoval, že Tribunál nesprávně rozhodl, že výše uvedený argument organizací ClientEarth a PAN Europe nepostačoval k prokázání nezbytnosti předání sporných informací (body 57 až 59).

⁹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnice Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Úř. věst. 2009, L 309, s. 1).

⁹⁴ Rozsudek Tribunálu ze dne 13. září 2013, ClientEarth a PAN Europe v. EFSA (T-214/11, EU:T:2013:483).

Zatřetí pro účely posouzení legality sporného rozhodnutí EFSA Soudní dvůr zkoumal, zda neexistoval důvod domnívat se, že předáním mohly být poškozeny legitimní zájmy subjektů údajů. V tomto ohledu konstatoval, že tvrzení EFSA, podle kterého by zpřístupnění sporných informací mohlo vést k zásahu do soukromí a osobnosti uvedených odborníků, bylo obecnou úvahou, která jinak nebyla podepřena žádnou konkrétní okolností dané věci. Soudní dvůr měl naopak za to, že takové zpřístupnění by právě samo umožnilo vyvrátit předmětná podezření z podjatosti nebo by případně dotčeným odborníkům poskytlo příležitost zpochybnit – podle okolností i prostřednictvím dostupných procesních prostředků – opodstatněnost takových tvrzení o podjatosti. Vzhledem k uvedeným skutečnostem Soudní dvůr zrušil rovněž rozhodnutí EFSA (body 69 a 73).

* * *

Rozsudky uváděné v tomto přehledu jsou indexované v Přehledu judikatury v oddílech 1.04.03.07, 1.04.03.08, 1.04.03.10, 1.04.03.11, 2.04, 2.05.00, 4.11.01, 4.11.07. a 4.11.11.01.